

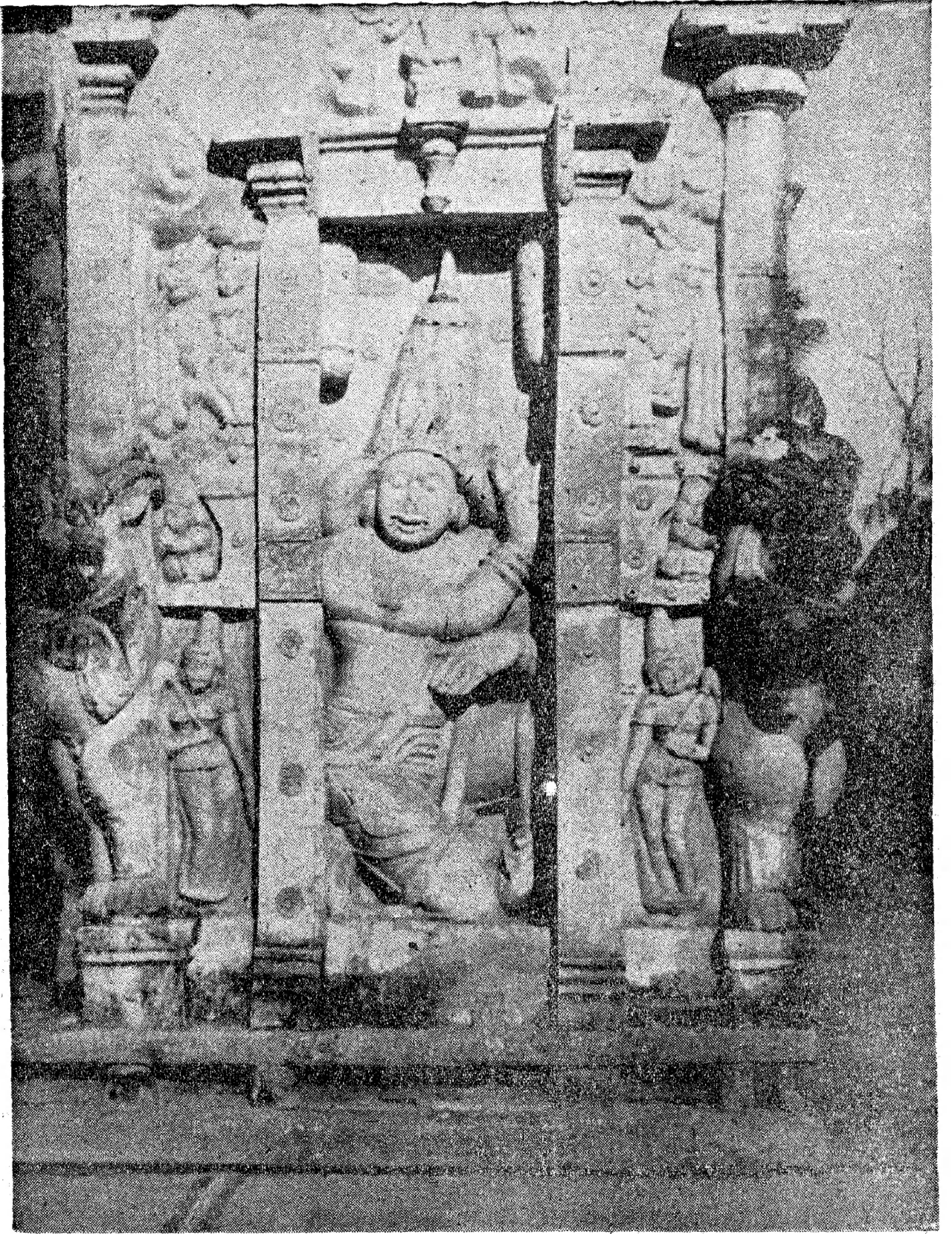
ఆంధ్రపత్రిక

22-6

4 అణాలు

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

చాముండిశ్వరాలయం—మైసూర్

ఫోటో : గోపాల్—మద్రాసు.

చంపత్తర దండా
ర. 12-0-0
విడివెత్తి 4 అ.

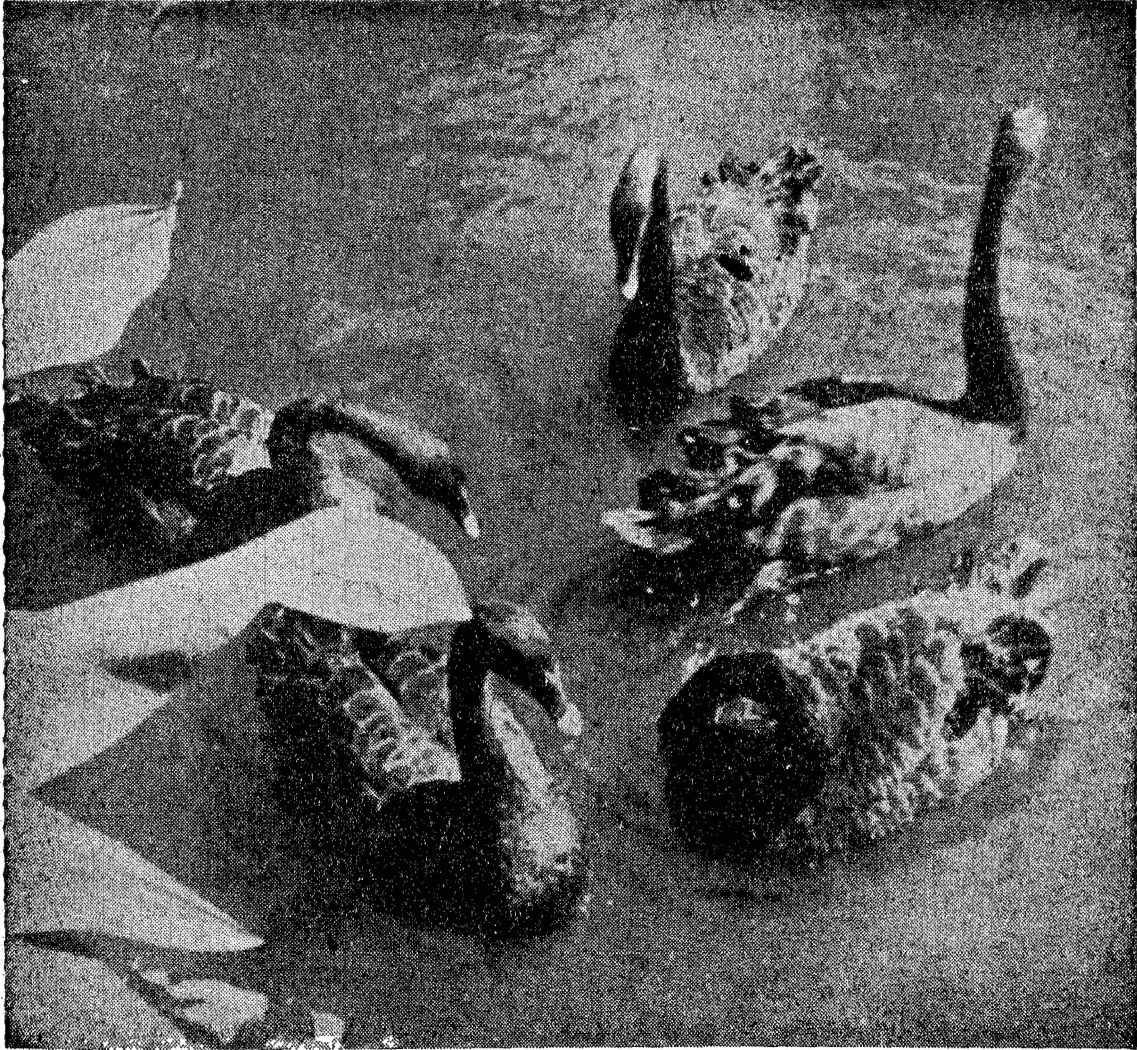
శివశక్తి

చంపత్తర 48
శంఖ 42
22.6-55

స చిత్త వారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

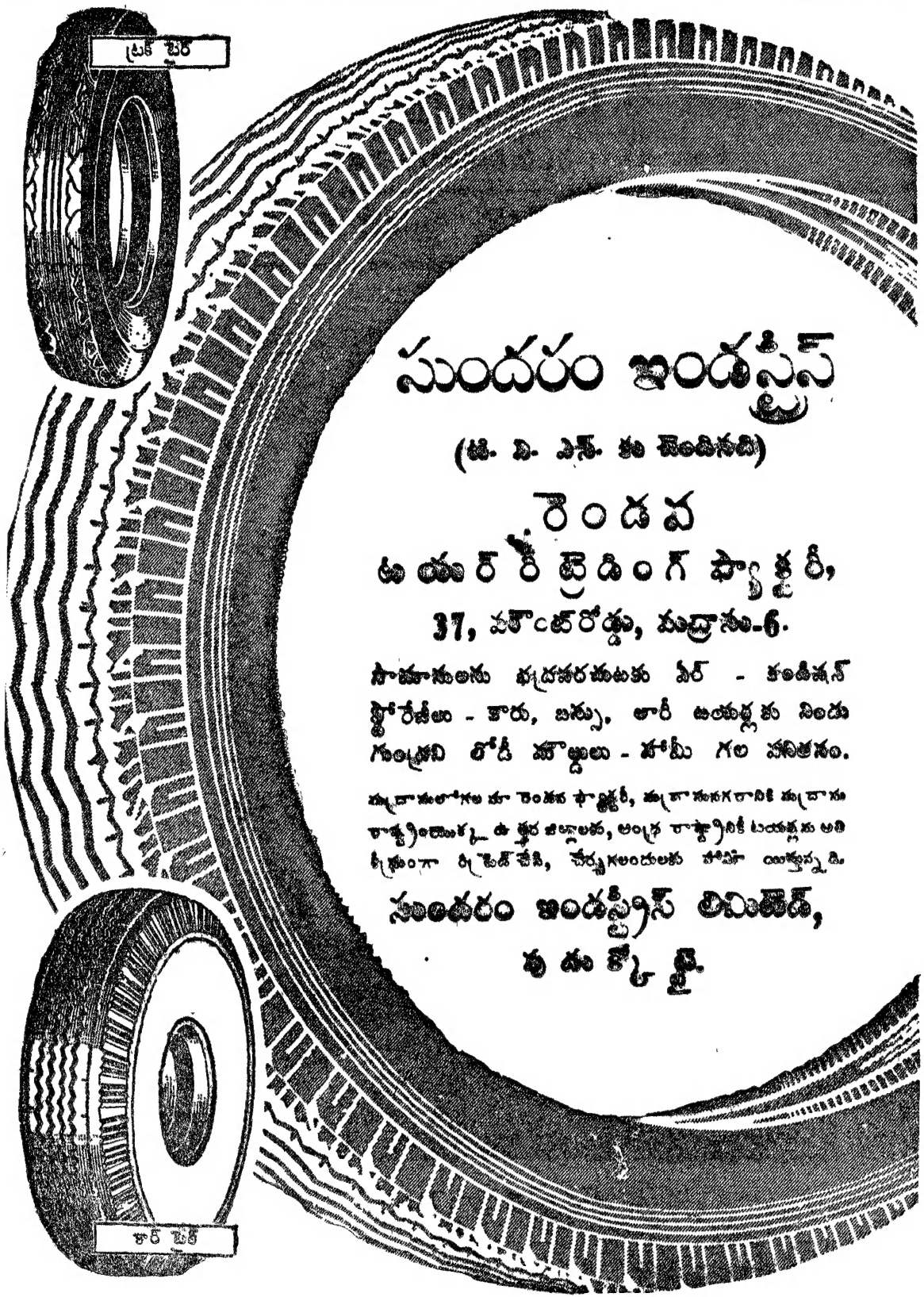
మన్మథ అపొథ శుద్ధ తృతీయ బుధవారం

“గంగా స్నానం”

భాగ్య : నాళం రామశర్మరావు, కాజుపల్లి.

సుందరం ఇండస్ట్రీస్

(జి. వి. ఎస్. ఈ కెంపినది)

రెండవ

అయర్ రీ ట్రెడింగ్ ఫ్యాక్టరీ,

37, పకొంట్ రోడ్డు, మద్రాసు-6.

సామానులను భద్రపరచుటకు ఏర్ - కండిషన్
స్టోరేజీలు - కారు, బస్సు, లారీ ఉయ్యళ్లు నిండు
గుండ్లను రోడ్డి మౌట్లు - హామీ గల పనితనం.

మూలములను మా రెండవ ఫ్యాక్టరీ, మూలములను మా మూలము
రాష్ట్రములకు ఉత్తర భాగములకు, అంధ్ర రాష్ట్రములకు ఉత్తర భాగములకు
కొనుంగు రీ టైర్ చేసి, చేర్చుకలందుకు హామీ యిచ్చుదు.

సుందరం ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్,

పు ను క్లౌ డ్.

విక్య రాజ్య సమితి

విక్య రాజ్య సమితి దశమ వార్షికోత్సవాన్ని ఈనెల 20 వ తేదీన జరుపుకొంటున్నది. అణుయుగంలో పూర్తిగా ఒక దశాబ్దంపాటు ఆ సంస్థ సజీవంగా వుంది. అటువంటి ఆ సంస్థ ఈనాడు శైశవావస్థలో ఏమీ లేదు ప్రచ్ఛన్న యుద్ధాన్ని, రాజకీయమైన ఒడుదొడుగులను, వలసదేశాల విముక్తిని, గొప్ప సాంఘిక శాస్త్ర విజ్ఞాన పరివర్తనాన్ని ఆ సంస్థ ఈ పది సంవత్సరాలలోను కళ్ళజూచింది.

కాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలో 1945 జూన్ 26 వ తేదీన సంతకాలు చేయబడిన విక్య రాజ్య సమితి చార్టరు యొక్క అవతారికలో - "యుద్ధ బీభత్సాన్నించి ముందు తరాలవారిని రక్షించడం, ఇంకా విప్లవ సాత్వికతలలో సాంఘికాభ్యుదయాన్ని ఉత్తిమజీవన ప్రమాణాలను పెంపొందించడం" సమితి లక్ష్యాలని ప్రకటించబడింది.

ప్రపంచకాంతిని సుస్థిరం చేయడంకోసం, మనోయుద్ధభయం లేకుండా మానవాళిని కాపాడడం కోసం, అవలంబించవలసిన సాధనవిధానాలను నిర్ణయించే నిమిత్తం,

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : ఆర్.కె. పిక్చర్స్
"జాగ్రత్త రహా" చిత్రంలో
స్మృతి బిశ్వాస్.

విక్య రాజ్య సమితి—	8
పాపయ్య పాడిబట్టె	
కొన్నాడు!—	5
ఉదయకిరణాలు—	12
మూకసొందర్యం—	28
వనితాలోకం—	27
ఇది వ్యాపారమే!—	83
కాలసాహితీ—	85
కథాగేయ సుధానిధి—	86
స్కాల్లెట్ పింపర్నల్	
(సీరియల్)	88
గాజులబేరం—	44
పసిడివిజ్ఞానం—	45
విజ్ఞానవిభులు—	49
నీనిమా—	50

రెండవ ప్రపంచమహాయుద్ధంలో విజేతలైన ప్రజాస్వామిక రాజ్యాలు వదిలిన సంవత్సరాల క్రితం ఏప్రిల్ 25 వ తేదీన కాన్ ఫ్రాన్సిస్కోలో సమావేశమై ఈ సంస్థకు రూపకల్పన చేశారు.

వాస్తవానికీ సంస్థకు పునాది అట్లాంటిక్ చార్టర్. 1941 లో ఇద్దరు అగ్ర రాజ్య నాయకులు అట్లాంటిక్ మహా సముద్ర మధ్యలో ఒక యుద్ధనౌకపై సమావేశమైనారు. వారు అప్పటి అమెరికా అధ్యక్షుడు రూజ్వెల్లు బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రి చర్చిల్. అట్లాంటిక్ ప్రజాశిలకనే పేరుతో ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిమైన ఒక సంయుక్త ప్రకటనను వీరు 1941 ఆగస్టు 14 వ తేదీన జారీచేశారు.

ఈ ప్రజాశిలకలోని 8 వ సూత్రం లో యిలా వుంది. వివిధ కారణాల దృష్ట్యానే కాక, ఆధ్యాత్మిక హేతువుల దృష్ట్యా కూడా నిఖిల ప్రపంచదేశాలూ, హింసా ప్రాప్త్యాన్ని శాశ్వతంగా సస్యస్థింఛాలని మా దృఢవిశ్వాసం. ప్రపంచ శాంతి భద్రతల రక్షణకు శాశ్వతమైన విస్తృతవ్యవస్థ నొక దానిని స్థాపించే యాలోచన, వివిధదేశాలూ ఆయుధవిస్త్రన చేయడం అత్యవశ్యకమని మా అభిప్రాయం."

అటుపిమ్మట మూడు మాసాలకు, 'మిత్ర రాజ్య ప్రకటన' అనే మరో ప్రకటన వెలువడింది. 1942 వ సంవత్సరాది నాడు అధ్యక్షుడు రూజ్వెల్లు, ప్రధాన మంత్రి చర్చిల్, మేక్స్ బెల్ ట్టిస్ నాన్, డి. వి. నూంగ్ లు దీనిపైన సంతకాలు చేశారు. ఆ మరునాడు, మరి 22 దేశాల ప్రతినిధులు కూడా యీ ప్రకటనపై చేపాళ్లు చేశారు. యుద్ధాన్ని జయప్రదం గా సమాప్తం చేయడానికి శాయశక్తులా కృషి చేస్తామనీ, శాంతి ఒడంబడికలు వేర్వేరుగా వ్రాసుకోమనీ, వారా ప్రకటనలో పరస్పరం హామిలిచ్చుకొన్నారు. అట్లాంటిక్ ఒడంబడికలోని సూత్రాలను పురస్కరించుకునే, వారీమైత్రి కుదుర్చుకొన్నారు.

1943 సంవత్సరాంతంలో రూజ్వెల్లు, స్టాలిన్, చర్చిల్, టెహరాన్ లో ప్రథమ పర్యాయంగా సమావేశమై ప్రపంచసంస్థకు దిశాత్రితంగా ఒక పథకాన్ని తయారు చేశారు. ఈపథకం ఆధారంగా విక్య రాజ్య సమితి రూపొందింది.

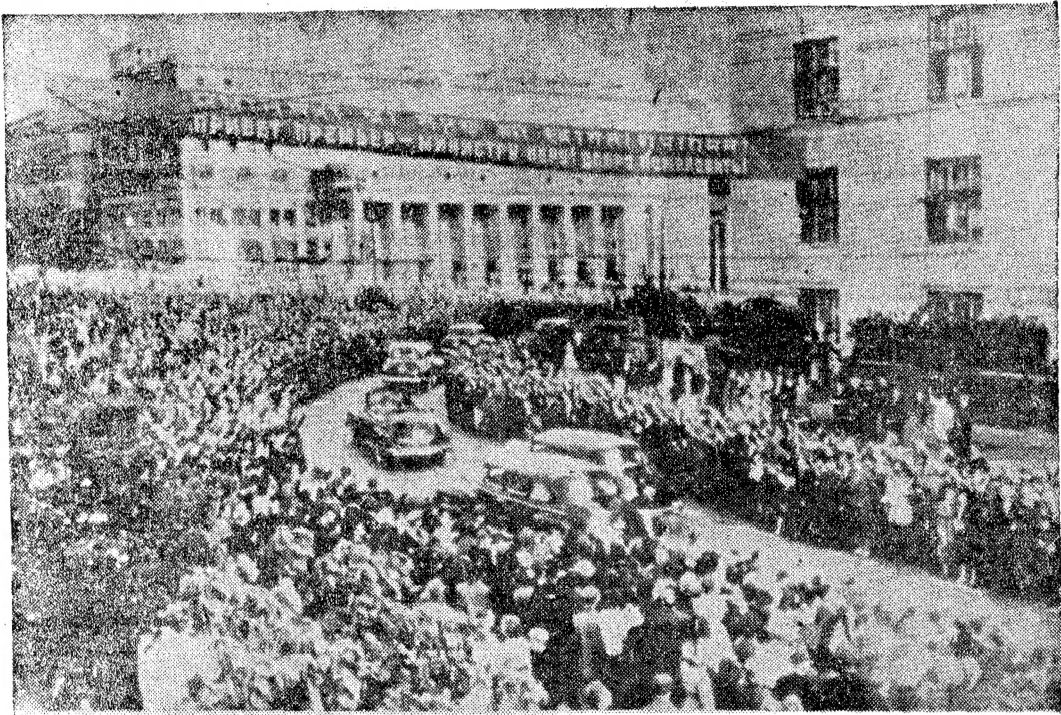
మిత్ర రాజ్య సమితి నాలుగు ప్రధానంగా

లతో కూడినది వుండాలనీ, యీ ప్రతిపాదనలలో నిర్దేశించబడింది. మిత్ర రాజ్య సమితిలోని అన్ని రాజ్యాల ప్రతినిధులూ సభ్యులుగా జనరల్ అసెంబ్లీ అనే ఒక సభను ఏర్పాటుచేయాలి. భద్రతామండలి అనేది మరొకటి నెలకొల్పాలి. ఇందులో విదుగురు శాశ్వతసభ్యులూ ఆరుగురు తాత్కాలిక సభ్యులూ మొత్తం పదకొండుమంది వుంటారు. తాత్కాలిక సభ్యులు జనరల్ అసెంబ్లీలోని సభ్యదేశాలనుంచి ఎంచుకోబడతారు. వీరు రెండేళ్లపాటు సభ్యత్వం వహిస్తారు. ఇక, ఆర్థిక, సాంఘికమండలి అనే మరొక సంఘం వుంటుంది. ఈ మూడు కాక అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం అనే నాలుగవ సంస్థనుకూడా నెలకొల్పాలని నూచించబడింది. మిత్ర రాజ్య సమితి ఒక కార్యాలయం ఏర్పాటుచేయాలనినీ నూచించడమైనది.

భవిష్యత్తులో యుద్ధాలను నివారించే బాధ్యతను భద్రతామండలి వహించాలని, వివిధసమస్యలనూ చర్చించి, అంతర్జాతీయ శాంతి సహకారాలను ప్రోదించేయడానికి జనరల్ అసెంబ్లీ తగు సూచనలను చేస్తూ వుండాలనీ, యుద్ధనివారణకు, దురాక్రమణను ప్రతిఘటించడానికి, సభ్యరాజ్యాలూ అవసరమైనప్పుడు తమ సాయుధ సైన్యాలను భద్రతామండలి అధీనంలో వుంచాలనీ నిర్ణయమయింది. ఈవిధంగా సాయుధ సైన్యాలు అండదండగా లేకపోవడంవల్లనే, పూర్వపు నానాజాతి సమితి విఫలమైపోయిందనీ, ఇప్పుడాలోపాన్ని పూరించాలనీ, యీ పథకం రచయితలు అభిప్రాయపడ్డారు.

1945 ఏప్రిల్ 25 వ తేదీన కాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశంలో ప్రపంచ జనాభాలో నూటికి 80 వంతుల జనాభా ప్రతినిధులు అనగా మొత్తం 50 దేశాల ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. ప్రపంచంలో యింతటి బ్రహ్మాండమైన అంతర్జాతీయ సమావేశం అతిపూర్వ మెప్పుడూ జరిగి వుండలేదు.

1955 జూన్ 25 వ తేదీన వివిధ దేశాల ప్రతినిధులూ, హామిలిచ్చు ప్రభువు అధ్యక్షతన కాన్ ఫ్రాన్సిస్కో ఆపెరాపాశులో సమావేశమై ప్రజాశిలక తుది ముసాయిదాను ఆమోదించారు. ఫ్రాన్సిస్కో రాజ్యాలు దురాక్రమణకు మున్ముందుగా బలీయైన నైనా ప్రజాశిలకమీద ప్రప్రథమంగా సంతకం చేశారు. ఆ తరువాత 1945 అక్టోబరు 24 వ

భారత ప్రధాని పండిత నెహ్రూ ఈ సెల 7 వ తేదీన రష్యా రాజధాని మాస్కో చేరుకొన్నారు. మాస్కో నగరవిధులలోనుంచి పండిత నెహ్రూ వెళుతుండగా వేలాది పౌరులు ఆయనను అభినందించారు.

★ విశ్వ రాజ్య సమితి ★

తేదీన యీ అంతర్జాతీయ సంస్థ మూర్తీభవించింది.

* * *

10 ఏళ్ళ క్రిందట ఏదైదేకాల ప్రతినిధులతో స్థాపించబడిన ఈ సంస్థ వేటి ఆన్ని దేశాల సభ్యత్వంతో మానవజాతి యొక్క ప్రగతికి బహు ముఖాలుగా తోడ్పడుతున్నది.

ప్రపంచ దేశాలన్నిటికీ సమానమైన అయోజ్యోతికాలనూ, అత్యున్నత అనుగుణముగా వివిధజాతుల కార్యక్రమాలనూ మునిగమనయ్యే పరచడానికి మిత్రరాజ్య సమితి యీ పదేళ్ళలోనూ ఎంతో తోడ్పడింది. నమస్థి భద్రత, అంతర్జాతీయ వివాదాలను రాయబారులద్వారా కాంతియుతంగా పరిష్కరించుకొనడం, ఆయుధ సామగ్రిని అంతర్జాతీయంగా కంట్రోలు చేయడం, మానవాలియొక్క ఆర్థిక, సామాజిక శ్రేయస్సుకు అంతర్జాతీయంగా సహకరించటం: ఈ అత్యున్నతకోసం సంస్థ నిర్విరామంగా కృషిచేస్తున్నది.

మిత్రరాజ్య సమితి, కాననపథ వంటిది కాకపోయినా, అయోద్యోగ ప్రభుత్వాల పరస్పర సహకారంతో, కామిత లక్ష్యాలను సాధించడగ్గ ఒక పటిష్ట పాదపం. ఈ

సహకారం అనేక విధాలుగా జరుగుతోంది. అరబ్బి సభ్యులతో కూడిన జనరల్ అస్సంబ్లీ వడకొండు నుండి సభ్యులతో కూడిన భద్రతామండలి, 10 నుండి కూడిన ఆర్థిక సాంఘిక మండలి, 12 గురు సభ్యులతో కూడిన ధర్మకర్తృత్వ సంఘం, ఇంకా ఎన్నెన్నో కమిషన్లు, కమిటీలు, యీ సంస్థలో అంతర్జాతీయత ఉన్నాయి.

ప్రపంచంలో అధికారదాహం, సిద్ధాంత భేదాలూ, యీ సంస్థ అవతరించిన నాటి కన్నా నేడు మరింత వ్యతిరేకమై పోయిన మరొకటి, యీ నేడేళ్ళ కేవలవ్యతలోనే, మిత్రరాజ్యసమితి ప్రశంసనీయమైన విజయ పరంపరను సాధించింది.

ఇండోచీనా, సెకన్డోన్కుల మధ్య వివాదాలు కాంతియుతంగా పరిష్కరితమయినట్లే అది యీ మిత్రరాజ్యసమితి పట్టిన భిక్షే. మిత్రరాజ్యసమితి మధ్యకర్తత్వం వల్లనే పాలస్తీనాలో యుద్ధ విరమణ జరిగింది. సమితి పర్యవేక్షకుల మూర్తిధానిత్వం వల్లనే, బాల్కన్లలో, గ్రీసు ఉత్తర సరిహద్దన ప్రశుక్రమంగా కాంతి నెలకొన్నది.

బర్లిన్ మైత్రముఖ ఒకవంకా, ప్రాగ్,

లిటా, అమెరికాలకు మరొకవంకా ఏర్పడిన ప్రతిష్టంభన మిత్రరాజ్యసమితి కార్యాలయ చ్చాయలలో అయోద్యోగ ప్రతినిధులకు కుదిరిన ఒప్పందం వల్లనే పరిష్కారమయింది.

ఇక, అత్రు సన్యాసం, అణ్వస్త్రాల కంట్రోల్స్ విషయంలో లక్ష్య నిర్వచనం, లక్ష్య ప్యాన్థం సాధించడమయిందిగాని, యింకా ఆ అత్యున్నత సాధించడానికి అనుసరించబడిన మార్గాల విషయంలో మట్టుకు ఏకీభావం కుదరలేదు. ఇది ఒక ఎడతెగని అన్వేషణ; మిత్రరాజ్యసమితి ఆధ్వర్యాన యీ అన్వేషణ చివరికు సఫలీకృతం కావాలి.

డాన్కిక్ సెట్

వెల రు. 2-0-0

ఈసారి ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

మదరాసు-1

“పాపయ్య పాడిబట్టెకొన్నాడు!”

భారతమ్యు నెయ్యి అరువుకోసం పొరుగింటికి వయనమొంది. పొరుగింటి పద్మనాథం సావిత్రి ఎవరితోనో ముద్దులలాడుతూవున్న కారణం ఆమె పక్కగొందిలోనుంచి దొడ్డిలోకి దారి తీసి చూచిందిగదా కారదమ్యు పాటిబట్టెదగ్గర కూర్చుని పాలు తీస్తూవుంది. అవలీలగా రెండు శేర్లపాలు వట్టే చెంబూ దాదాపు నిండవస్తూవుంది. తెల్లని పాలమీద నురగ పొంగి వురక రెత్తుతూవుండగా క్రావ్యమైన శబ్దం చేసుకుంటూ రెండు పాలధారలూ వడుతున్నాయి. ముందు కట్టేసిన నెయ్యి దూడ మూతి వాకుతూ బట్టే కదిలకుండా రథంలా నిలబడి వుంది. కారదమ్యు ప్రశంసంగా కూర్చుని అలౌకిక ఆనందంలో మునిగి వున్నదో మరేమో గాని భారతమ్యు పిలిచిన “పిన్నీ” అనే తొలిపిలుపుకు ఆమె వులుకూ పలకూ తేకుండా కూర్చుండిపోయింది.

“ఓ యమ్మా.....పిన్నీ గారేవో ఆలోచిస్తూ వున్నారే” అన్నది భారతమ్యు.

కారదమ్యు వెనక్కి తిరిగిచూసి వల్లమాలిన ఖంగారుపడింది. అంతలోనే లేచి నిలబడి “ఆహా భారతమ్యు.....ఎవరో అనుకోని వురికిపడ్డాను” అన్నది.

అయితే కారదమ్యు ఖంగారుకు అసలు కారణం నేరే వుంది. కారదమ్యు విజ్ఞుతః మా చెడ్డ అనుమానం మనిషి. ఇటేమో పాల తప్పేలా నిండుతూవుండగా భారతమ్యుకళ్లు బట్టమీద పడ్డాయి. దృష్టిదోషం తగిలి ఆకొనినదుక్కొ ఎక్కడ చూరాయించుకు పోతాయోనని ఆమెగారి అనుమానం.

“పిన్నీ నెయ్యి ముక్క వుంటే పోడ్డూ - వారేమో ప్రయత్నం చేస్తూ వుందని పరుగెత్తుకు పోయారు పట్టుకుని తెల్లవారక ముంజే” అన్నది భారతమ్యు. కారదమ్యు అడిగిన మాటకి సమాధానం చెప్పకుండా “ఇంట్లో సుశీల లేదూ” అని అడిగింది. సుశీల కారదమ్యు కోడలు. బట్టేకు పాలు తీసే సమయంలో దొడ్డికి ఎవర్నీ రానివ్వ కూడదనే వప్పంద మొకటి ఆ సంతారంలో వున్నది. ఆ నిర్ణయాన్ని సుశీల వుల్లంఘించి వుంటుందని కారదమ్యుకు కోపం కలిగింది.

గొల్లపూడి కొత్తపాపయ్య

“సరేలే పిన్నీ లోపల సుశీలతోనే వేయించుకుంటాను—నీ చెయ్యి బట్టేగా తడుగదా” అంటూనే వంటయింట్లోకి దారి తీసింది భారతమ్యు.

కారదమ్యు మూతి తమాషాగా విరచి భారతమ్యు వంటయింటిలోకి ప్రవేశించేదాకా చూస్తూనేవుంది. ఆతరువాత మల్ల బట్టెదగ్గర చతికిలపడింది. ఇంతలోనే యీ మాట్లాడిన విరామాన్ని తనకు అనుకూలంగా అన్వయించుకొన్న ఆ బట్టే పాలు ఎగకేసి ఒక్క రమ్మ తిన్న మొరాయించింది.

భారతమ్యును తిట్టుకుంటూ పరాకు చిత్త గిత్తూవున్న కారదమ్యు చేతిలోని పాలపాత్ర వట్టుతప్పి పడిపోయింది. తప్పాలా పాలూ అనవసరంగా నేలపాలు అయ్యాయి. భారతమ్యు కళ్లు మంచినవునో కావో యీమె గారికి యిదివరలో సందేహం అవలేకం

వుండవచ్చు గాక—కాని యీ శ్రుతిశ్రుతాణంలో ఆ సంతకం నివృత్తి అయింది. ఇక్కడ యీ తలంగం ముగిసే లోగా సుశీల భారతమ్యుకు నెయ్యి పోసి పంపించటం జరిగింది.

కారదమ్యు కన్నులుస్సులాడుతూ పడమటింటిలోకి ప్రవేశించింది. సుశీల చెప్పి తీసి మజ్జిగ వోడ్చే నిమిత్తం పైకి ఎగరవేస్తూ వుంది.

“అవునే కోడలా ఆవిడగారికి నెయ్యి పోతావా” అన్నది కారదమ్యు.

ఆమె కంఠస్వరంలో కటుత్వంతో కూడిన నెటకారం కొట్టవచ్చినట్లుగా కనపడటంతో సుశీల కలయెత్తి ఆల్తగారివంక చూచి ఆశ్చర్యపోయింది.

“ఈమాటని భాగ్యానికి ఆ పాపిష్టిదాన్ని దొడ్డికి మళ్ళాపు చేసిక?” అని సాగడిసుకుంటూ లాయరుప్రశ్న లాగింది కారదమ్యు. సుశీలకు అసలు సంగతి తెలియలేదు.

“ఏమిటి అత్తయ్యా ఎవర్నీ గురించి మీరనేది?” అని అడిగింది.

“బేరా యేని సంగనాచితే - అదే ఆ పాపిష్టి...భారతమ్యు.”

“ఆ నేనా...దొడ్డికి పంపానా?” అని తెల్లబోయింది సుశీల.

కారదమ్యు మాట అందుకొని అన్నది—

“అవును నువ్వే...ప్రతి విషయమూ నన్ను సంప్రదించి చేస్తున్నట్టు మహా ఆ భారతమ్యు అనుకోవద్దూ - అందుకని ఆవిడని వనిగట్టుకు పెరట్లోకి తోలావు.”

సుశీలకు యింతటి అపనింద చేయి మందులూ, గుటక దిగక శాధపెట్టింది. విశరీతమయిన ఆగ్రహమూ అభిమానమూ కలిగినా ఆవిడ బొత్తిగా యీకాలపు మనిషి కాకపోవటం మూలాన అలకని అరుముకొని అన్నది—

“నేనా...నేను పంపానా ఆ భారతమ్యుని - భారతమ్యు చెప్పిందా.”

“అవునే కోడలా - అదే చెప్పాలా... ముంజేలి కంకణంలా కనపడుతూవుంటేను”

“వావుంది వరస...ఆవిడేమో పడిపోయినట్టు పక్కగొందిలోనుంచి వస్తూవుంటేను”

“అవులే చూసే వూరుకున్నా వన్న మాట - అయినా నిన్నని ప్రయోజన మేవుందిలే - నీకు కత పోరుపెట్టి చెప్పాను - బట్టెదగ్గర

పండిత డి.గోపాలాచార్యులదారి

జీవామృతం

కండపుష్టికి. వీర్యవృద్ధికి

అయ్యర్వేదాశ్రమం రిమిటెడ్ మద్రాసు-17

రచయితలకు మునవి

ఇటీవల కొందరు రచయితలు ఇదీవరలో అచ్చయిన తమ రచనలను కొత్త రచనలన్నట్లు ఇప్పుడు తిరిగి మాకు పంపడం, కొందరు ఇతరుల రచనలను అన్యభాషలలోనుంచి, తెలుగులోనుంచి సంగ్రహించి నవతంత్ర రచనలుగా పంపడం జరుగుతున్నది. వీరు సోదర రచయితలకు, మాకు జరుగుతున్న అపచారాన్ని గుర్తించడంలేదు. మాకు వచ్చే రచనలను, అనుమానంతో పరిశీలించడం రచయితలకుగాని మాకుగాని గౌరవప్రదం కాదని గుర్తించవలసిందిగా వీరిని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఇందువల్ల చిక్కులకు లోనుకావచ్చునని ఇట్టివారు గ్రహించడంమేలు. ఇదీవరలో మా పత్రికలోగాని, ఇతర పత్రికలలోగాని ప్రచురించబడిన వేలాది రచనలను చదివి జుస్టిలో ఉంచుకోడం ఏ సంపాదకునికైనా అసాధ్యమైన దివ్యమని ప్రత్యేకం చెప్పనవసరంలేదు.

అన్యభాషా నూచించినప్పుడు తప్ప, మాకు వచ్చే రచనలు మొదలైనవి, పంపినవారి న్యతంత్ర రచనలేననే, భావంతోనే మేము ప్రచురించడం జరుగుతుందని అందరూ గుర్తించ ప్రార్థన.

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫోటోలు పంపేవారు ఈ క్రింది అంశాలనుకూడా గమనించ ప్రార్థన.

ప్రచురించిన వానిని తిప్పి పంపగోరే వారు బుక్ పోస్టుకు అవసరమైన స్టాంపులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫోటోలూనే చేర్చి పంపాలి.

బుక్ పోస్టుకు అలా స్టాంపుకు తక్కువ కాకుండా పంపాలి.

రచనలను కాయితానికి ఒకే వైపున సిరాతో వ్రాసి పంపాలి.

ఫోటోలు కనీసం కొద్ది నైజాలో వుండాలి. నెగటివ్ లు స్వీకరింపబడవు.

చిత్రాలు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసి పంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని వెంటనే తెలియచెయ్యడం కష్టం.

నిరాకరించబడిన రచనలను తిప్పి పంపడానికి మాకు కనీసం ఒక మాసమైనా వ్యవధి అవసరం. ఫోటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకో ఎక్కువ వ్యవధి కావలసివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తెలియపరచగలము.

మాకు పంపిన రచనలను, ఫోటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్విధమైన సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యితర పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయంతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.

పాపయ్య పాడిబట్టె కొన్నాడు!

నేను తగలబట్టప్పుడు ఎవర్నీ రానీహకు నుమా అని.. అన్నది కారదమ్మ.

“ఇంతకీ యేని జరిగిందని మీగు యింత యిదెపోతాయో?”

“ఏని జరిగిందా... అనేమా అటు పోయి చూడు” అని దొడ్డిగుమ్మం చూపించింది అత్తి.

సుకీల చూసి సంగతి అర్థం చేసుకుంది.

“నేడ కొత్తమనిషినిచూసి తెదిరింది

గావన్న అనుకున్నది అమ్మ. మాట మార్చి

తను చెప్పిన ఘనకార్యం చెవిని వేసేగాని

అవిడ అగ్రహం తగ్గదని అనుకున్నది సుకీల.

“అవునా అత్తగారీ... అవిడకు పదిరోజుల

కోమాటు యిదేవి వరసా అంట కమ్మని

నెయ్యి పట్టుకుపోయి వెధవ డాల్డా నెయ్యి

తగలమాయటం అందుక నే యీసారి బుద్ధి

వచ్చేదని చెబాను..” అని అగింది అత్తగారు

యేనిటంటురదో వివగలందులకు.

ఆ విషయం యేదో చెప్పమన్నట్లుగా

చూసింది కారదమ్మ.

“నిన్న మామగారికి పూరిలు నెయ్యిగా

మిగిలిన నెయ్యి లేదా.. అది కాస్తా గుమ్మ

రించి పూరుకున్నాను. లేకపోతే యేనిటి

నాకు వళ్లు చుండిపోయింది.”

“వెలగబెట్టినట్లేవుంది. అవిడ నలుగురి

లోనూ యాగి చేనేస్తుంది” అంది కారదమ్మ.

“ఆ చేస్తుంది... అదీ మాద్దాం. గట్టిగా

అంటే యేవోనమ్మ ఒక కాపు ఎక్కువ

అయినట్లుంది అమ్మ” అన్నది సుకీల.

కారదమ్మ యిహా నేమీ అనకుండా

పూట్లో నెయ్యిపెట్టి గుప్పెడు వుప్పుతీసి

దరచరా దొడ్డికి పోయింది.

* * *

పాపయ్యగారు ఆపూరు పైనాల్కూలులో

తెలుగు పండితులూ భారతమ్మగారి పెనిమి

టిన్నా. స్కూలు పైసలు పరిక్షలు దిగ్గరో

పడటంవల్ల ప్రయవేలు కాసు ముగించు

కొని యింటికి, చేరుకు నేసరికి పన్నింకు

కొట్టారు. ఆయన అనుష్ఠానాలు, అయిన

చనిపించుకొని అన్నానికి కూర్చునేసరికి

మరో అరగంట పట్టింది. భర్తకు వడ్డించి

ఎడంగా పీటవేసుకుని కూర్చుంది భార

తమ్మ పాపయ్య తీరిగ్గా కూర్చుని భార్య

వంక చూసి అన్నాడు. “రామం యేడే”

అని.

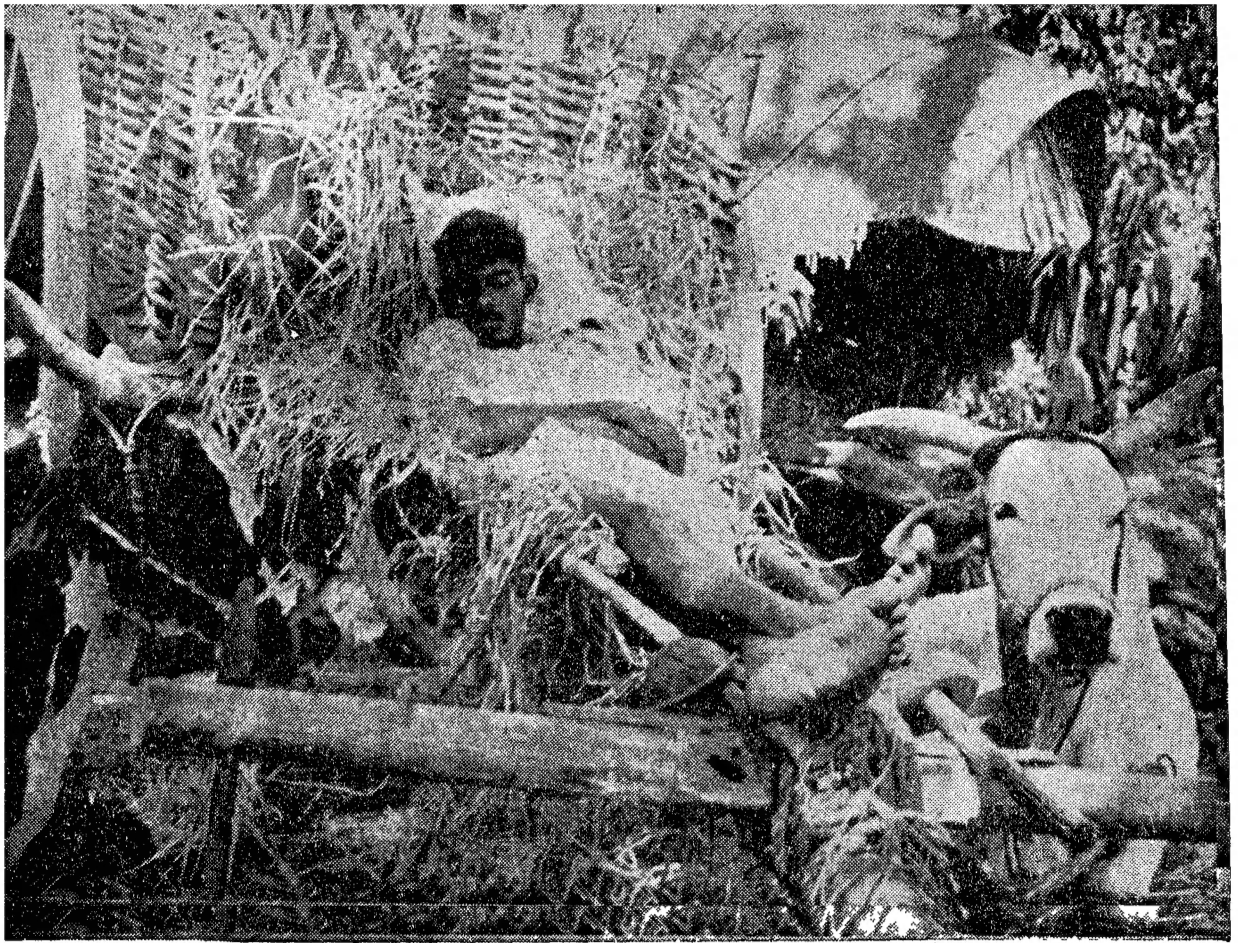
“ఎక్కడికి ఎక్కడా... నాతో చెప్పి

పోవటమంటూ వుంటేగా— దెబ్బలాడి పరి

గతాడు బజారువేపుకి” అన్నది భారతమ్మ.

“దెబ్బలాట దేనికి” ముద్ద పైకత్తి అడి

గాడు పాపయ్య.

వే న వి మ ధ్యా మ్న వే శ

ఫోటో: యస్. సి. జోగారావు, (కాకినాడ.)

“పెరుగు పొయ్యమన్నాడు అన్నాడు దగ్గర... పొయ్య లేదని—”

“పోనీ కాస్త పొయ్యకపోయావా” అన్నాడు పాపయ్య ముద్ద నవులుతూ.

“ఎక్కణ్ణుంచి పోనేది? కొనేశే రెండే కాలదాయె... సవాపావులో బోడిపరాచిక మన్నట్టు—”

పాపయ్య తలయెత్తి భార్యవంక చూసి తల దిండుకున్నాడు. తనకు పోయినవాళ్ళు పోగా మిగిలింది వొక కొడుకు. వాడు పెరుగు అడిగితే పోయించలేకపోయాడు తను. పొద్దున క్లౌసులో తను పిల్లలకు చెప్పిన “ద్రోణపరాభవ”మనే పాత్రాభాగం గుర్తుకు వచ్చింది. తనకు రోజుకు శేగుపాలు కొనే తావాతు లేదని పాపయ్య పంతులు అభిప్రాయం. అదిగాక ఆయన కొనిపెట్టు రెండుసార్లు తిప్పి చూసుకొని మరొకరి నా ప్రగతించేసే మనిషి. తన జీవితాన్ని బహునియమబద్ధం చేసుకున్నాడు.

ఈవిధంగా మానిసిక ఆందోళనతో మగన పడుతున్న పాపయ్య గారికి పప్పు ముద్ద

ఎంగుచేతనో తెగవెగటనిపించింది. ఈసారి ముద్ద వానన చూసి భారతమ్మని ప్రశ్నించాడు.

“పాడు నెయ్యి... ఎక్కడ పోయించు కున్నావు?” అని.

“మీరేమో ఝాపించుకు వెళ్లిపోయా రాయె పోయి కారదమ్మ నడిగి గిన్నెడు అరుపు తెచ్చాను” అంటూనే పొయ్యి తెగను పెట్టివేసేతిగిన్నె వానన చూసి అన్నది—

“అసి దీని జిమ్మడా! వాడిన నెయ్యి తగలబోసింది.”

“అంతే—” అన్నాడు పాపయ్య భార్యవంక చూసి.

“ఏకో పిండివంటబాపతు మిగిలిన నెయ్యి పోసింది. అసి దీని పిసి నారితనం ముండా” అన్నది. పాపయ్య మాట్లాడలేదు. సాక్షాత్తు విరూపాక్షునిలా పోజు పెట్టి నాలుగు సుద్దలూ విడుముద్దలూ మింగేశాడు నమలకుండానే. అంతే మళ్ళీ నెయ్యి వెయ్యమన లేదు అతను.

అందునిమిత్తం భారతమ్మ మనస్సు ఎంతో కష్టపెట్టుకుంది.

పాపయ్య భోజనం పూర్తిచేసుకొని కులాసాగా కుసుమతీస్తున్నాడు తనగదిలో. భారతమ్మ వాకిట్లో మాగాయముక్కలు ఎండబెట్టి కర్రపుద్దుకు కాపలాకొస్తూ సావిట్రితో కూర్చుంది. పొద్దున యే సుమ మూర్తాన కారదావాసానికి తను వెళ్లిందో యేమోగాని తరువాత ఆమె మనస్సు పట్టు తిప్పిపోయింది. ఆధిరువాత జరిగిన విషయాలు కూడా ఆమె మనస్సును ముడిచికొకుచేసేశాయి. రామం నోమ్మిదేళ్ల పెన. వయస్సుకు మాలిన పలుదల అయితే వాడికి వుందిగాని ముక్కుపద్మలారని కుర్రకుంక వాడు. నద్దెత్తంలోనే కదే పెరుగు కావాలని ఎవరికుండాగు. వాడేమీ కాని కోరిక కోరలేదు. పనేళు లేని వెనక—ఆ పట్టుదల ఎట్లా అబ్బిందో తెలియదు గాని రెండు గాటినా వాడు యింకా యింతి పట్టుకు చేరుకోలేదు. ఆ! వాడుమట్టుకు

★ పాపయ్య పాడిబట్టె కొన్నాడు ★

ఎక్కడికి పోతాడు—పినతల్లి గారింటికి పోయివుంటాడు.

భారతమ్మ యీ ఆలోచనలతో మునిగి వుండగా కారదమ్మగారి రథం నీ మూల నుంచో చెంగున మాగాయ ముక్కలమీదికి లంఘించి నోటికి పట్టిన ముక్కలు ఫల వారం చెయ్యటమే కాకుండా సద్దుకొని తేచిన భారతమ్మ తన దరికి చేరుకోక పూర్వమే ఆ చాప నోటికి వక లాగులాగి పొలికపాలు ముక్కలు చెదరగొట్టి ఆపైన తన నాలుగు కాళ్ళకూ పనిచెప్పి అరుచు కుంటూ పరుగెత్తింది ఆ గొడ్డు. గేదెను కాప నార్తాలు పెట్టుకుంటూ ఆ ముక్కలు ఎత్తి చాపమీదవేసి యీసారి కర్ర చాపమీదే ముక్కలకు అడ్డంగావుంచి తిరిగివచ్చి సావిట్లో చలికిలపడింది ఆమె.

తన ఎన్ని బట్టెలు చూడలేదూ యిల్లు వరలో. ఏమాట కొమాటే చెప్పకొనాలి గాని అవన్నీ కారదమ్మగారి గేదెమందు దిగదుడుపుకు కూడా పనికిరావు. రెండు కేరపాలు పట్టే చెంబు అవలీలగా నిండిపో కుంటే తను కళ్ళారా చూసింది. కాని ఒక్కందుకు తనకు చిత్రమవుతుంది. ఆ గుళిల అత్తనుమించిన కోడలు. మొహా మాటల యాపకాత్మకం లేకుండా వాడిన నెయ్యి పోసింది. ఏవైనా కానీగాక ఎవ ర్నకీ యంత అతిథియం అంత మంచిదికాదు. పోయిన యేడు పరిశీలికి కారదమ్మ వచ్చి నానాగడ్డి కరిచి తన్ను బలిమలపట్టేకదా రొండోకొడుకు పై కాసులో పడ్డాడు... విళ్ళ బుద్ధి అంతా వోడదాటింది తరువాత బోడిమల్లన్నా అన్న రీతిగా వుంటుంది. ఛీ! బోటిగా కృతిజ్ఞత అంటూ లేని జన్మ లకి సిగ్గు ఎగ్గు అంటూ వుంటేగా. ఆ కారదమ్మ మొహాన్ని కొట్టినట్టు తనూ నొక పాడిబట్టె కొన్నాడా చెప్పవచ్చుకు కొట్టి నట్టు వుంటుంది. కుర్రసన్నానీ కూడా మొహంవాచి కొట్టుకుంటున్నాడు. ఓ వందరూపాయలు మనవి కావనుకుంటే సామాన్యంలో ఒక బట్టె దొరకకపోదు. ఇంత సామ్య భర్త లేలిగ్గా వదిలిపెట్టనిమాట అయితే సత్యమేగాని తను పూనుకుని వచ్చిందా. ఈ మగవారో తను పుట్టేకాలు అర్థంకావు. కారదమ్మకు పోటీగా తను యీ వధ్వం చేసినట్టు భర్తకు తెలిసిందా సనేవీ అందుకు సమ్మతించడు. భర్త మనసుకు ఆసే టట్టుగా విషయ ప్రస్తావన చేయటంలోనే తన తెలివి వుపయోగించాలి.

భారతమ్మ యీతరువ ఆలోచిస్తూ వుండ గానే పాపయ్య పగటినిద్ర చాలించి సావి ట్లోకి వచ్చి వాల్చీవున్న వట్టినుంచు మీద

కూర్చున్నాడు. ఆపైన భారతమ్మ వంక చూసి—

“కాసిని మజ్జగ తెచ్చిపెట్టు” అన్నాడు.

అప్పుడే గాడ్డులు మొదలెట్టాయి. వేడి గాలి యీ చెవులోనుంచి ఆ చెవులోకి కొడుతూవుంది. భారతమ్మ పడమటింటి లోకి వెళ్ళిన తరువాత “కొస్తే వుప్పురాయి కూడా చెయ్యి” అని సావిట్లోనుంచే కేక కొడు పాపయ్య.

భారతమ్మ యిచ్చిన నీళ్ళమజ్జగతాగి వెనక గోడకి బారపడి విక్రాంతి తీసుకుం టున్న భర్తనుచూసి అంది భారతమ్మ—

“ఇంటి మజ్జగ అయితే బావుంటాయి.”

పాపయ్య భార్యవంకచూసి అన్నాడు - “ఏదీ అబ్బాయి వచ్చినట్టులేక” అని.

“పినతల్లిగారింటికి వేంచేసివుంటాడు - అయినా యంతరేసివారోకీ యంతంత కోపాలా” అని ఆగి భర్తవంకచూసి అన్నది. “ఏమండీ” అని.

పాపయ్య తన భార్య ఏమో చెప్పాలని అనుకుంటూ వున్నట్టు గ్రహించాడు.

“నీ మనసులో బాధ ఏమిటా” అని అయినా పిచ్చిదానా మనం యంత యాతనా పడేది వాడికోసమేగదా” అన్నాడు పాపయ్య.

“అవుననుకోండి... కుర్రకుంక అడిగితే ఒక్క పెరుగుబొట్టు వేయలేకపోయాను... నా చేతులు విరిగిపోనూ” అని భారతమ్మ తన్ను తాను తిట్టుకొంది దిగులుపడ్డ మొహం తో.

భర్తను తన వశవద్దనిగా చేసుకోవాలికి భారతమ్మ ప్రయోగించిన ప్రళమాస్త్రం యిది—

అసలు విషయం తట్ట తగలబెట్టినట్టుగా చెప్పితే కొందరికి వప్పదు. ప్రతిమనిషికి ఓ మూడో వుంటుంది. అది గ్రహించి దానికి అనుగుణంగా చెప్తేకాని ఫాయిదా వుండదు. భారతమ్మ యీవిధంగా చెప్పిం దనుకోండి—

“నాకు పాడిబట్టెమీద మనసు పోయిందీ- యింటిలో పాడివుండటం పాడి.

ఒక్క గాక వ్యయచేత ధరించి గోషికలా తిప్పుకోవాలని వన్న ముద్దలుచేసి మీ చిరు పెదవుల కా మిసిమి ముద్దలు మింగ బెట్టాలని మనసుగా వున్నదని భారతమ్మ అన్నదను కోండి పాపయ్యలాంటి తెలుగు పంతులు అందులకు ఆహ్వాదమంది అంగీకరిస్తాడనుకో వటం ప్రస్తుతం మరవటమే అవుతుంది. పాపయ్య ప్రబంధనాయకుడు కాదు - పదవశరణాల తెలుగు పండితుడు. ఆయన యేమంటాడంటే—

“పాడి బట్టె రెండవారి తెలుగులో వక సరములు తీసుకుండ నూటయ్యబది రూపయ్యం ముల నిలిచి పాడిబట్టె గొనుట పాడియో... చాలుం బాలు నేరేని వినిరేని నోర్చిప్పి నవ్వగలారు” అని కవి సార్వభౌములకు మెచ్చు వచ్చు భావలో భార్యతో చెప్ప టమే కాకుండా మళ్ళీ ఆమాట ఆ నోట వివటానికి ఆరు మారయినా అంగీకరించడు.

కాబట్టి కుర్రకుంకకోరిక వీలుగా వుపయో గించుకొని తనమనసులోని మాటను అన్యాయ దేశంగా తీర్చుకోవటమే సముచితమని నిర్ణ యించుకొన్న ఆ యిల్లాలు తద్రీత్యా పెని మిటిని దగా చేయటానికే నిశ్చయించుకొంది.

పాపయ్య దిగాలుపడివున్న భార్యవంక చూసి అన్నాడు -

“తక్కువ నోయటా - ఎక్కువ ఫలాల ఎక్కణ్ణించి వస్తాయి... అయినా చేసికైనా కోవారాలి”

భారతమ్మకు భర్తచెప్పిన యీ సబబు తృప్తి నివ్వలేదు.

“మనకష్టాలు యెప్పుడూ వుంటాయి... అయినా యిప్పుడు మన కేసుంతె యిది వచ్చిందా నాకేమీ తెలియటంలేదు. ఇంకొక్కయేడాది దాటితే వాడుమాత్రం అడగబోయి అడుగుతాడా... అయినా వాడి ముద్దా ముద్దటా - అదీనూ - ”

తనకు తనయునిమీద గల మమత అనే లోపాన్ని గుర్తించి భార్య దాడిచేస్తూ వుందని అనుకున్నాడు పాపయ్య. అయితే ధనసంపాదనలో గల కష్టాల్ని గుర్తించిన వాడే డబ్బు తగలబెట్టడంలోవున్న తిప్పి దాన్ని తెలుసుకోగలడు. ఇంతేందుకు తనకు తండ్రి తిద్దినాలుమట్టుకు మిగిల్చి పోయాడు. తన కీనాడు రెండు ఎకరాల కొండ వున్నదీ అంటే అదింతా రెక్కల కష్టంవల్ల సంపాదించినదే. వచ్చే ఎనభై రూపాయలజీతంతో నెలకో పాతికో పరకో విగుచ్చుకొని యిటు యీ చాలం కొన టమూ - అటు వెయ్యి రూపాయలకి యిన్నూరుచేసుకోవటమూ నెరవేర్చాడు అతను. తనుచేసే ప్రతిపని కుటుంబక్షేమం

దృష్టిలో పెట్టుకుగాని చెయ్యిడు. కోరికలు ప్రతివారోకీ వుంటాయి. ఆ కోరికలను జయిస్తేగాని యిటు విహికమూ అటు ఆమో ష్మికమూ అయిన ఆనందం అందుబాటు కాదు. అదీగాక కోరికలలోవున్న ఒక గొప్పదుర్గుణం యేమిటంటే ఆ కోరిక తీత గానే వేరే మరొకకోరిక కలుగుతుంది. అందుకనే బోలెన్నగారు అన్నారు “అళి అనే తాడు చాలా నిడుపుసునూ దానికి అంతంలేదు” అని. మరిన్నూ ఒక్క రూపాయ సంపాదించి అది కాస్తా ఖర్చు చేసి చేతులు దులుపుకు కూర్చోవటం

మీవంత తెలివైనవని. అతిథిగా ఎవరినైనా
చెయ్యగలడు. ఆ ఒక్కరూపాయని ఖర్చు
చెయ్యగలడు. అలాంటి పట్టుకోవటం ఒక
యోగ్యత, ఆ రూపాయనే మరొకరూపా
న్నిచ్చి రెండురూపాయలు చెయ్యటం ఒక
యోగ్యతను

“పోనీ ఒక నెలపాటు మరో అణా పెరుగు
పోయిందా... ఆ పై సంగతి ఆలో
చించుకోవచ్చు” అన్నాడు పాపయ్య.

భర్త ఒక మెట్టు దిగాడు. అవక్కామిట్టు
దిగి అక్కడ నావకాకింగా చతికిలపడ్డాడు.
ఈ పరిస్థితిలో తను ఎంతో జాగ్రత్తగా
మాట్లాడితే గాని ఆయన గార్ని మరో మెట్టు
దింపటానికి వీలువుండదు.

“అణా పెరుగు!” అని ఆశ్చర్యపోయింది
భారతిమ్మ.

“ఏమీ అర్థం కాదు చాలుంటావా”
అన్నాడు పాపయ్య మళ్ళీ మెట్టు సగం
యెక్కి.

“అణా పెరుగు ఎవరి ముక్కులో
పోయిందా -” అని సాగిడుకుంటూ
మూతి ముడిచింది ఆమె గాడు.

పాపయ్యకు వీలుచిక్కింది యీ సమయం
లోనే -

“అద్దెగదీ అసలు సంగతి బయటపెట్టవేమి
యిందాకట్టుంచీ - ఆ కోరికేదో నీకేపుంది
అఘోరించక నోరూ వాయాలేనివాడిమీద
నెసంచేసి -” అన్నాడు భార్యవంక పరి
శ్రీ గామాస్తూ.

తన అంతర్యం భర్త గుర్తించాడని తెలుసు
కున్న భారతిమ్మ పాలిన చెక్కిళ్లు నల్ల
పడ్డాయి. ఇహ భర్త చేత తను తలపెట్టిన
కార్యం పూర్తిచేయించటం తిరిగి యిసుమున
తైలంతియటమే అవుతుంది. అయినా కార్య
సాగులు అంతలోనే నిస్పృహపడకుండా
అందువల్ల భారతిమ్మ యీ పరిస్థితిలో తన
అవసరానికి పనికివచ్చే ఆగ్రహం మొహం
మీదకి తెచ్చుకొని అన్నది -

“అవును మరి యీ సమయాలో ఎవరి
కైనా పుం బూయి - తో బుట్టువులున్న
వాళ్ళకి తెలుస్తుంది నువ్వును మరి.”

పాపయ్య యీ పాశుపతాస్త్రం తాకిడికి
తట్టుకోలేక ఊణకాలం వుక్కిరి విక్కిరి
అయ్యాడు.

సంగతి యేవిటంటే భారతిమ్మకు నెల
తప్పి మూడు నెలలు దాటింది!

పాపయ్య ఒక్క ఊణదాకా మాట్లాడ
లేకపోయాడు. తొమ్మిది సంవత్సరాల తరు
వాత భార్యకు మళ్ళీ కాన్పు వస్తోంది.
కావురానికి వచ్చిన వీధిప తను ఆమెకో
సగా నాణెమూ చెయించిన పాపానపోలేదు.
ఇంతెందుకు నిజం చెప్పారన్నట్టి పట్టుమని
పాతిక పెట్టి భార్యకో పట్టుపుట్టుమన్నా
కొని తెచ్చియిచ్చిన సందర్భమున్నా లేదు.
పాపయ్య మాట్లాడలేక - అహ అసలు

మాటలు దొరకక రిస్కీ బుద్ధి వశమవున్న
సమయం దూసి భారతమ్మ అన్నది -

“మాడండి చాలా కాలం నుంచీ మనసులో
ఒక కోరిక వున్నదండీ” అని ఆగి అన్నది
“మీరు మరోలా అనుకోకుండా వుంటే
చెప్పాను” అని భర్త వంక మాచింది ఆమె.

“అనుకోవటం దేనికి... కానీ” అన్నాడు
అతను.

“అది కాదండీ ఒక్క గేదె పాడన్నా
లేని యిల్లు ఏమి యిల్లు చెప్పండి.”

పాపయ్య మాట్లాడలేదు. అసలు భార
తమ్మ వేసింది ప్రశ్న కాదు..... దీనికి
జవాబూ లేదు. ఏమో వాతా జవాబు
చెప్పినా అది తనకు పువ్వకరిందదని అతనికి
తెలుసు. అయినా భారతమ్మ యీ పేతు
వాదం ఎక్కడ నేర్చుకుందో అతనికి అర్థం
కాలేదు. అలంకార సంగ్రహంలో అర్థం
తరన్యాసమనే అలంకారం ఒకటుంది.
సామాన్యవిషయాన్ని ప్రత్యేక వివరణతో
గానీ, ప్రత్యేక విషయాన్ని సామాన్య వివ
రణతో గాని సమర్పిస్తే ఆ అలంకారం అవు
తుంది. అద్దంతరంగా యీమె గాదు అర్థం
తరన్యాసాలంకారాన్ని తనకు వీలుగా
ఎల్లా వుపయోగించింది.

“ఒక్క గేదె పాడన్నా లేని యిల్లు ఏమి
యిల్లు చెప్పండి.”

“అందువల్ల మనకో గేదెపాడి కావాలి
గదా” అనేది సామాన్య విషయం అవచ్చు.
ఇది అసమానమైన అద్దంతరన్యాసాలంకా
రమున్నూ అవవచ్చు. దీనికి తనకు పనికి
వచ్చే జవాబు లేదు. అందువల్ల యిట్టి సమ
యాల్లో మానమే విభూషణమని తెలిసిన
పాపయ్య అవునని కాదని కూడా అనలేదు.

“గొడ్డూ గేదె శ్రీమహాశక్తి అన్నారా”
— అన్నది భారతిమ్మ మళ్ళీ.

ఈ వచనానికి న్యాయాధారం లేదు - అందు
వల్లనే పాపయ్య పులకనూ లేదు వలకనూ
లేదు. భర్త పట్టిన మాగనోము భారతమ్మ
సహించలేకపోయింది. తన యొక్క ప్రయత్న
ఫలవల్ల అతనిని వచ్చించి గేదె కొనిపించా
లని ఆమె కోరిక. నోరు విప్పితే ఏమి
చిక్కో అని అతనేమో శతించుకు కూచు
న్నాడు.

“ఏవండీ మాట్లాడరా?” అడిగింది ఆమె.

“నువ్వు చెప్పేది అయిదుకున్నదంతా
చెప్ప” అన్నాడు అతను.

“అవురా! అప్పుడూ మీరు చెప్పే వక్క
మాటా చెప్పిపోతారు అవునా -”

“మరి యిహానేం చెప్పింది నువ్వు చెప్పి
నవన్నీ నిజమే అభవచ్చు. అయినా నీ
వర్తితనం గాని మనది ఒక గేదెపాడికి సరి
పడ్డ కుటుంబమా యేదన్నానా -” అని

పాపయ్య పూసిరి పీల్చుకు అన్నాడు -

“ఒక్క మాడు అణాల పెరుగులే మనకి
ఎల్లికొల్లానూ, నువ్వేమో వుత్తిమనిషివి

కావు బట్టెగొడ్డు అనగానే మాటలా -
బోలేడు అరవచాకిరి చెయ్యాలి.”

“మీకు యిష్టం లేకపోతే అన్నీ
చెప్పారు. అయినా ఎవరింటి చాకిరి ఎవరికి
బరువు... యిహా కుటుంబ మంటారా -
మనకు సరిపోగా మిగిలినవి పారబోసుకోం
కదా -”

ఈ మాటలు పూర్తి చేస్తూవుండగానే ఆ
యిల్లలి అంతరంగంలో ఒక ఆలోచన పరుగు
తెత్తింది. ఈ విషయం ఏ తీరున బయట
పెట్టటమో అని ఒకటి రెండు నిమిషాలు
నిశ్శబ్దంగా ఆలోచించుకొని, ఆ మాటలే
నెయకు తెచ్చుకుంటూ సంగి సంగి అన్నది.

“ఇంతకీ నూటపాతిక పెడితే రేపా శేరు
న్నారా మాపో శేరున్నారా యిచ్చే గేదె
దొరుకుతుంది”

“మాడు శేర్ల పాలు మనకు దేనికి
అంటాను - యిందాకట్టుంచీ నా గోల
అదే” అన్నాడు పాపయ్య. భార్య పన్నిన
వలలోకి స్వేచ్ఛగా ప్రవేశిస్తూ.

“మీదంతా అదో అయోమయం అండీ
మరినూ - మీకు తెలియదుగాని ఆ కారదమ్మ
ఒక్క గేదె పాడివలే ముప్పైరూపాయల్లి
దాకా సంపాదిస్తూవుంది. ఆమాత్రం పట్టి
గేదె వుండాలిగాని కాస్త కుడి ఎడమ
వాడుకుంటే నెలకో నెలకై చెనుకోవటం
ఏవంత కష్టం.”

“ఏవన్నావూ... మనం పాలూ పెరుగు
అమ్ముకోవటమూ. పరువూ మర్యాదా అది
ఆలోచించే యీమాట అంటున్నావా?”
అడిగాడు అత గాడు.

“మన గేదెపాడి మనం అమ్ముకుంటుంటే
పరువు బుగ్గయే ప్రమాదం ఏవుంది - ఎవకి
మాచేతికింద నీళ్ళూ తాగటం లేదుగదా”
అన్నది భారతమ్మ.

పాపయ్య యిందుకు వెంటనే జవాబు
చెప్పలేకపోయాడు. అందుకు వొక ప్రబల
కారణం ఏవిటంటే నిజంగా ధనసంపాదనకు
మార్గమే దొరకాలిగాని మరి పరువు మర్యాద
దలకువచ్చే ప్రమాదాన్ని పాపయ్య అంతగా
పట్టించుకునే మనిషి కాదు. భర్త తన ప్రణా
ళికకు వప్పవల అవుతున్నట్టుగా గ్రహిం
చింది భారతిమ్మ.

“మాడండి నేనేమో వర్తి చెప్పానని
మీరు అనుకోవచ్చుగాక - పూటకి రెండు
శేర్లు యిచ్చే గేదె 150 రూపాయలు పెడితే
దొరుకుతుందంటారా.”

“దీని -”

“ఇహానేం ఒక శేరు అయితే మనకి
ముక్కా నోటా... యిహాపోతే మాడు శేర్లు
వుంటాయి; ఒక్క శేరున్నట్టు పోకామా
నాటగు శేర్లు అవునంటారా.”

“అవును - గానీ” భర్తను మాట పూర్తి
చెయ్యగలిగిందానే -

“మాడండి - నీళ్ళ పాలు శేరు కుడి

★ పాపయ్య పాడిబట్టై కొన్నాడు ★

అజాలు నాలుగుశేర్ల పాలు నలభై అజాలు. అంటే యెంతన్నమాటా—” అని అడిగింది ఆమె.

“రోజుకి రెండున్నరా....అంటే నెలకి...దెబ్బ అయిదున్నర అవుతుంది. ఓ యబ్బో” అన్నాడు పాపయ్య ఆశ్చర్య భావంతో.

“మరేమిటమన్నారా...దాదాపు మీ తీరమంత” అన్నది భారతమ్మ సంతోషంతో పొంగిపోయి.

“మరేమో మనకి కమ్మని నెయ్యి పెరుగును...అన్నట్టు పొద్దున మీరు గొడ్డు మేతుకులు తీసేసరికి నా ప్రాణం వున్నారమంది...చెడవది బజారు నెయ్యి అద్దాన్నంగానే వుంటోంది - అంటే నెలకో పదో ఖది పానో ఖర్చు తప్పకుంది.”

“నీ మాటలయితే కోటలు చాలుతన్నాయి. అంతా లాభం సంగతే చెప్పున్నావు గాని ఖర్చుసంగతి మాటేలేదు.” అన్నాడు పాపయ్య నీసలైన ఆర్థిక క్రాంతి తల్లలా.

భారతమ్మకు భర్త యీ ప్రశ్న వేస్తాడని ముందే తెలుసు గాబట్టి తడుముకోకుండా వెంటనే అన్నది.

“పచ్చగడ్డి మోపు ఆరజాలు...చిట్టా తవుడూ రోజుకో తేడ; ఎటావ్వి రోజుకు రూపాయకంటే ఖర్చు వుండదు - యితే గదా” అని చప్పరించింది ఆవిడ - ఆ విషయాన్ని తేలిగా తోసిపారేస్తూ.

భారతమ్మ చెప్పిన విషయాలు ఆలోచించగా

చించగా సబబుగానే తోచాయి పాపయ్య పంతులుకు—

“చూశారూ...మరోమాట మరిచాను...పిడకలు వుంటాయి కాబట్టి కట్టెల ఖర్చు తగ్గుతుంది.”

“సరేలే నువ్వంత మనసు పడుతుంటే నా కేవంటానికి నోరు రావటంలేదు. చేసుకోలేనే అని నానాభా” అన్నాడు పాపయ్య. విజయగర్వంతో ఆనాడు భారతమ్మ మనస్సు మనస్సులో లేదు.

* * *
“ఇహ యీ బట్టెపాలివ్వరు. ఏకాడికో అమ్మేస్తేనే లాభం” అన్నది కారదమ్మ పెనిమిటికి కొడుకుకూ అన్నం వడ్డిస్తూ.
పద్మనాభం భార్యవంక మాసిఅన్నాడు-
“ఈని రెండు నెలలకూ డా కాలేదు. అప్పుడే యేవోచ్చింది”

“అదుగో పోయినవకు కనారం పొద్దున్నే ఆ భారతమ్మ చూసింది. ఈ నాలుగురోజుల నుంచి అర్థశేరు తీసేసరికి ప్రాణాలు పోతున్నాయి. ధార అనలే లేదు. దృష్టి తగిలించుకుంది.”

“పోనీ మంగలిరాముడుచేత తాడన్నా కట్టించావా” అన్నాడు పద్మనాభం.

“ఆ అడి చేయించాను. అట్టే ఏమోలాభం లేదండీ...వులలు రుబ్బి పెడుతున్నాను. మొన్నేమో యింగువ మింగించాను... అట్టే యిహ లాభంలేదు”

“అర్థంతరంగా చేరానికి ఎవరుమ్మ కంటారు. కొన్నా నలభై యాభైరూపాయలు తక్కువ అడుగుతారు.”

“మనమో నూటఅరవైకి కొన్నాముగదా నలభైఅయినాసరే తోనెయ్యండి. మరొకటి కొనుక్కుందామ” అన్నది కారదమ్మ.

“అమ్మటానికి యితే అమ్మమ్మ...మల్లీ యిటువంటిగేత దొరకదా...పోయిన యీతకి నిండా సంవత్సరం యిల్లా గడిసింది - ఏమో అమ్మాలంటే నాకు మనస్సు పోవటంలేదు” అన్నాడు పద్మనాభం.

‘వంటయింటినంటుకొనివున్న సావిట్లీ కూర్చుని మల్లెత్రాలజెండు కట్టుకుంటున్న సుకీల యీ సంభాషణ వింటూనే వున్నది - మెలి గావచ్చి ద్వారబంధంఅనుకునిఅన్నది -
“అత్తయ్య ఆ భారతమ్మ గేత తేరం చేస్తూ వుందిట...”

“తప్పేలానిండా పాలుచూసింది పాడిమీద మనసు పోయింది... చూశారూ.... నేనంటే కాదన్నారూ... తెలిసిందా” అన్నది భారతమ్మ. పద్మనాభానికి ఏమి తెలిసిందో యేమోగాని మొత్తానికి తెలిసినట్లుగా తల వ్రాసాడు.

“తప్పేలానిండా పాలుచూసింది పాడిమీద మనసు పోయింది... చూశారూ.... నేనంటే కాదన్నారూ... తెలిసిందా” అన్నది భారతమ్మ. పద్మనాభానికి ఏమి తెలిసిందో యేమోగాని మొత్తానికి తెలిసినట్లుగా తల వ్రాసాడు.

కొడుకు నాలుగురూపు తల్లివంక చూసి అన్నాడు -

“పోనీ యీబట్టె అవిడక అంటగట్టితే సరి తీరిపోతుంది.”

“ఇస్తే కళ్ళనద్దుకు వుచ్చుకుంటుంది... అయితే ఆ పాపయ్య కుద్ద అనుమానాలనునిషి పాలుచూసి వుచ్చుకోవటమేమస్తే మనబట్టె యాభై కిచ్చినా వుచ్చుకోరు” అన్నది తల్లి.

“ఏమైనాగాని...అది వాళ్ళకి తోస్తేనే మంచిది” అన్నాడు కుటుంబరావు.

కోడలు యింకా ద్వారబంధాన్ని ఆసుకునే వున్నది. భారతమ్మ నెయ్యి అరువు నిమిత్తంవచ్చిననాడు తట్టిప ఆలోచనలాంటి ఆలోచన మరొకటి ఆవిడ మనసులో మెదలటంతో వెంటనే అన్నది -

“అభయం అక్కర్లేదు అత్తయ్య - పాలుతీస్తుండగా యిది వరకే చూసింది కాబట్టి భారతమ్మ గేదను ఆపకంగానే కొనుక్కుంటుంది... ఆవిడదిష్టి ఆవిడమీద గానే పోవాలి”

సుకీల ఆలోచన ఆ యింట్లో మొదట్లో ఎవరికీ అర్థంకాలేదు. అయితే ఆరాతి కుటుంబరావుతోమారితే “ఆవిడ దిష్టి ఆవిడ మీదగానే పోవాలి” అని అనటంలో గర్వితమైన అర్థం చెప్పటంతో అతగాడు ఆమె తెలివి తేటలకి అమితంగా మురిసిపోయాడు.

* * *
ముందు చూడను స్కూలు కుర్రాడు వాకడు నడిపించుకు వస్తూండగా పాపయ్య బట్టెను తోలుతూ తలవాకిట నిలబడివున్న భార్యనుచూసి అన్నాడు.

“అదుగో... ఆరోకలి అకంటా లాగు” అని.

భారతమ్మ రోకలి నడిచింది. పాపయ్య బట్టెను దానిమీదుగా గెంజించి బొడ్డో కట్టేసిన అనంతరం భార్య యిన్ని పనులు నీళ్ళయితే గేదమీదుగా దిగడమిది పార పోసింది. ఆతరువాత వంటయింటిలో జారి పొయ్యి త వ్వుతున్న భర్తడగ్గరిపోయి అన్నది -

“ముందు వో రెండు ఎండు గడ్డిమోపులు అవుసరం - తాతయ్యగారి బూసయ్యనన్నా అడిగి పట్టించుకురండి”

“అలాగేలేగాని యీలోపల అటకమీద కర్రలున్నాయి. ఆ రాజుగాడిని ఎక్కించి సేవకంగావున్న కర్ర ఒకటి దింతు. కవ్వానికి కావల్సివస్తుంది.” అని చెప్పితనపనిమీది బయటికిపోయాడు.

భారతమ్మ కర్ర దింపించి ఒకపక్క చెక్కిస్తూవుండగా వుత్తిచేతులు వూగించుకుంటూ పాపయ్య వచ్చేకాకు... అమె ప్రశ్నార్థకంగా భర్తవంక చూసింది.

“తాతయ్య కతగాడు పాలం... పోయాడు. తేచ్చే మనిషి లేక నాయంత్రం

శ్రీమతి రమా హరిహరన్, ప్రసిద్ధ వైద్యురాలు. నిలోన్ రేడియోలో జూలై 12 రాత్రి 7-80. ఈ ఈమె నాడ్యం ప్రసారించబడుతుంది.

వంతుల నన్నాడు. మాకు ఈ పాటలు
యిచ్చినట్లున్నాడు." అన్నాడు.

"వెదక గడ్డిమోపులు మాడు రూపా
యలా! పోనీలేండి బజారుకు వెళ్లి ఒక
మోపు పచ్చిమేతా, ఓ మరకం పులవలూ,
చిట్టూ పట్టుకురండి" అని భర్తను పురమా
యించి పంపింది భారతమ్మ.

భారతమ్మ కొన్న పాడిబట్టె మోపు
పచ్చిమేతా మెక్కింది. పులవలు రుద్ది
బడితే పెడితే కడిపెడయితే తాగింది.
కుభ్రంగా పెయ్యదూడకు పాలు చేసింది.
పాపయ్య పాలు తియ్యను కూర్చోగానే
విశ్వాసం లేకుండా ఆ గొడ్డు ఒక్క తన్ను
తన్న పాలతప్పలా ఎగరదన్నది!

"అయ్యో! బట్టెకు దాపట కూర్చోకూడ
దేమోనండీ" అంటూ వెలపలవక్క కూర్చో
బోతున్న భారతమ్మని లోగడ విరోధం
మనసులో వుంచుకొని గావల్ను బుసకొట్టి
తిరిమేసింది ఆ చతుష్పాత్తు!! భారతమ్మ
కొడుకు రామంచేత శారదమ్మకు కబురు
పెట్టింది...బట్టె కొత్తచేసిందేమో కాస్త
కడుమనుకోక వచ్చి రెండు పూటలు పాలు
తీసిపెట్టమని—అయితే వాడిచేత తిరుగు
జవాబు పంపింది శారదమ్మ.....తనేమో
నెలుపల వుంది....సుకీలేమో పొరుగింటికి
రాదుట.

వరసాగా మూడు రోజులూ బట్టె పాలు
యివ్వకపోవటం అటుంచి వరసాగా
మూడు తావులు తిన్నది పాపయ్యగారినీ.
అయినరోజు భారతమ్మ స్వయంగా
వెళ్లింది శారదమ్మను పిలుచుకువచ్చే
రిమితం. సుకీల పిలుపు అందుకొని అన్నది—

"ఆ త్రెగారు జరంతో మూలగుతోంది....
నిన్నటినుంచీ మూసినక్క ఎరగదు" అని.
వాళ్ళచేతా పిల్లిచేతా తీయించబోయినా
బట్టె పాలుచేప కూడా తిన్నట్టునే నేర్చు
కొంది యీ అయిదు రోజుల్లోనూ. విసు
గతిన పాపయ్య వరుసగా సామదాన చేస

వంక నీకులు నత్తయినా ఆ గొడ్డునిక వువ
యోగించిన్నా గొడ్డు పాలు దానిదగ్గర
నుంచి రాబట్టుకోలేకపోయాడు. క్లాసులో
పాఠం చెప్పతున్నా ఆయన ధ్యాస అంతా
పాడిబట్టెమీదే వుండిపోయేది. మరో వారం
రోజులకి బట్టె మాలిమి అయింది. అయితే
నేమి అర్థం పాలకన్నా ఒక్క బొట్టు
అధికంగా రాల్చలేదు. నెల రోజులు
చూసినా ఆ పాలు బొటాబొటాగా సరిపోవ
టమూ ఆ నెల ఖర్చు ముప్పై రూపాయలు
పెరగటమూ పాపయ్య పంతులు గుండెలో
రైతు పరుగెత్తాయి. ఎందుకల్నో యేమో
గాని భారతమ్మకు కూడా పాడిమీద మోసా
టగిపోయింది. వచ్చే చాకిరితో ఆమె నతిగి
పోవటం పాపయ్యకు మరి ఆందోళన అధిక
మైంది.

"వసవది తద్దికం కొనుక్కున్నావు.
ఇప్పుడు ఏమంటావో చెప్పు" అని సంజా
యి అడిగాడు పాపయ్య. ఇందుకు ఆమె
మట్టుకు ఏమి చెప్పగల్గి? అనుకున్న అంజ
నాలు తలకిందులేతే ఎదురుమాత్రం ఏమి
చేస్తారు? గొప్ప గొప్ప కొమ్ములు తిరిగిన
ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులెవరైనా కూడా ముందు
ఘనంగా అంచనాలు ఆకి చూపి చివరికి
లోటు బడ్డెటు చూపుతున్న రోజులివి.

నేనేమన్నా కలకన్నా నా—శారదమ్మ
యిగ్గా దగాచేస్తుందని...అతేమి చిత్రమో
నేను చూస్తూవుండగానే రెండు కేర్ల పాలూ
అలాగా తీసింది ఆవిడి. ఎదురునుండా
చూసినదాన్ని ఎల్లా కాదనునూ. మున
నడం గేదె...ముదనెడ్డ మెపోనూ" అని తిట్టి
ఆమె ఎంతో కష్టపెట్టుకుంది.
పాపయ్య విసిగిపోయాడు. ఒకవక్క బట్టె
తిండి ఖర్చు తారామండలానికి ఎగబాకు
తోంది. ఇటుమాస్తే దానివల్ల వచ్చే రాబడి
అతలమెపోయింది. చూస్తూ చూస్తూ వుండ
గానే భారతమ్మ చిక్కి సగమయింది. చివ
రికి డబ్బూ పోయే...కనీ పట్టి అన్నట్టుగా
వుంది వ్యవహారం.

"ఇదుగో యీ బట్టె వచ్చినప్పట్నుంచి
మనకు అన్నిందాలా కని దాపురించింది.
దీన్ని అయినకొడికి అమ్మేస్తేనేగాని మనం
మన లోకం లో పడం....దీని మొదోన
నూటయ్యై రూపాయలు తగలేయించావు"
అన్నాడు పాపయ్య.

బట్టె ఓపి నిరగడయితే అంతే చాలు
అనుకునే స్థితికి వచ్చింది భారతమ్మ కూడా.
"అవును మరి.....నామా ధయంగానే
వుంది బాబూ...విడ్డ వచ్చిన వేళా గొడ్డు
వచ్చిన వేళా అని—"

* * *
పాపయ్య తొండపాటువల్ల ఆ బట్టెనే
ఓ పాతిక తక్కువచేసి తిరిగి వడ్డునాధిమ
కొనుక్కున్నాడు.
అలాగే రాత్రి కొడంల గుంట వెదకించా

వంతులూ వరుసగా సామదానం
గేదెలా ఆ బట్టెపాలతో పాలకెండు నిం
కొని నిండా రెండు కేర్ల పాలూ అత్తగారి
చూపించి అన్నది—

"మాకారా అత్త. గేదె కని భారతమ్మ
తిట్టతోనే పోయింది" అని! ఏమైతే నేమె
యీ చేరంవల్ల శారదమ్మకు పాతికరూపా
యలు లాభిస్తూ ఓ నెల గేదె ఖర్చు
తక్కింది. ★

విగనిగలాడే నీలకేశాలకు
రాజా హార్ ఆయిలే

కౌంటర్ ఆఫ్ మాంట్రీక్రిస్టా

రెండు భాగములు
ఒక్కొక్క భాగం రు. 3-8-0

టాప్ సాయర్
ప్రపంచ యాత్ర

అనువాదం :

నందూరి రామమోహనరావు

వెల రు. 1-8-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

మద్రాసు-1

పంచతంత్రం
బొమ్మల కథల వుస్తకం

మొదటి భాగం
(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)

కర్త : ఓ. కే.

విశ్వాత్మల శరసింహమూర్తి

వెల: రూ. 1-8-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
మద్రాసు - 1

ఉదయ కిరణాలు

వైద్యుని సాంబశివరావు

5

రాత్రి పదిగంటలకు సోమయాజులు డెలి (గ్రాం) అందుకున్నాడు సరసింహం వస్తున్నాడని ప్రకాశాన్ని స్వేచ్ఛనుకు తీసుకు రావలసిందని ఎందుకు ప్రత్యేకం వాకారా అని ఒకసారి తీవ్రంగా ఆలోచించాడు కోటిపల్లి వెళ్ళడానికి కాకినాడలోదిగి బస్సు ఎక్కడమో నురువైన పని కాకినాడలో దిగి సరసింహం తన యింటికి రాదల్చుకో లేదా? ప్రకాశాన్ని ఎందుకు స్వేచ్ఛ నుకు తీసుకురాలోకి అయినా కొడుకును చూడాలనే కోరిక కలిగి తీసుకు రమ్మని వ్రాసి ఉండవచ్చు అనుకుని మనస్సు సరిపెట్టుకున్నాడు సోమయాజులు

ఆ రాత్రి తక్షణం రాధమ్మ యింటికి వెళ్లి సంగతి చెప్పాడు సోమయాజులు నిద్ర బోతున్న ప్రకాశం, చిట్టిబాబు యీ వార్త విని లేచి కూర్చున్నారని అనందంతో, మర్నాడు ప్రకాశం కోటిపల్లి వెళ్ళి రెండు రోజులు గడపడానికి సన్నాహాలు చెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నారు రా బోయే తండ్రిని కలుసుకునే సంకోచంతో ఏవో తమాషాగా ఆలోచిస్తూ రాత్రి సరిగా నిద్ర బోలేదు ప్రకాశం.

మర్నాడు రెండు గంటలకు రైలు కాకినాడ వస్తుంది సరసింహం అందులోనే

ఉచిత బహుమానం !

నం 501 తలనూనె పునయోగించువారి జాబ్బు విరివిగా పొడుగుగా అందించును తుమ్మెదవలె యాంతును ఒకపీసారు 2-3-0 నీ పీసారు రి 3-0 ఒక్కొక్క బాటిలు కొనువారికి 15 సం|| గ్యారంటీతో పనిచేయు రిఫు వాచి, ఒక కొత్త బంగారు పుంగళం బహుమానం యివ్వబడును రి పీసాలు ఒక్కసారి కొన్న వారికి 4 రిఫు వాచిలు, 4 పుంగళములు బహుమానం.

విడి వస్తువున్నా ధర వాతన్
Saniyas Ayurvedic Pharmacy,
(A P M) Lal Kuan Delhi

రావాలి ప్రకాశం ఒక సంచిలో రెండు జతలబట్టలు వేసుకుని సోమయాజులును అనుసరించాడు రైలుస్టేషనుకు 'సరసింహాన్ని ముందు ఇక్కడికి తీసుకురా తర్వాత ఏ సాధ్యం త్రమా వీలుచేసుకుని కోటిపల్లి వెళ్ళవచ్చని చెప్పి' అంటూ రాధమ్మ మురిడికి సలహా యిచ్చింది షరీ అని తల ఊపుతూ వెళ్ళిపోయాడు సోమయాజులు

అనుకున్న టైముకు ఆలస్యం కాకుండా ఆనాడు రైలు స్టేషనులో అగింది సరసింహం, తైటి పంపి, చాక్క, ఒంటి మీద కండువా మొదలైన దుస్తులతో దిగాడు పాటుఫారంమీద కనిపించగానే కళ్ళతో వెతుకుతున్న సోమయాజులుతో 'అరుగో నాన్న' అంటూ కేక వేశాడు ప్రకాశం, 'తండ్రిని కలుసుకోవాలనే ఆశ్రు తతో సోమయాజులు ఎదురుగా వచ్చే సరసింహంవైపు నడిచాడు సరసింహం గంభీరంగా ముఖం పెట్టి ఫిరీ మాట్లాడలేదు సోమయాజులు కూడా సంభాషణ ఎలా మొదలు పెట్టాలా అన్న తికమకలోపడాడు దగ్గరకు వచ్చిన ప్రకాశం చెయ్యి పుచ్చుకుని తనవెంటే నడిపించుకుని రైలు స్టేషను రైటికి వచ్చాడు సరసింహం

'కారు స్టాండుకు వెళ్ళాలి రెండు రిక్నాలు మాట్లాడాలి సోమయాజులూ!' అని సరసింహం మొదట కదిపాడు సంభాషణ 'ఈ పూటకు మా యింటిలో భోంచేసి, సాధ్యం త్రమా కోటి పల్లి వెళ్ళవచ్చులే' సోమయాజులు నసిగాడు

'అలా కాదు ఇప్పుడు రావడానికి వీలేదు ఇంటికి వెళ్ళిపోవాలి' అంటూ ముఖం చిటిస్తూ 'ఏయ్! రిక్నా! అని పిలిచాడు రిక్నావాళ్ళు తక్షణం సరసింహం చుట్టూ మూగారు

'కారు స్టాండుకు' అంటూ రెండు రిక్నాలను సిద్ధం చేస్తున్నాడు సరసింహం ఇంక మాట్లాడడానికి టైములేక సోమయాజులు రిక్నా ఎక్కాడు

ఒక రిక్నాలో ప్రకాశం, సరసింహం కూర్చున్నారు ప్రకాశానికే తండ్రితో ముందు ఎలా మాట్లాడాలో అర్థం కౌవలం లేదు

'బాగా వదులుతుంటున్నావా?' సరసింహం కొడుకుతైపు నవ్వుతూ పలకరించాడు

'అయి' అన్నాడు ప్రకాశం నవ్వుతూనే

'పరీక్ష లేవ్వుడు? 'ఇంకా నెలరోజులున్నాయి' సరసింహం మళ్ళీ ఏకో ఆలోచిస్తూ మౌనం వహించాడు రిక్నాలు బస్సు స్టాండుకు చేరాయి 'రెండుగంటలయింది బోనీ భోంచేసి వెదుగుతు గాని' అన్నాడు నసుగుతూ సోమయాజులు

'మళ్ళీ వస్తాగా' అంటూ నే, రిక్నావాళ్ళు డబ్బు చెల్లించి, కోటిపల్లి వెళ్ళడానికి సిద్ధంగాఉన్న కారు ఎక్కి కూర్చున్నాడు సరసింహం

'అయితే మరీ నే యింటికిపోతా' సోమయాజులు తన పని పూర్తయిందన్నట్లు సరసింహంవైపు చూశాడు

'సుంచిది' అని సరసింహం చెయ్యి ఆడించాడు అది చూడకుండానే ఇంటివైపు నడిక సాగించాడు సోమయాజులు

దారిలో నావకాశం గా మజిలీలు చేసుకుంటూ కోటిపల్లికారు ఆరుగంటలకు గమ్య స్థానం చేరింది కారులో ప్రకాశంకాని, సరసింహం కాని ఒకరి నొకరు గురించి మాట్లాడుకోలేదు బస్సులో కనిపించిన ఒకరిద్దరు కోటిపల్లి ఆనామిలు 'ఏమండోయ్! పంతులుగారు ఎప్పుడొచ్చారు?' అంటూ పరామర్శించారు సరసింహాన్ని 'ఇప్పుడే' అని ఆనామిలతో యింకేమీ మాట్లాడకుండా మానం వహించాడు సరసింహం

బస్సు దిగి సరాసరి ఇంటివైపు గబగబ నడక సాగించాడు సరసింహం, ప్రకాశంతో దారిలో ఎరుగున్న మనుష్యులు సరసింహంవైపు తేరిపార చూశారు కొందరు పలకరించారు మరికొందరు గుసగుసలాడుకున్నారు సోమగుండం లోంచి నీళ్ళు తేచ్చుకుంటున్న ఆడవాళ్ళు ఇతన్ని చూసి ఏవో చెవుల్లో కొరుక్కుంటూ దవడలు నొక్కుకున్నారు,

సూర్యుడు అస్తమించాడు పంచాయితీ నోకర్లు విధిలాంపులు వెలిగిస్తున్నారు 'బాబుగారొచ్చారే!' అని వాళ్ళనుకున్న మాటలు సరసింహం చెవుల్లో పడ్డాయి ఎవరివైపు చూడకుండా బుర్ర వంచుకుని ఇంటి గుమ్మం కికి వచ్చి ఆగాడు

విధిలో ఆరుగురూద కొంత కూర్చుని తాటాకులతో బొమ్మలు చేసి, ఏకో గుడ్డలు చుట్ట వేడుతోంది. సాంబ

అటలాడుతుంది. దుకు తైటకు పెళ్ళి పోయాడు. తండ్రిని, అన్నయ్యను చూడగానే చటుక్కున గంజేసి తండ్రి వైపు ఎరిగింది. కాంతి. సరసింహం కాంతిను చేతులాకి తీసుకుని ఎక్కుకున్నాడు. 'బాగా అల్లరి చేస్తున్నావా?' సరసింహం అడిగాడు.

'నువ్వో పెళ్ళిపోయాక నేనేం అల్లరి చేయాలి? లేదు నాన్నా! అమ్మేం! మరేమోనా... ఏడవ్వండి! అంటూ నవ్వింది కాంతి.

'అలాగా' అంటూ కాంతిను క్రిందకు దించాడు. ఏవో వివాదరేఖలు అతని వదనంలో అలలుకున్నాయి.

ఈలోపుగా 'అమ్మా! నాన్న అన్నయ్య వచ్చారే' అంటూ కాంతి వంటింట్లోకి పరుగెత్తింది.

భర్త వచ్చారని విన్న మాణిక్యం ఒక్కసారి ఆనందంతో పరవసురాలై ఏడుస్తూ పడుకున్న మనిషి గబగబ లేచి వరండాలోకి వచ్చింది. సరసింహం కుర్చీలో కూర్చున్నాడు మానంగా. ప్రకాశం ఆప్యాయకంగా మానంగా మంచి మిద కూర్చున్నాడు బట్టల సంచి క్రింద పెట్టుకుని నూసిని చీరతో కోక తలలా ఎదురైన భార్యను చూసి తల వంచుకున్నాడు సరసింహం. గబగబ దొడ్లోకి వెళ్లి మాణిక్యం భర్త కాళ్ళు కడుక్కుందుకు చెంబుతో నీళ్లు తెచ్చి యిచ్చింది. సరసింహం ముఖం, చేతులు కాళ్ళు కడుక్కున్నాడు.

క్యాదయంలో ఏదో ఆవేదన, ఆత్రుత, కంగారు, బాధ, ఆనందం, అన్నీ ఒక్కమృతి సెలుబికాయి మాణిక్యంకి ఏం చేయాలో తోచలేదు దొడ్లో పొయ్యి అంటించి వేడి నీళ్లు కాచింది. కాంతిను చాటుగాపిలిచి ప్రక్కటి కంసాలి వాల్లియంట్లో నియ్యం బరులు తెచ్చుని పంపింది. దొడ్లో కాసిన దొండకాయలు కొన్ని కోసి కూర చేద్దామని ఉపక్రమించింది.

ఇంతలో ఏదో గబుక్కున జ్ఞాపకం వచ్చింది మాణిక్యంకి గబగబ గదిలోకి వెళ్ళి అద్దంలో ముఖం చూసుకుంది తలకం లేకుండా పీడవాయిని ముఖం కనిపించింది. భరణిలోని కుంకం తీసుకుని తలకం దిద్దుకుంది. తలకు నూనె రాసుకుని, పొడిపిటిసుకుని ముడి వేసుకుంది.

కాంతి వియ్యం వేగానే వంటశ్రయ త్తంలో నిమగ్నమయింది మాణిక్యం.

మాణిక్యం ముందు పలకరింపు దనుకున్నాడు సరిసింహం కాని లేచిపోయి తిరిగివచ్చిన భర్తతో సంభాషణ ఎలా మొదలు పెట్టాలో అర్థంకాక లోపల ఆనందంతో మానంగా ఉండి మాణిక్యం.

ఆయింట్లో ఏదో అపరిచితవ్యక్తి అడుగు పెట్టి, ఎవరికోసమో నిరీక్షిస్తున్నట్లు కూర్చున్నాడు.

సరసింహం కాంతి వుత్తరాలు ఏవో తిరగేస్తున్నాడు. అరగంట దాటినా మాణిక్యం వచ్చి పలకరించలేదు.

తప్పు తనది కనక తనే ముందు ప్రసంగం చేయాలనుకున్నాడు సరసింహం మానంగా ఉన్న తండ్రితో ప్రకాశం, కాంతి, ఏమీ సరదాగా కబురు చెప్పలేకపోయాడు.

'అమ్మ ఏం చేస్తోంది' కాంతి వేగగాడు తండ్రి.

'వంట వండుతోంది'

కుర్చీలోంచి లేచి మెల్లిగా నడుస్తూ వంటింటి గుమ్మంమందు నుంచున్నాడు. కత్తిపేటతో పచ్చిమిరపకోస్తూ, భర్తరాక గమనించింది మాణిక్యం. గతించిన బాధల రోజులు జ్ఞాపకంవచ్చి ఒక్కమృతి వెక్కిరిస్తోంది. భార్య ఆవేదన చూడగానే సరసింహంకి కూడా దుఃఖం ఆగలేదు. కాని ఎలాగో భార్యం తెచ్చుకుని గంభీరమైతూడు.

'వెంటేదానా! ఎందుకీ ఏడుపు?'

మాణిక్యం ఏడుపు మరీ ఎక్కువైంది గిన్నెలో ఉన్న దొండకాయ ముక్కలు చూశాడు సరసింహం.

'అయితే యీ రాత్రి దొండకాయ వేపుడుకూర అన్నమాట! సచ్చిగి కూడా ఏమన్నా చేస్తున్నావా?' హాస్యం మొదలు పెట్టాడు సరసింహం.

మాణిక్యం దుఃఖం దిగమింగుకుని కళ్ళు గుడుచుకుంది భర్త యింకా అక్కడే నుంచున్నట్లు కనిపించాడు.

'జిహ్వ చచ్చిపోయిందిలే యిన్నాన్ని పెళ్ళాన్ని వదిలేసినవాడి గతే అంత!'

మాణిక్యం లోలోపల నవ్వుకుంది.

'ఈ వేళ రైలులో బయలుదేరింది మొదలు నీ దృష్టేనే! అసలు తిరిగి వచ్చేయడానికి కారణం తెలుసా? నువ్వో కొంప తీసే ఎవరితోనన్నా లేచిపోతావేమో అని భయం! నవ్వుతూ ఓరగా చూశాడు సరసింహం భార్యవైపు.

'ఈ... వాటేండి' కొంచెం కోపంగో, వచ్చే నవ్వు కొంచుచాటులో ఆపుకుంటూ చిరాకు చూపించింది మాణిక్యం.

ప్రక్కనే నుంచుని యీ సంభాషణలు వాద్యంగా వింటున్న ప్రకాశం, కాంతి, గోటికి చేతులు అడ్డు పెట్టుకుని నవ్వుకుంటూ న్నాడు.

'కూర్చోమని నెలనా? అంటూ నటనకి భంగిమలో మాణిక్యంవైపు చూశాడు సరసింహం.

'కూర్చోండి' నవ్వింది తల వంచుకుని మాణిక్యం.

'ఒసే కాంతా! ఇన్నాన్ని అమ్మ ఒక రై ఇంట్లో ఏం చేస్తోంది? ప్రశ్నించాడు కాంతిను తండ్రి.

అబ్బ! ఒకేజలుబు...భారము...

అమృతాంజనం వాడితే...

తగ్గిపోయింది!

అమృతాంజనము

ఉన్నాడు. అసలు ఇంటికి తిరిగి రాకుండానే నిశ్చయంలో బయలుదేరాడు. చేతులో మున్నెండు రూపాయలున్నాయి. బాగ్ర త్రగా ఖర్చు పెడుతూ హిమాలయాలు చేరాల్సి సరికల్పం. విజయనగరంనుంచి తిన్నగా బొంబాయి చేరుకున్నాడు. సగంభాగం పైగా టిక్కెట్టు లేకుండా ప్రయాణం చేశాడు. బొంబాయిలో ఒకటి రెండు రోజులు కాలినడకను ఉరంతా తిరిగాడు. పేవ్ మెంటుమీనే కండువా కప్పకుని పడుకున్నాడు. ఆకలి వేసివచ్చుచు రెండుమూడు అణాలు ఖర్చు పెట్టి మొక్కజొన్న పోతులు దుంపలు కొనుక్కుని తినేవాడు చూడడానికి అందంగా ఉన్న బొంబాయిలో తినలాంటి బికారివాడికి ఏమీ సౌఖ్యం ఉన్నట్లు కనిపించలేదు. అది ధనవంతుల పట్నం అనున్నాడు. సెంట్రల్ స్టేషనుకు ఒకరోజు ప్రార్థున్న వెళ్లటప్పటికీ ఏదో రైలు కనిపించింది ఒక ప్లాటు ఫారం టిక్కెట్టు కొనుక్కుని రైలు ఎక్కేశాడు. అది ఎక్కడికి వెళుతుందో కూడా తెలియదు. రైలు బరోడా, అహమ్మదాబాదు, దాటి పోయింది. ఎత్తైన మాంట్ ఆబు చాలా అందంగా ఉంటుందని ఎవరో అనుకున్నారు. చూడాలనిపించింది సరసింహానికి. రైలు దిగాడు రాత్రి మూమూలు పాట సారిలా స్టేషనులోనే ఒకమూల ఒరిగి పడుకున్నాడు. తర్వాత నాలుగైదు రోజులు మాంట్ ఆబు చూశాడు. జ్వరం వచ్చింది. చేతిలో బిడురూపాయలు ఉంటే రైలు స్టేషనువద్ద ఉన్న హోటల్లో బస చేశాడు. డబ్బు పూర్తిగా అయిపోయింది. సరసింహానికి తిరుక్కున ఆలోచన తిట్టింది. అవధానికి ఒక కార్డువాసి పడేశాడు అడ్రసుయిచ్చి ఒక వందరూపాయలు తక్షణం పంపమని. అవధాని తప్పక పంపిస్తాడని సరసింహం ఆశ. ఆ డబ్బుతో మెలిగా హిమాలయాలు చేరి సన్యాసిలా బ్రతుకుదామని ఆ తన సరికల్పం. కాని తన ఆలోచనలకు వ్యతిరేకంగా రామమూర్తి తన హోటలు వెళుకుంటూ తయారయ్యెడు. మొదట చాలా కంగారుపడ్డాడు సరసింహం. రామమూర్తికి కనిపించకుండా తక్షణం ఎక్కడైతే దాక్కుందామని ప్రయత్నించాడు. కానీ రామమూర్తి చూడనేమాత్రాడు తన్ను.

సరసింహం హాస్యంగా మాట్లాడాడు. ఎత్తులు వేశాడు పై ఎత్తులు మార్చాడు. రానని కోపంతో అరిచాడు. రామమూర్తి లిట్టాడు ఎందుకు వచ్చావని. రామమూర్తి లొంగలేదు. అతను మాణిక్యం, పిల్లల సంగతి బాధాత్యక్తంగా చిత్రించి విపులంగా చెప్పాడు పిల్లలస్వరూపాగానే సరసింహానికి కడుపు చెరువైపోయింది దుఃఖంతో మాణిక్యాన్ని, ముఖ్యంగా పిల్లల్ని తక్షణం చూడాలనే కోరిక కలిగింది. తను లేచి

పోవడం మూర్ఖత్వంలా తోచింది. తిరిగి ఇంటికిరావడానికి ఒప్పుకున్నాడు. అంతే రోజులు చక్రంలా తిరిగిపోయాాయి. కోటి పల్లిలో ఉన్నాడు ఇప్పుడు.

సరసింహం తన పరిస్థితులు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుని ఒక్కసారి సవ్యకున్నాడు. భుక్త్యాసం తీర్చుకుందామని నాలుగురీళ్ళలో మేను వాల్చాడు.

ప్రకాశం, సాంబు, సీత, ప్రక్కనే ఉన్న మంచంమీద కూర్చున్నారు తండ్రి చెప్పేవింతలు విందామని.

మాణిక్యం వంటిల్లు శుభ్రంచేసుకున్న తడి చేతులు కొంగుతో తుడుచుకుంటూ, తమల పాకులనజ్జ తెచ్చుకుని కూర్చుంది.

“ఊ! చెప్పండి” అని తమలపాకులకు నున్నం రాయసాగింది మాణిక్యం.

సరసింహం కథ ప్రారంభించాడు.

“అసలు తిన్నగా హిమాలయాలకుపోవా

లని బయలుదేరాను. రాజకుండ్రె వెళ్ళాక అవధానిని ఒకసారిచూడాలని బుద్ధి పుట్టింది. విజయనగరంలో అవధానితో రెండురోజులు ఖులాసాగా నీనీమూలుచూస్తూ గడిపేశాను.”

“ఏమండీ! నూ అక్కయ్యతో యిలా లేచిపోతున్నావని చెప్పలేదుబండీ!” అంది చిటకారంగా మాణిక్యం.

“చెబితే మీ అన్నయ్య కదలనిస్తాడా అక్కడినుంచి అందుచేత అతనితో చెప్పకుండా ఒకరోజు ప్రార్థున్నే నూ దావడిగాలేచి అవధానిని స్టేషనుకు రాకుండా చేసి, ఒంటరిగా రైలుఎక్కేశాను. తిన్నగా బొంబాయి వెళ్ళాను

ఏం కార్డు! ఏం జనం! ఏం ట్రామలు! నిజంగా ఆశ్చర్యపోయాను. మద్రాసును విం చినంత అందంగా ఉంది. నడిచి ఊరంతా తిరిగాను. ఎంత తిరిగినా అంతం కనిపించటంలేదు. మెరీనా, చాపతి, జుహూ

సరసింహాని బీబిఎస్ కరందం

పా తికడుపుకు సంబంధించిన కూల, అతిసారం మొదలైన బాధలతో మిర్రెనందిన కార్యక్రమం పాడుచేసుకోవద్దు. ఓమం కర్పూర్ తీసుకుంటే ఈబాధవడ నవసరంలేదు. దానిలోనున్న గుణములు వెంటనే బాధోపశమనం కలిగించిమీకు మంచిఉత్సాహంచేకూర్చును. అనేకమందిస్త్రీలను వేధించుముకుసంబంధమైనజబ్బులుగూడ ఈ ఓమం కర్పూర్ తో మటుమాయం అవుతాయి. ఎంత వయస్సులో వున్న బారెనా ఈఅద్భుతమైన ఔషధం నిరపాయంగా తీసుకోవచ్చును.

హెన్రీస్ ఓమమ్-కర్పూర్

అయిదు చేయువారు

లిటిల్ ఓరియంటల్ బమ్ అండ్ వర్క్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మద్రాస్ . 1

★ ఉ ద య క ర ఙ్గా లు ★

వీరిని పట్టాను. సాయంత్రం ఎంతోమంది జనం బాగా ముస్తాబయి వచ్చారు అనిపించింది. వీరలు, పురస్కారాలు, జరిమానా కైతలు, మిలటరీ మెరుస్తూ ఇరుమని వరుగై కార్లు, పెద్ద పెద్ద సోఫాలతో, రేడియో టాబ్లెట్, ఇండ్రభవనాలంటి హోటల్లు, విదారు అంతస్తులతో, అమల నిలువైన పెద్ద పెద్ద మేడలు యివన్నీ, చూస్తుంటే మనది ఒక వీరికంటేనా అనిపించింది. గతే నేటికే ఇండియా అని ఒక పెద్ద గేటు ఉంది బొంబాయిలో. సాయంత్రం చాలామంది ఓకారు వస్తూ రక్కడికి. అది నుముదపు బొద్దు ఒకటి రెండుసార్లు ఆకరి పేళ్ల రెండు కొబ్బరిబొండాలు కొట్టిం చుకు తిన్నా నక్కడే. దక్కే ఉండారి కాని,

ఉంటే అనుభవించడానికి బొంబాయే వచ్చాలి. అక్కడ బొరకని వస్తువు లేదు. అన్నాడు నగం హాస్యంగానూ నగం నిజం కానూ బాళ్లందరికీ కథ చెబుతున్నట్లు.

‘నాన్నా, ఇక్కడ రిస్కంలాగా, అక్క పిడతలు దొరుకుతాయో బొంబాయిలో?’ అంది కాంత.

చూశీర్థం, నరసింహం శత్రుత్వ వత్సారు.

‘అక్క పిడతలే కాదు. పోలీసు, రజ్వర బారాలు, గం గే బొమ్మలు, కి యిచ్చే కార్లు అన్నీ దొరుకుతాయో అన్నాడు నర సింహం.

‘నాన్నా దొరబోవీలు దొరుకుతాయో అడిగాడు నాంబు, బోపి పెట్టుకోవాలని

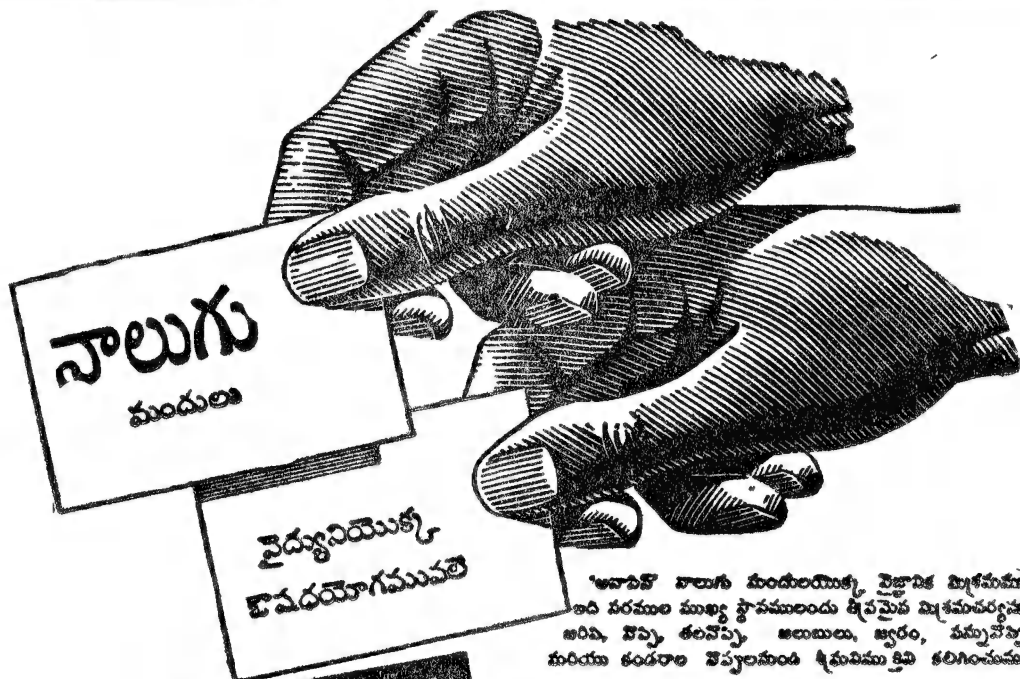
కాడి చాలా రోజులునుంచి నడదా.

‘అర బోవీలు, గొడుగులు అన్నీ నూ!’

ప్రకారం యివన్నీ నింటూ మార్పు వ్వాడె. కాదు యిటువంటి చిరిసి ప్రశ్నలు అనవసరంగా చెయ్యడం అన్నీ తెలుసుకుని అర్థం చేసుకుంటే గాని మాట్లాడడం నేని నిద్రయంపైనా.

‘అక్కడినుంచి బోదా వచ్చాడు అనా మ్మచాచాడు చూశాడు. అని మాడా పెద్ద పెద్ద వట్నూరి! ఊ! తర్వాత బొంబో లు అని పెద్ద కొండ ఉంది. దానిని చూడాలనిపించింది. ఎంత బాగుందనుకు న్నావు?’ నాంబుకైపు తిరిగాడు నర సింహం.

‘కొండ బాగుండడం చేసింటే నాన్నా! ఈ పూరి చివర కొండలున్నా యిటకదూ.

‘అనాసిన్ నాలుగు మందులయొక్క వైద్యునిక మిక్సమేషన్ అది నరముల ముఖ్య స్థానములందు ఉపయోగ మిక్సమేషన్ అనిపి, నొప్పి, తలనొప్పి, జలుబులు, జ్వరం, వస్తువేపు మరియు కండరాం నొప్పులనుండి శిశువులముక్తి కలిగించును.

1. స్వినైట్, అధిక కత్తి నిద్ర మరియు జ్వరవివారణ మొదలైన గుణాలకు ప్రఖ్యాతి గాంచినది, జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో మిక్సిలి కత్తిగలది.
2. కఫం, ఐలహావాని మరియు చిక్కిపోయినందులకు తగిన కొవడము విరివిగా వాడబడుచున్నది.
3. నివాసిన, ఉపయోగం లాదా వివారణ జ్వర నివారణయిని త్యాగిచేసినది.
4. అసిటిల్ సానిటరీ అసిడ్, తలనొప్పి, మరియు అలాటి బాధలను పోగొట్టుటకు మిగుల ఉపయోగ క్రమపది.

ఈ నాలుగు మందులు పరిగ్గ వైద్యునియొక్క కొవడయోగము వలె పనిచేయును అనాసిన్ గుండెకు హాని కలిగించదు లేక కడుపును అవకతవక చేయదు నొప్పి, తలనొప్పి జలుబులు, వస్తువేపు మరియు కండరాం నొప్పులనుండి శిశువుల మరియు రూఢియైన విముక్తికరక ఎల్లప్పుడూ ‘అనాసిన్’ వాడండి.

ఈ రోజు మందికి బాధావిముక్తిని కలిగించును

తర్వాత ఆలయాలుదాటి క్రిందకు
వచ్చిన అక్కడ నీ! ఒక అయ్యను
గారు పొటలుపెట్టి కూర్చున్నాడు.

మంచమొదల చొరొకవైపు ఒకరిగాను ఇద్దరూ తండ్రి చెప్పినవిషయాలు తలలో తిరిగాయి ప్రకాశానికి. దేవాలయం, శుద్ధ కొండలు, అరణ్యాలు, లోయలు, చెరువులు, నిర్మల్లమైన వాతావరణం అన్నీ కళ్ళకు కట్టాయి. కాకినాడలో సత్యవారాయణకోవలలో పట్టులనూతలు తప్పిస్తే అంతా ప్రకాశంలా ఉంటుంది అసలు దేవాలయాలలో అడుగుపడితేనే ఏమిటో దేవుణి ప్రసవిత్యం కొలవాలని బుద్ధివుడు తుంది ప్రపంచం ఎంతో ఉంది అనేక మహాపనుడ్రా అన్నాయి కొండలు - రాళ్లు - గుట్టలు - నదులు - అనంతమైన ప్రజలు - వాళ్ళజీవితాలు - ఆకాశం - నక్షత్రాలు - సూర్యుడు - చంద్రుడు - వానలు - ముఖ్యులు వచగళ్లు ఏమిటో అన్నీ చాలా వింతగా కనిపించాయి ప్రకాశానికి ప్రతీక్షణులు వనకాల ఏగ్ విచిత్రమైన దైవాంశక్తి ఉందనిపించింది. తన కూడా ఎప్పుడో నా హిమాలయాలను

పాపం!

17

‘మళ్ళీ వస్తారనిమాత్రం ఆశలేకపోయింది ఎందుకంటే! కాని నా అదృష్టం బాగుంది! ‘పిచ్చిదానా నిన్ను విడిచిఉండగలనా?’ అంటూ సరసింహం మాణిక్యం బుగలు చిది మాడు. మాణిక్యం తలుపు జేర్చ వేసింది

‘రెండుమూడుదినాలు సరసింహం బ్రతికి రాలేకపోయాడు. ఇట్లోనే పిల్లలతో మాణిక్యంలో కాలం గడపసాగాడు.

సరసింహం తిరిగివచ్చినవార్ల తీరంతా త్యాగించింది. ఎరుగున్న స్నేహితులు, బంధువులు, ఇరుగు పొరుగువారు సరసింహాన్ని పరామర్శచెయ్యడానికి వచ్చారు. అందరికీ సమాధానాలు చెప్పలేక తలవ్రాణం తోకబడచేసి సరసింహానికి. అవ్వలవాళ్ళు ప్రార్థనగా తమ డబ్బు రాబట్టుకోవద్దని సరసింహం ఇల్లు చుట్టవేశారు. త్వరలో తీర్చేస్తానని ప్రతివాడికీ వ్యాధానం చెబాడు. ముఖం చెక్క ఊళ్ళోకి మాత్రం వెళ్ళలేకపోయాడు అతను.

రాధమ్మ తన యింటికి సరసింహం రాలేమని బాధపడింది. చేసినపనికి ముఖం చెక్క బంధువులని చూడలేకపోయాడేమో అని శరద్దకుండి రాధమ్మ. ‘మనమేమన్నా చుట్టాలం కనుకనా! మన యింటికి ఎందుకు వస్తాడే! అనవసరంగా పూనుకుని మనమే వాళ్ళ చుట్టూ తిరుతాము కాని, మన యింటికి వాళ్ళ రావలసిన అగత్యం ఏముందీ? సాగదీసుకుంటూ చెప్పింది సీతమ్మ. ‘దాని గుణం ఎవ్వడూ అంతే’ అనుకుని చిరాకు వడింది రాధమ్మ.

సరసింహాన్ని ఒకసారి చూడాలని కోరిక కలిగింది రాధమ్మకు. రెండుకోజల్లో చిట్టి

బాబును తీసుకుని తిన్నగా కోటివల్లి వచ్చేసింది

రాధమ్మ గుమ్మంలో కనిపించగానే సరసింహానికి ఆశ్చర్యం కలిగింది.

‘ఏమమ్మాయి వదిలా! యిలా అకస్మాత్తుగా దర్శనం యిచ్చేవేమిటి?

‘నువ్వు మా యింటికి రాకపోయినా, మేమైనా మీ యింటికివచ్చి తీరాలిగా!’ అంటూ నవ్వుతూ ఇంట్లోకి వచ్చింది రాధమ్మ. అప్పగారిని చూసి మాణిక్యానికి చెప్పలేనంత సంతోషమొచ్చింది.

కాకినాడలో దిగి కూడా తన యింటికి రాలేదని రాధమ్మకు కోపంవచ్చి పుండచ్చని సరసింహం గ్రహించాడు. కాని ఆ పరిస్థితుల్లో బంధువుల ఇళ్ళకి వెళ్ళడం మనస్కరించలేదు అతనికి.

అప్పుచెల్లెళ్ళు ఏవో పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, కబుర్లు చెప్పకుంటూ రెండుకోజలు ఆనందంగా గడిపేరు. ప్రకాశం చిట్టి బాబు, కాంత, సాంబు, యిల్లు సిండ్కోట్టేటంత అల్లిరి చెయ్యసాగారు. సరసింహం ఇంట్లోనేవుండి పిల్లలతోబాటు తనకూడా అల్లిరిచెయ్యడం మొదలెట్టాడు.

‘దేశయాత్రకు వెల్లివచ్చాక అల్లిరి మరీ ఎక్కువయిందే! రాధమ్మ ముటిదని వేళాకోళం చేసింది.

‘మరే! అక్కడ అల్లిరి బాగా నేర్చుకు వచ్చాను’ ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

‘అతధాని కులాసాగా ఉన్నాడా’

‘ఓ! దివ్యంగా బ్రతుకుతున్నాడు’

‘ఇంక పెళ్ళి చేసుకోడా ఏమిటి?’

‘మరే! పెళ్ళిచేసుకున్న నాలంటివాళ్ళు గుఖపడుతున్నారు కనుకనా! దీని పోరుతోనే నేను లేచిపోవలసివచ్చింది’ అంటూ నవ్వుతూ సరసింహం భార్యవైపువూశాడు.

‘అః అటువంటి సుంచి పెళ్ళాం ఉంది కనుకనే నీ ఆటలు పాగుతున్నాయి. మరొకతై అయితే ఇంట్లో ఖంజాయింపు చేసి నిన్ను గడప దాటనివ్వను’

‘అలా మీ చెల్లెలు చేస్తోంది కనుకనే ఉద్యోగం కూడా మోసి యింట్లో కూర్చోవలసి వచ్చింది’

మాణిక్యం, రాధమ్మ నవ్వుకున్నారు బంట్లో తు సత్తెన్న ఒక ఉత్తరం తీసుకువచ్చాడు.

‘రాఘవయ్యగారు మీ కి ఉత్తరం ఇస్తున్నారు’

ఉత్తరం విప్పి, ఆశ్రుతో నదివాడు సరసింహం. ముఖంలో ఆనందరేఖలు తొండవంచేయి ఉత్తరం మళ్ళీ ముడత పెట్టి కవరలో పెట్టేశాడు.

‘ఏమిటి?’ రాధమ్మ చాలా కుతూహలంగా అడిగింది.

‘తేపటినుంచి మళ్ళీ ఉద్యోగంలో చేరవచ్చని అర్ధరు వచ్చింది’ అన్నాడు సరసింహం

‘మామ్మయ్య! ఇంక మీ ఆవిడను దెప్పనవసరంలేదు’ రాధమ్మ మళ్ళీ వేళాకోళం ప్రారంభించింది.

‘ఈ ఆర్ధరు రాదానికీ ముఖ్యకారణం ఏమిటో తెలుసా?’ సరసింహం ఏదో ముఖ్య విషయం చెప్పబోయేటట్లు ముఖం పెట్టాడు.

‘నేను ఊరు విడిచి లేచిపోవడంవల్ల ఈ ఉద్యోగం తిరిగి యిచ్చేశారు తమిళాం’ సరసింహం మాటలు అర్థంకాక నోళ్ళు ఆవరించారు అప్పుచెల్లెళ్ళు

‘అదే! నేను లేచిపోవడంవల్ల, పిల్లల సహితంగా వచ్చి పోషించమని మాణిక్యం వచ్చి అల్లిరి చేస్తుండేమోనని రాఘవయ్య భయపడి ఉంటాడు. అదృష్టవశాత్తు నేను తిరిగి ఇంటికి రావడంవల్ల, యీ శ్రేణి మన కెంగుకని వాకు ఉద్యోగంలో జేరమని ఆర్ధరు పంపించిఉంటాడు. నేనే ఒక వేళ లేచిపోకపోతే యీ ఉద్యోగంలో ఆరు నెలలదాకా చేరడానికి వీలేక పోయేది’ అంటూ విశదీకరించాడు సరసింహం

‘అదంతా నీ ప్రయోజకత్వం ఏం కాదులే. మాణిక్యం అదృష్టం!’ అంటూ చెల్లెలును పొగిడింది రాధమ్మ.

‘అప్పగారు చెల్లెలుపక్షాన మాటాడక పోతే నాపక్షాన ఎంగుకు మాటాడుతుంది?’ అంటూ సరసింహం లేచాడు ఒకసారి రాఘవయ్యను చూసివద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో.

‘ఎక్కడికి? ప్రశ్నించింది రాధమ్మ

‘అదేకేవు! ఇంక పని సాగినట్టే’ మళ్ళీ ముర్చున్నాడు సరసింహం హాస్యంగా!

‘నా కెంగుకు నీ గొడవ! పదవే మనం లోపలికి పోదాం’ అంటూ రాధమ్మ మాణిక్యంతో గదిలోకి పోయింది

‘సత్తెన్నా! ఇప్పుడే రాఘవయ్యగారింటికి వస్తున్నా. నువ్వు వెళ్ళ!’ అంటూ బంట్లోతును పంపించాడు సరసింహం.

ఆర్ధక చిక్కులతో బాధపడలేక సరసింహం లేచిపోయేడన్న వార్తవిని స్వతస్సిద్ధంగా మంచివాడైన రాఘవయ్యకు జాలి కలిగింది. అతని కుటుంబం ఆధారం లేక, ఏం బాధపడుతోందో అని నిజంగా విచారించాడు. ఒకవేళ సరసింహం ఈ ఆరునెలలలోగా యింటికివస్తే అతని ఉద్యోగం తిరిగి యిచ్చేదామని నిశ్చయించుకున్నాడు అతని పిల్లల ఉసురు తనకు తగులుతుండేమా అన్న భయంతో! సరసింహం ఇంటికి వచ్చేదని తెలిసి, ఉద్యోగంలో

బహుమతి రు. 500

(గవర్న మెంటు రిజిస్టర్)

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును

ఈనెలనుమూది మోసపోవద్దు. అది కాకాలికము మానుబావనగల “మన మోహిని హీర్ అయిల్” అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వ్యధిలలో తయారైనది 80సెంట్ల వయస్సువరకు వెండ్రుక అను నల్లగా వుండును. ఇదిగాక మెదడుకు ఆ అవనిచ్చును. ఉష్ణదమన. తలనొప్పి వగైరా అబ్బుల రాలియును “జ్ఞానక కర్త”ని కంటిబూపును వృద్ధిచేయును కొద్దిగావెంపివుంటే ఒక పీసా రు. 3-8-0. కి పీసాలు రు. 8-0-0 నగము వెరసివుంటే ఒక పీసా రు. 8-0-0. కి పీసాలు రు. 12/- పూర్తిగా వెరసివుంటే ఒక పీసా రు. 7/- అ కి పీసాలు రు. 18/- అ. ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రు. 500/-

GENERAL LABORATORIES,

(H O) P O Rajdhanwar (H Bagh)

నీరముని ఆర్థరు పంపించాడు రాఘవయ్య. సరసింహం వచ్చి నమస్కరించాడు రాఘవయ్యకు. 'అజాగ్రత్తమని, ఇప్పుడైనా చక్కగా పనిచేసుకో' అని మందలించాడు రాఘవయ్య. 'మీరు చూపిన దయకు కృతజ్ఞుణ్ణి' అంటూ సరసింహం వెలుపుతీసుకు వచ్చేవాడు ఇంటికి.

రాధమ్మ పిల్లలను తీసుకుని కాకినాడ వెడతానంది. చిట్టిబాబుకు, ప్రకాశానికి, ఒక సెలరోజులే పరీక్షలున్నాయి సరసింహం ఆగమని వదిలగారిని బలవంతపెట్టి లేక పోయాడు ఆ సాయంత్రమే రాధమ్మ, కుర్రాళ్ళిద్దరినీ వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళిపోయింది కాకినాడకు.

రాధమ్మ వెళ్ళిపోయాక, సరసింహం నీధిలో అరుగుమీద దిల్లగాలికి వాలుకుర్చీ వేసుకుని కూర్చున్నాడు. మాణిక్యం ఇంట్లో వంటపయత్నం చెయ్యసాగింది.

జరిగిన సంగతులన్నీ జ్ఞప్తికి వచ్చాయి. ఆస్తి అంతా పోయింది పెరుగుతున్న కుర్రాళ్ళ చదువులు ఏమీ పూర్తి కాలేదు. కాంతకు పెళ్ళి చెయ్యాలి. వచ్చే నల్లభై రూపాయల జీతం కుటుంబ ఖర్చుకు సరిపోతుంది. ముందుగతి ఎలాగో?

అవధాని అంత మంచివాడు బావమూడిగా దొరకడం అదృష్టం. అతని సహాయం లేకపోతే ఏమయ్యేదో! చిన్నప్పుడు చాలా కష్టపడినా ఇప్పుడు సోస్టికల్ బాగా తెచ్చుకుంటున్నాడు. అదృష్టమే ఉంటే, తను ఉన్నా లేకపోయినా పిల్లలు తప్పక బాగుపడతారు, అతనిలాగే!

ఇంక చేకాట, త్రాగుడు జోలికి వచ్చినా పోకూడదు. క్లుప్తంగా కుటుంబాన్ని పోషించుకుంటూ, మిగిలిన సొమ్ము దాచి పిల్లలకు బాగా చదువులు చెప్పిస్తే ఆస్తి లేకపోయినా చదువులవల్లనా వాగుపడతారు.

సర్వ వ్యవసాలు పరిత్యజించి, ఆదర్శ గృహస్థుల, ఉన్నవానితోనే సంతృప్తి పడి, జీవితం యిముందు ప్రకారంగా గడుపుకోవాలని తీర్మానం చేసుకున్నాడు సరసింహం.

6

ఏదాది గడిచింది. కాలప్రవాహంలో ఆ కుటుంబంలోని జీవితవాతలన్నీ ఒడుదుడుకులు లేకుండా సాఫీగా ప్రయాణం చేశాయి.

ఒక్క అవధానిమాత్రం, ఏదో వెలుగు పోయి, అంధకారం తన్ను చుటుముట్టిందని బాధపడుతున్నాడు. దీనిపోయిన భార్యతో గడవిన మూడు సంవత్సరాల సంతార జీవితం అతనిలో ప్రతీనిత్యం మెదులుతోంది. చిలకా గోరింకల్లా ఏకవం లేకుండా, సంపాదించుకుంటున్న జీతంతో, ఎంతో

ఆనందంగా కాలం గడిచేరు భార్యతనూ. ఆఫీసులో పనిచేసిన మైరానుతో ఒక్క చూసమయి యింటికి రాగానే, భార్య, స్నానానికి వేడినీళ్లు, లిండానికి ఫలహారం సిద్ధంచేసి వుండేది. సాయంత్రం ఒక గంట షికారుకుపోయి ఇంటికివచ్చి వేడిభోజనం తాంబూలం వేవిండుగానే, స్వర్గంలో లేలుతున్నట్లు నుఖునిద్ర వచ్చేది. భార్య ఉపచారాలు, ఆమెతో గడవిన సరదా జీవితం, ఆమె నవ్వులలో చూపుల్లో తను అనుభవించిన ఆనందం, సంతృప్తి, అవధానిని వెన్నంటి వేధిస్తున్నాయి.

ఒక్కొక్క రోజు బంట్రోతురాడు. వంట తను చేసుకోవలసివస్తుంది. వేడిగంజి చేతిమీదపడి బొబ్బలు లేచాయి. కూర తరుక్కుంటూంటే చెయ్యి కోసుకుపోయింది. వేడివేడి కుంపటి చేతులు కాల్చింది. పరధ్యానలో ఉండగా పప్పు చూడిపోయింది ఉడికి ఉడికని మెతుకులు, చూడిపోయిన పప్పుతో భోంచేసి రేచినరోజులు అవధాని జీవితంలో చాలా వున్నాయి.

ఒంటరిగా యిలా ఎంతకాలం బ్రతకడం? ఎడారిలో చూడిన మ్రాదులా కపిలి ఎండి పోతోంది తన జీవితం. ఆఫీసునుంచి రాగానే భూతాల యిల్లులా వేజాయ మంటూ ఉంటుంది బంగారం. గృహిణిలేని యిల్లు వెలుగులేని బ్రతుకులా గోచింది అవధానికి. గతించిన భార్యను మరచిపోలేక పోతున్నా తన కొక భార్య అత్యవసరమనే విషయం మాత్రం రూఢి బోతోంది. ఏదో

విధంగా పెండ్లి చేసుకుని తిరిగి సంతార జీవితం గడపాలని నిశ్చయించుకున్నాడు అవధాని.

ఒకరోజు సాయంత్రం షికారుకు బయట బేరాలని దుస్తులు వేసుకుంటున్నాడు అవధాని. బంగారం ఎదురుగా జట్కూరి అగింది. రామమూర్తి, అతని భార్య, చిన్న ఆడపిల్ల ప్రక్కనే పద్మనిమిడండ్ల ఒక అండమైన అమ్మాయి, బండిలోంచి దిగారు. ఆ అండమైన అమ్మాయివైపు ఒక్కసారి తేరి సార చూశాడు అవధాని. మునుపు ఎక్కడా చూసి ఉండలేదు. రామమూర్తికి బంధువా? ఏమాతుండో? అనుకుంటూ, రామమూర్తిని ఆహ్వానించాడు.

అవధాని రామమూర్తి భార్యను ఎదుగును. అతని కూతుర్ని మొదటిసారి చూడడం. రామమూర్తి తన కూతురుగురించి ముచ్చట్లు అప్పడప్పడు చెబుతూంటే విన్నాడు. ఇంక పరిచయం కావలసివమనిసి, ఆ అండమైన అమ్మాయే.

రామమూర్తి అవధాని ఊహ గ్రహించాడు.

'ఈ అమ్మాయి చూమరదలు ఇంటకు పరీక్షకు వెడుతోంది. నిన్ను ఒకసారి చూడాలని మా ఆవిడ వేటుబడితే ఇలా దిగాం' అన్నాడు రామమూర్తి.

'సంతోషం. అభినవం ఉంది కనుకనే ఇలా వచ్చారు' అన్నాడు అవధాని.

రామమూర్తి భార్యతో అవధానికి వతువుంది. అతను భార్యతో విజయనగరంలోనే

చ ర్మ వ వా ద ల క న్ని టి కి

“నై బా ల్”

చర్మవ్యాధులన్నిటిని శీఘ్రంగా నివారణచేసి, విషక్రిమి వాతనియై త్వరితంగా కుదుర్చుటలో “నై బాల్” ప్రసిద్ధికెక్కింది కురువులు, గజ్జ, ఎక్కినా, స్కాలిన్, మొటిమలు, తామర, కాళ్ళపగుళ్లు, క్రమములు, మొదలైన వాటిని కుదుర్చుడంలో అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.

విడ్డల ఆరోగ్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.

“రమణీస్ బేబి గ్రైప్”

తయారీవాడు

డి సాత్ ఇండియన్

మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెని, మద్యర.

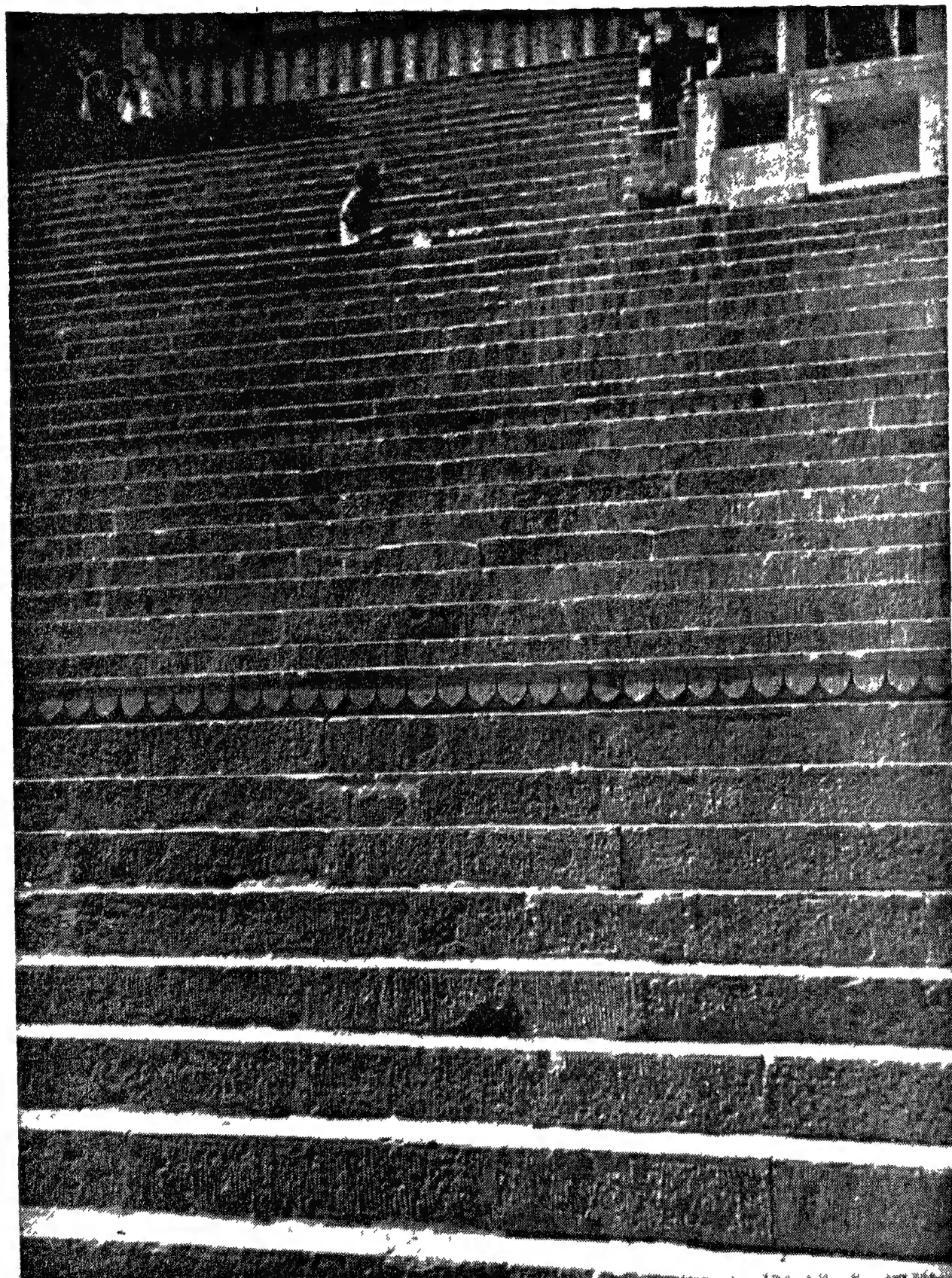
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు.

సీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజెన్సీస్

విజయవాడ, సికింద్రాబాద్.

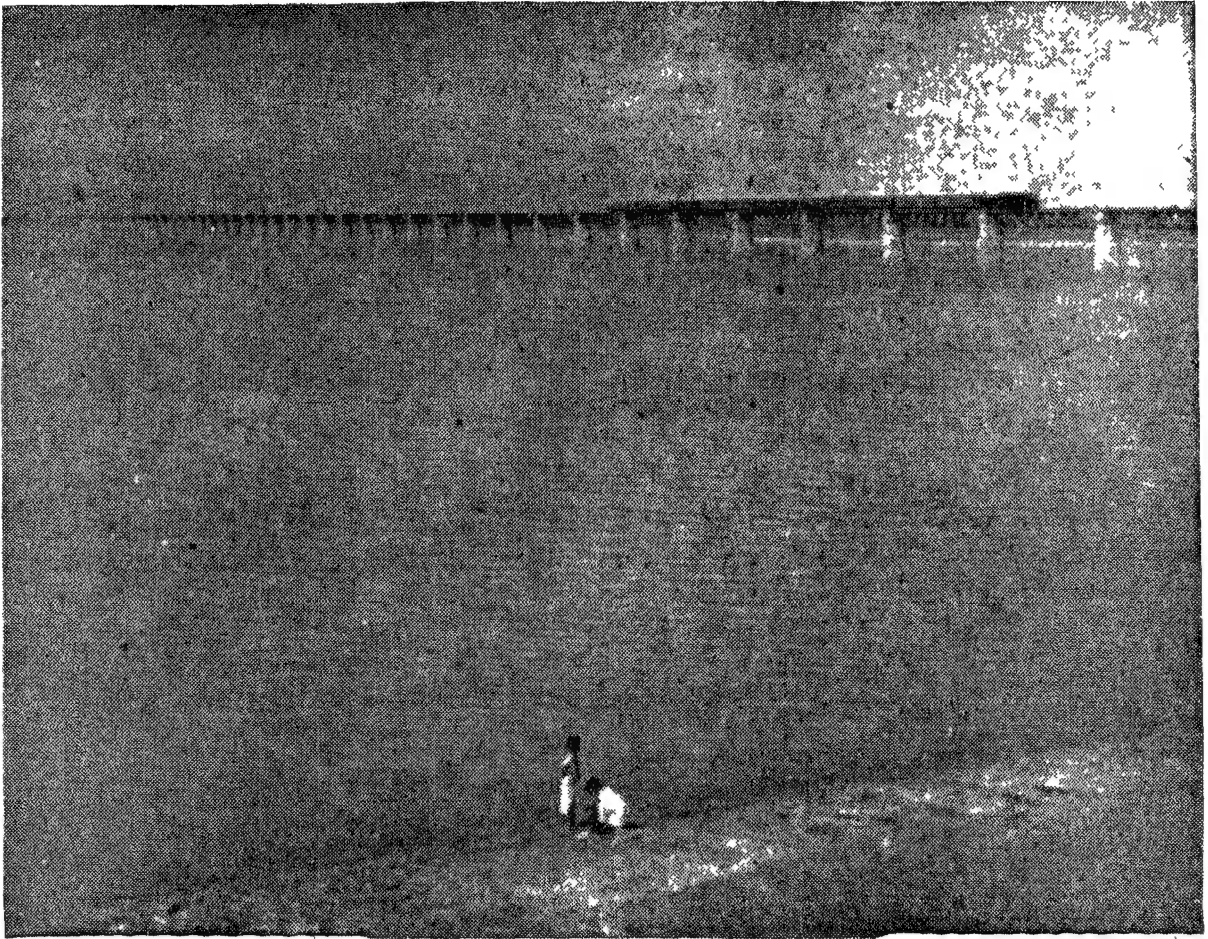
బరంపురం (గంజాం), బొంబాయి.

న క న న న న న న న న

—చిత్ర : కె. నీలకాం, (మృత ను)

గోదావరి వంతెన మీద రైలు

—ఫోటో: పి. రామారావు,

ఉంటూండగా ఒకటి రెండుసార్లు రామమూర్తి అతని భార్య వచ్చి నాల్గోజులు గడిపి వెళ్లిపోయినాడు.

రామమూర్తి భార్య సత్యవతి విజయ నగరంలో దిగాలని సంకల్పించుకొంది. ఒక కారణం ఉంది. తన చెల్లెలు లీలను అవధానికి యిచ్చి పెండిచేస్తే బాగుంటుందేమో అనుకుంది. రెండ్లో పెళ్ళి అయినా, ఇరవై ఏనిమిది ఏండ్లు చాలని యువకుడు, బాగా సంపాదించుకుంటున్నాడు. తన కుటుంబానికి సన్నిహితుడు, మంచివాడు, తన చెల్లెలు సుఖపడుతుందిని ఆశపడింది సత్యవతి. అవధాని పెళ్లిచేసుకోనంటున్నాడని విన్న సత్యవతి ఈ అభిప్రాయం భర్త దగ్గర కూడా తేల్చక, అసలు పరిస్థితులు తెలుసుకుందామనే యిక్కడ దిగింది.

వాళ్ళందరిమధ్యా అనేక సంగతులు దొర్లిపోయాయి సంభాషణలో. మామగారు

అనకాపల్లిలో కొత్తయిలు కట్టి గృహప్రసవే కానికి రమ్మని వ్రాస్తే బయలుదేరినట్లు రామమూర్తి చెప్పాడు.

‘ఏమండీ! మీరు యింక పెళ్ళిచేసుకోరా! యీ ఎంతకాలం ఒంటరిగా ఉండి ప్రాచీన సత్యవతి సంభాషణ కదిపింది.

ఆమెదగ్గరనుంచి యీ ప్రశ్న వస్తుందని రామమూర్తి కాని, అవధాని కాని ఊహించలేదు. కొంచెం కంగారుపడ్డాడు అవధాని, సమాధానం చెతుక్కుంటూ.

‘ఏమో గడిచిపోతోందిలేండి! అన్నాడు అవధాని చిరునవ్వుతో.

‘మాకేమీ బాగాలేదు మీవరస! అంటూ మంసరించింది సత్యవతి. చనువువల్ల అలా అంటూందని, భర్త కాని, అవధాని కాని ఆమెను అపారం చేసుకోలేదు.

‘ఈ ఏడు పెండి చేసుకుందా మనమంటున్నా! అన్నాడు అవధాని, యివిడ

చెవిలో ఒక ముక్క పడేస్తే, ఎరుసన్న సంబంధాలు ఏమన్నా తనదగ్గరకు రావచ్చునని.

ఈ మాట విని రామమూర్తి ఆశ్చర్యపోయాడు.

‘ఇదేమిటి ఇలామారిపోయేవు! మొన్నటి చాకా పెళ్లి వద్దని, ఇప్పుడు పెళ్లాం కొనాలంటున్నా వేమిటోయి!’

రామమూర్తి పరిచాయకమాడాడు.

‘ఎల్లకాలం ఒకలాగే ఉంటారా ఏమిటి?’ సత్యవతి, అవధానిని సమర్థించింది. ఆవిడకు లోలోపల ఆనందం తట్టతరం కావటంలేదు.

ఆరోజు రాత్రి సత్యవతి రామమూర్తితో గుసగుసలాడింది, లీలను పెళ్లిచేసుకోమని అవధానికి చెప్పమంటూ భార్య అభిప్రాయం సమంజసంగా పోచింది అతనికి. అవధాని ఊహించే తిండిని ఒప్పించి పెళ్లి నిశ్చయం చేస్తానంది సత్యవతి మామగారు కూడా సంబంధాలు చెతకాలిగా!

ఉ ద య కి ర నా లు

మంచి సంబంధం తనే కుదిరిస్తే సంతోషిస్తాడు! అనుకున్నాడు రామమూర్తి.

లీలను అవధానికిచ్చి పెండ్లిచేయాలనే ఉద్దేశ్యం కలిగిన సత్యవతి, ఆమెను అవధానికి చాలాసార్లు కనిపించేలా అనేక పనులు పురమాయించేది. భోంచేసేటప్పుడు మంచి నీళ్లు అందివ్వడానికి, తర్వాత తాంబూలాలు తయారుచేయడానికి, ప్రక్కలు శుభ్రమైనా లీలను నియోగించింది. ఇంట్లో మరొక అడవిక్కడ లేకపోవడంవల్ల, పనులన్నీ సత్యవతి, లీల, సర్దుకున్నాయి.

తెల్లటిచీర కట్టుకుని, చామంతలు తల్లీ ముడుచుకుని, చామనచాయ కరిరంతో, ఓ య్యోరంగా అటూ యటూ నడుస్తూ కనిపిస్తున్న లీల అవధానిని ఆకరించిన మాట వాస్తవం. అందులో భార్య కావాలనే కోరికతో ఉన్న అవధానికి, లీల తన భార్య కాగలిగే బానుంటుందనే ఆలోచన మాడాలిట్టింది.

‘ఏమన్నా సంబంధాలు మాకావా’

కృష్ణావేబరేటర్, జెడవాడ

అన్నాడు రామమూర్తి మరన్నాడు ఫలహారాలు చేస్తూ.

‘మాదా లనుకుంటున్నా’

‘మా లీల ను పెళ్లి చేసుకోరాదు’ అత్రంగా సమాధానంకోసం అవధానివైపు చూశాడు రామమూర్తి.

‘స్నేహితుడు తన్ను వేళాకోళం చేస్తున్నాడనుకున్నాడు అవధాని.

‘ఇటువంటి విషయాలలో మే స్య మాడ కూడదోయి’ చిరునవ్వు నవ్వాడు అవధాని.

‘నేను నిజంగానే అడుగుతున్నాను.’

రామమూర్తి పెళ్లి పెద్దలా అన్నాడు.

‘నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు’

‘అయితే పెళ్లి కుదిర్చియ్యనా?’

‘నీ యిష్టం’

‘వేళాకోళం కాదునుమీ’

‘తెలుసు’

రామమూర్తి గబగబ లోపలకున్న భార్య గృహం వెళ్ళాడు. ఇదంతా వింటున్న లీలకు సిగ్గు పుట్టుకునచ్చింది. మరొక గది లోకి పారిపోయింది.

పెద్ద బంగళా, నాకర్లు వుండి రెండు వందల రూపాయల జీతగాడు భర్త కావడం లీలకు ఇష్టమే. అవధాని స్వర్గదూసి, అందంగావుంటాడు. అందువల్ల లీలకు ఏమీ అభ్యంతరం వున్నట్లు కనిపించలేదు.

సత్యవతి, రామమూర్తి పిల్లలకు తీసుకుని ఆ సాయంత్రమే వెళ్లిపోతానన్నాడు. అవధాని వాళ్ళని రైలు ఎక్కించి ఇంటికి వచ్చాడు.

తనవైపు పెళ్లి పెద్దలు ఎవరూలేక పెళ్లి ప్రయత్నాలు సరిగా నడవటం లేదనిపించింది అవధానికి. ఆ ప్రయత్నమైన రామమూర్తితో బంధుత్వం కలుపుకోడం తనకు చాలా శ్రేయస్కరమనిపించింది. నరసింహానికి ఒక ఉత్తరం వ్రాస్తే అతనికి యిట్టే యీ పెళ్లి స్థిరపరచగలిగే తెలివి, చలాకీ వున్నాయని అవధాని విశ్వాసం. తక్షణం ఒక ఉత్తరం వ్రాసి పోస్టులో వెయ్యాలని వైటకు వడిచాడు.

నరసింహానికి ఉత్తరం తపాలా పెట్టెలో వారింది. పెళ్లి అయ్యే కాలానికి పరిస్థితులన్నీ అలా మడిచినాయి. కళ్యాణతార రావాల్సిగాని, వస్తే ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినా పెండ్లి జరిగిపోతుందని అతని విశ్వాసం. లీలను భార్యగా ఊహించుకుంటూ, తన చెయ్యిలోయే చమత్కార సంభాషణలు, మాతన గృహం, భార్య అడరణ, పుట్టబోయే పిల్లలు, వాళ్ళ చదువులు, —ఎన్నో విషయాలుగురించి స్వప్నాలు అలుగుంటూ, ఈలలుతేస్తూ ఏకేవో ఊహించుకుంటూ, మామయగా ఇంట్లో అడుగు పెట్టాడు అవధాని.

ఒక ఆసామీ తన యింట్లోకి

వచ్చి గడ్డితినేసిపోతున్న ఆవును కొట్టి తరిమేశాడు.

“తెగబడి పాలు తాగుతారు కాని గొడ్డకి మేతమేవలేరు. ఊళ్ళో వాళ్ళ యిల్ల మీదికి తోలు తారు.” అని వినుక్కున్నాడు.

ఇంతలో పాలేరు ఇంటికి వచ్చి ఫీర్యాదుచేశాడు.

“బాబయ్యా! మన తెల్లావు ఈ నందు చివరియింట్లో పడి తవుడు తిన్నదని తెగబాదాడు. నోరులేనిదేవం అని ఆ మాత్రం చూడక్కర్లేదుటండీ”

మలా రామమోహనరావు, కాకినాడ.

ఇంటికి రాగానే తిమిలమీద బెల్ గ్రాం పడిఉంది. అఫీసు విషయాలుగురించి అర్థం పడడం లేకుండా అర్థరాత్రి మాదా అతనికి బెల్ గ్రాంలు వస్తూనే ఉంటాయి. ఇది క్రొత్త కాదు. మా మాలు భోరణిలో బెల్ గ్రాం కవరు చింపాడు.

బెల్ గ్రాం వదనగానే అవధాని ముఖం మండిపోయింది. నెత్తురుచుక్క లేదు వదనంలా. చేతుల్లో బెల్ గ్రాం జారిపోయింది. ఒళ్లు చెమటలు కమ్మి, విచారంగా వాలుకుర్చీలో కూలబడిపోయాడు. ఒక సెలకోనాలు సెలవు కావాలని మద్రాసులో ఉన్న పెద్దఅఫీసుకు తక్షణం ఒక బెల్ గ్రాం పంపించాడు. మరన్నాడు కోటిపల్లి జిల్లా దానికి సన్నాహాలన్నీ చేసుకున్నాడు. టెంగతో, బాధతో, రాత్రి నిద్రలేక తల వారటప్పటికి అవధాని సగమై, లోతుకు పోయిన కళ్ళతో నిట్టూర్పులతో రైలు స్టేషనువైపు వడిచాడు.

[ఇంకా వుంది]

96"×54"

కాగిత రేఖలు

90 య. 2-8-0.

వంటకే వ్రాయండి.

GENERAL SUPPLY Co.,
(A. P. M.) Lal Kuan, Delhi.

మూ క సౌందర్యం

66

ప్రియం ఇంటలుడిలాగా తిరుగు
తున్నాడండీ మచ్చటగానూ ఆ
మూడు మున్నూ పకిలే మేమూ కళ్ళారా
మాస్తాం” అంటూ వంటచేసే గంగా భాగీ
రథి బహు సంబంధం

సూర్యనారాయణి కోపం బుసబుసమని
బొంగుకొచ్చి కనుబొమలమధ్య పాములా
మెలికలు తిరిగింది.

అత్తగారు పూరుకోకుండా - “పుట్టిన
వృక్షే వానిద్దరికీ దేవుడు రాసి పెట్టాడు
కోటమ్మా” అంది

వల్లో చిక్కుకున్న చేపలా విలవిలలాడి
పోయాడు. వాళ్ళు నేమనాలో తెలీటం
లేదు. వాళ్ళ మాటలు వింటుంటే ఒళ్ళంతా
మండిపోతున్నది. తన అసమర్థత సూతగా
తీసికొని వేళాకోళం చేస్తున్నట్టుగా
లోచించి దతనికి నిజంగా ఏనుపొచ్చింది
ఉడుకుమోత్రం వేసింది. ఉక్రోశం
వచ్చింది. చిరాకు, విసుగు, నిర్లక్ష్యం,
ఏవగింపు, కంటగింపు ఇంకా ఎన్నో
ఆక్షణంలో అతగాడి హృదయంలో ఆతి
ధ్యాన్ని స్వీకరించాయి.

ప్రపంచంలోని సర్వశక్తులూ ఏకమై
‘సూర్యనారాయణ భార్య సీత’ అని
సిద్ధాంతీకరించినట్టుగా తోచింది

కాలేజీకి వెళుతూ తిప్పనిసరిగా అత్తవా
రింటో దిగవలసి వచ్చింది. లేకపోతే మూతి
లిగింపులూ మట పట్టింపులూ, మట్టిగడ్డలూ
వచ్చి చుట్టి సంసారాల్లో అగ్ని రగు
ల్తోంటుంది.

కాబోయే తన సహస్రరూపారీతివైపు
జూళాడు. ఎంత ఏవగింపున్నా, హృద
యంలో ఓమూల వాలివేసింది. తినిందాక
భోజనంచేసి పారేసిన ఎంగిలి విస్తరాకు ఎత్తి
పారేస్తున్నది అసహ్యించుకోకుండా మన
సుకు చాలా కష్టమనిపించింది. తన కష్ట
సుఖాల్లో పాలుపంచుకుంటూ తనకోసం
ఒక శ్రుతి సర్వార్థంగా చేస్తుందనుకోవేసరికి
అతనిలో ఎన్నో మధురభావాలు ముద్ద
కట్టాయి. అట్టి త్యాగమయీ, రాగమయీ
దోరికలే తన కింకమి కావాలి? వివాహం
నాడు మోగే మంగళప్రదమైన వాద్యాల
ఘోష జెవుల్లో - కాదు - మన సులో
భ్యసించింది ఆ త్మణ మెప్పడొస్తుందో.

ఆ శ్రుతి సీత అని మాత్రం సూర్యనారా
యణ తిరగరావట్టిగా ఉపించుకోలేక

పోయాడు. ఏ కోణానా తేళమైనా
అందంలేని మనిషి. సౌకుమార్యం లేనేలేని
పల్లెటూరిమొదల పరాయిపూళ్ళో ఎక్కడైనా
ఉద్యోగమైతే ఈ గిలక మొహాన్ని వెంటేసు
కొని ఎలా వెళ్ళవం ఇది తీరనిసమస్య
పోయింది దతనికి అసమైన భార్య కావా
లనుకోవడంలో అసహజమేముంది? అలా
కోరుకోకపోయానికి తనకేమిలోటుంది గనక.
“సరే అబ్బాయీ! నీకు మేనరికం ఇష్టం
లేకుంటే మానె వెళ్ళి ఒక అందమైన
అమ్మాయిని తెచ్చుకో నీయిష్టం” అని
నాన్న తనకు వదిలేస్తే ఏం చెయ్యాలో
మాడా అతనికి తోచలేదు. ఏ అందమైన
ఆడదానిచ్చి ‘ఏమ్మ పెళ్ళిచేసికో’మంటుంది
ఈసంబంధం కాకపోతే తనబంధువుల్లోకూడా
మరెక్కడా లేవు వెనకటన్నాలపేచీ తన
పెట్టుకోవలచుకోలేదు. తన వర్తనా
ప్రేమించాడా అంటే అదీలేదు. ప్రేమించి

కా. సోవేశ్వరరావు

పిచ్చెత్తిపోయి విరహగీతాలు పాడుకోనే
తత్వంకూడా కాదు తనది. తన దగువు
ఘాచి ఏ ‘అందమైన కూతురున్న మామగారైనా’ వచ్చి తనని అల్లుడిగా చేసికోటాని
కిష్టపడతాడేమో అనుకోటానికైనా తన
చదువు ఇలా తగులడందాయెను. ‘బోడి
యప్పే’ అన్నట్టు ఆ వెధవనచ్చిన ‘యప్పే’
ఇంకా తన్ను వదలకుండా ప్రతివిధ్యమూ
మహా హంగామాగా పూజలు జరిపించు
కుంటూ ప్రసాదంలేకుండా పంపించేస్త
న్నది. బోనీ తన్నిచూసి ఎవరైనా ఆక
ర్షింపబడి వెంట పరుగెత్తిచ్చేటందుకు తనే
మంత నవమృదుదూ కాకపోయే. అత్తగారన్న
మాటలు ఇంకా వినిపిస్తూనే ఉన్నవి.
‘ఆ పాపిష్టివేపుడు మేమిద్దరం పుట్టినప్పుడే
రాసి పెట్టాడుట! ఏమంత తొందరొచ్చింది’
అనుకున్నాడు. నుండెలోపల అతిజాగ్ర
త్తగా ఏడిచేరాడు చేసేదేమిలేక.

తన్నెప్పుడైనా, కనీసం మాటవరసకైనా,
మర్యాదకైనా, అత్తగారీ, మామగారీ అడి
గారా ‘ఏంనాయనా పిలవచ్చిందా’ అనికీ
వైగా‘నద్దకేంజేస్తుంది రావి పట్టింతర్యాత.’
ఈ మనుష్యులని ఆరాసి పెట్టిన జెవుట్టి
కలిపి కనీసీరా తిట్టుకున్నాడు.

తనతల్లికీ సంబంధం ఎప్పుడూ ఇష్టంలేదు.
ఈ అనాకారిని చేసుకోటం ఆమెకు సుత
రామా ఇష్టంలేదు. అయినా, అందరూ
అమ్మలకుమలేనే కట్టుకున్న మొగుట్టి
కొదనటం చేయకొని కారణంగా లోపలి
భావాలూ, కోరికలూ పెక్కిరాకుండా లోప
లనే దిగమింపుతుంటుంది. కొగుకేదో నలి
గిస్తాననీ, వాడికి చక్కటిభార్య రావాలనీ
ఆ కోడలు తనకు చివరి కోణాల్లో సహాయం
చేస్తుందనీ కలలుగంటూ పిచ్చితల్లి తననుఖం
కోసం తృప్తిపొందుతుంది.

పరిస్థితుల నెదిరించి ఆశోయాలను కోన
సాగించుకోటం పుస్తకాల్లో చదివి మెచ్చు
కోవలసిందే గానీ, నిజంగా ఎగురొక్కవలసి
వచ్చినప్పుడు చూపించదలసిన కార్య
మారత, కఠోరత తనలో లేవని, అసలు
ఇంటావంటా లేవని అతను మాటవకటో
సారిగా అనుకున్నాడు. ‘నాకీ సంబంధం
అక్కలేదు నాకు నచ్చిన పిల్ల దొరికిం
డాకా’ బహుచారిసై ఉంటా’ నని
తండ్రితో చెప్పేయగలిగిన ధైర్యం లేదని
గ్రహించాడు. తండ్రిదగర ఎప్పుడెదిరింద
వలసినచ్చినా పితైపోతాడు నిష్కళంక

మైన ప్రేమానురాగాల్ని ఎదిరించే కత్తి
తనకు లేకు. ఆయన కూడా చాలా మొహ
మాటసుడు. ‘ఒకే కడుపున పుట్టాం. పుట్టిన
అయినానురీగ్గానూ ఎలాగో మేమిద్దరం
మిగిలాం వయసు చెల్లిన ఈ కాలంలో
మాయిద్దరికీ మధ్య మనస్ఫర్మలు రేపుకోడం
చేసికంటాడు. అన్నీ ఎరిగిన అత్త ఎప్పుడూ
ఆయన అభిమానం కడుపుతూ, మరెక్కడా
సంబంధాలు వెతక్కుండా ఆయన కళ్ళకు
కావలావేస్తుంది.

చితికిపోయిన సంసారాలు పరికిరిస్తే
అతనికి దొరికిన ముఖ్యమైన కారణం
భార్యాభర్తల మధ్య పెరిగే నైమనస్యాల.
తనూ అలాగే - అందరికీమలే తృప్తిలేని
నిగ్గువ జీవితం గడుపుతూ ఛ, ఛా—అలా
ఎప్పుటికీ జరగకూడదు ధైర్యం కూడగట్టా
కొని నాకీ సంబంధం నచ్చలేదని ఎలాగైనా
నాన్నగారితో చెప్పేస్తా. ‘ఈ సీత పుట్టక
పోయినా బాగుండును’ అనుకొని నీతిను
తన దృష్టిలోనుంచి మాయంచేసి అప్పటి
పరిస్థితుల్నూ హించుకొంటున్నాడు

‘సూరి బానా!’ సీత గొంతు క్షిప్తమైన
అతని ఉపోహంలోకి చిల్చుకుని వచ్చింది.
ఉరికిందడి చూశాడు. ఆ మాటల్లోని తీయ

★ మూ క సా ం ద ర్యం ★

నవసంగో తనకు నమ్మకమున్నా తప్పచేసి సరిదిద్దుకుంటున్నవాడిలా త్రయస్సించి మనసు రాయిచేసికొని

‘ఏం’ అన్నాడు.
‘నీ కింకా ఎన్నేళ్ల చదువుంది’
‘ఇంకా రెండేళ్లు.’

‘అబ్బా’ అని సీత ఆశ్చర్యపడిపోయింది. నిజానికి ఆ గడువు భరించరానిదిగా తోచింది ఆమెకి. వెంటనే అంది:

“తెద్ద చగువన్నమాట! అయినా నాకేం తెలుస్తుంది కనక, పల్లెటూరిదాన్ని”

సూర్యనారాయణమనస్సు చివుక్కుతుంది. కోపంకూడా ఎత్తుకోచింది అది తన ఉద్దేశంలో అనాగరకురాలయిన సీతపై అసహ్యంగా పరిణమించింది. ఆత్మమార్గవల్ల చేసికోనే వాళ్ళని అత సెప్పడూ ఓదార్పుకుండా ఉండలేదు

“అన్న మాటేగాని, నాకంటే నీకి ఎక్కువ తెలుసు. నాలుగింగిళ్లు కూతలు కుయ్యగానే పల్లెటూరివాళ్లు బ్రహ్మరథం పట్టేస్తారు” ఈమాటలు నూటిగా ఆమెకు తగిలాయేమో అనుకొని బాధపడ్డాడు. సీత కళ్ళలోకి చూశాడు ఉత్తగాజుకళ్ళలా ఉన్నాయి తను కాంక్షించే అనంత కాళం నిలిసిపోయి ఎక్కడా గోచరించలేదు. తనంటే ఏదో మూఢమైన విశ్వాసం, పట్టుకొని పాకుల్పాడేదనం కనుపించాయి. తన మాటల్లో కొంత జాలికూడా ఉన్నటు గమనించాడు. అందులో ‘నే నెలగూ నిన్ను చేసికోవడం లేదుగదా. ఎందుకు నీ కింకా ఈ ఆభరణా అభిమానాల్లా’ అన్న అర్థమైంది ముత్రానికి ఆ యింట్రావాల్లందరూ తనంటే మితమారిన గౌరవం చూపుతూ, “బావా, బావా” అంటూ సీతా, అబ్బడల్లు డంటూ మామూ, అత్తై తెగ్రానుకొని లిరుగుతూ తన్ను వల్ల వేసికోవాలని మాన్తున్నారు. ఈ నటన అతనికి చిరాకై తించింది.

‘మల్లాలెలవ లెప్పుడు బావా’
ఈ మాటల్లోగూడా అతనికి నటన గోతరించి ఎక్కడలేని అసహ్యం వేసింది

‘మల్లాల మల్లాల రానినా. ఎండాకాలం నెలవులకే’ అదోమాదిరి కోపస్వరంతో అన్నాడు.

తేలించినట్లుగా తోచింది సీతకి. లోపల ఆ స్వరకాంతివల్లకు బాధపడింది. బాధకు తనంటే ఎంగు కిష్టంలేదో తనందంగా లేదని ఆమె అనుకోలేకపోయింది. కాని తన కళ్ళకి బాధ ముగ్ధుడుడిలా ఉంటాడు. ఇంతలో తల్లి ‘కేకస్తే, సీత వెనక్కుడిరిగి వెలిపోయింది. ఆమెను మాన్తూ తలుపు కొనుకొని నిలబడ్డాడు సూర్యనారాయణ.

అది గమనించిన సీత అడుగులు తొలగి పాటు చెందాయి.

* * *
‘నా పెళ్లి కప్పుడే తొందరేమిటి. చదువు పూర్తయినతరువాతిగాని చేసికోను’ అంటూనే ఒక సంవత్సరం ఆ ప్రస్తావన రాసికుండా గడుపుకోచ్చాడు సూర్యనారాయణ. ఒక కోజున అనుకోకుండా నాన్నగారివద్ద నుంచి జాబాకటి వచ్చింది. ‘పెళ్లి కన్నీ ఏర్పాట్లా అయినాయో ఈ క్రావణంలోనే మంచముహూర్తమంది నువు నెలవు పెట్టి రావలసింది’ ఇదీ సారాంశం.

బాగా ఎరిగన్న స్నేహితుడొకడు సేతుకాదాకా వచ్చి సూర్యనారాయణని రైతెక్కించి మహూర్తంనాటికి తప్పకుండా వస్తానని మాట ఇచ్చాడు. ఓ దారుస్తూ అన్నాడు స్నేహితుని బాధ గ్రహించి: “అందం కొరుక్కుంటావా అలా అని కురూపిని చేసికొమ్మని నా ఉద్దేశం కాదు. మీ ఆత్మకూతురు అంత కురూపి అంటే నేనెందుకో నమ్మలేకుండా ఉన్నాను. ముఖాని కందం లేకపోయినంతమాత్రాన మనసు మంచిది గాదని అనటం తప్పు నన్నడిగితే మనస్సుకుకూడా సౌందర్యం ఉంటుంది. దాన్ని గుర్తీస్తే కాని జీవితం సఫలమౌతుంది. అంతే రేపు నశిస్తుంది కాని ఆ సౌందర్యం కలకాలం నిలుస్తుంది”

‘ఏమిటో ఈ వేదాంతం’ అనుకున్నాడు సూర్యనారాయణ మనస్సులో తీవ్రమైన అసంతృప్తి వెలచేసుకున్నది. తనకు సీతమీద ఉండే విముఖతల్ల సంతారంలో రావోయే తుపానుల నూహించుకొని అతని మనస్సు అందోళన పడసాగింది తను భావన చేసి కొంటున్న ఊర్వశి వచ్చి కడపటిక్షణంలో రక్షిస్తుందేమో అనుకున్నాడు. కాని పెళ్లి బాజాలశబ్దంలో ఆ ఆభరణా అంతరించి పోయింది.

విషయం తన చెయిదాటి పోయిందన్న సంగతి నాన్నగారు తన్ను సంప్రదించకుండా రాసిన ఉత్తరంతోనే తేలిపోయింది. ఒక్కసారైనా నాన్నకి, అమ్మకి తన అయిదుత వ్యక్తంచేయటం కనీసధర్మంగా భావించి తెగింపుచేసి మహూర్తం ముందు కోజా నాన్న వింటుండంగా తల్లిమందర నోరు జారాడు. ‘నాకిసంబంధం ఏమాత్రం వచ్చలేదు. నన్నడిక్కుండా ఎందుకు తెలపెట్టారు పెళ్లి నాకొమికా’ అని

ఆయన ఆగ్రహోద్గ్రస్తైపోయాడు పెద మాటవణికిపోయాల్సి ఎట్టబడ్డ కళ్ళల్లోంచి దెబ్బతిన్న అభిమానం కన్నీరై కారి పోయింది. ‘ఫో నియ్యమైనవోటికి నెళ్లి

నియ్యమైనదాన్ని చేసికో నేనెమీ అన్ను. సినిమాతారలను హాకిలాలు తెచ్చి వంశం భ్రష్టం చేయలేను’ ఆ రాద్రమురి అంతలో ద్రవించిపోయాడు దగ్గరకొచ్చి కాగిలిండుకొని జాట్లు నిమరుతూ “చదువు కొన్నవాడిని నువ్వు అలా అంటే ఎలా చెప్ప నాయనా? పోషణలేక, తగిన చగువు లేక అలా ఉంది గానీ మహాలక్ష్మిలా ఉంటుంది. దాని హృదయం నీ కింకా తెలిగు” అన్నాడు తనూ తండ్రి కాగిలింతలో తలదాచేసుకొని ఏడిచాడు
ఇంతలో అత్తగా రెగో పనిమీదొచ్చి ముగ్ధురూ చెయ్యిగిన్న కళ్ళతో ఉండటంచూసే గిర్కన వెనక్కుళ్ళిపోయింది.

* * *
అగ్నిపాక్షిగా సీత సూర్యనారాయణ భార్యైపోయింది. చాలా ముభావంగా గడిపాడు అంత మాడావిగిలేనూ. చాలా మంది ఆశ్చర్యపోయారు. అతని తిరుగా కాతజీకే వేలిపోయాడు. మహా స్నేహితుడన్నాడు ‘అంద మెందుకు కొరుక్కు తిరడానికి పట్టువాసంతో తెరిగిన నీకు పల్లెటూరి మెహేలు బాగుండకపోవచ్చు గానీ, మీ యిద్దరికీ ఈదూజోదూ కుదిరింది నే నాకవిసింది’

‘నీకో కూర్చుంటు దొరికిలేనే గానీ ఈ వేదాంతం మానవు’ అన్నాడు సూర్యనారాయణ.

అందంలేని స్త్రీని నిజంగా ప్రేమించడం మహాసాధనమేస్తేనే గానీ నాలాటివాళ్ళకు చేతగాదు నా జన్మనక్షత్రం బద్ధలేపోయి దాని ప్రభావమేదనా నామీగుంటే తప్పు చేను సీతను ప్రేమించలేను అనుకున్నాడు. తీవ్రమైన అసంతృప్తి అతికి మనస్సులో దానానలలలా వ్యాపించి, ఆక్రమించి దహించేసోంది ‘అందం లేదు అందం పోకు’ గుండెలో ప్రవృత్తివల్లన్నాయి ‘ఏకా చితా నావక్కని కూర్చుంది’ అనుకున్నాడు ఫాల్తో మాసి.

ఈ మొహానికి జాబాకటా ‘ప్రయమైన సీతా! నీకు నా ముగ్ధుల’ ఒక్కనాటి ఎక్కడలేని నవ్వు ముంచుకోచింది. వెంటనే అగ్రహారం తుపానుగా తేలింది. ఫీ, ఫీ ఈ మొహాన్ని ముగ్ధు పట్టుకోవాలి ఎలాగ మనస్సును ముగ్ధు పట్టుకోవాలి. తన్ను తాను సమాధానించుకొని నవ్వుకున్నాడు పారాభూమికి బొత్తిగా మనసు పోవడంలేదు. ప్రతి అక్షరం సుధాస్య అంది లేని సీత మొహం కనపడి అసంతృప్తి, అసహ్యం రేకెత్తున్నది సత్యం నామి రాదామని నాల్గుగొనసార్లు ప్రయత్నించి రాయలేక విసుగెత్తి నిరమించుకున్నాడు మనసులోని మధురభాసాలూ జాబులో ప్రయమైన ‘కే ప్రాదామకుకొన్న అశిలన్నీ వ్యర్థమైపోయినాయో

కష్టపడి యథా. ఏ. పొన్నె నూర్యనాచా
యదా వి. యే లో కొచ్చాడు. ఆ సంత
త్వరం క్రీస్తున సలపులకి ఇంటికి వెళ్ళాడు.
రెలో ఎక్కుతున్నప్పుడే ఒక వేదకిక్కి
క్రీస్తున బలహీనత గ్రహించింది.
రెలో వీచివీచిగా ఆలోచిస్తూ కూర్చు
న్నాడు. ఏదన్నా పెద్ద జబ్బు చేసి, తన
గుండె హఠాత్తుగా పగిలిపోయి నేను చచ్చి
పోయాడేమో అనుకున్నాడు. ఇంకా
పొన్నెనిజరు క్రైస్తవ మూడుగంటల
స్వంతో తన పూరికి మధ్యాహ్నం
వచ్చేందు గంటలకి చేరింది. ఆ కేళ ఆ
స్వీషనలో తన తప్ప మరెవ్వరూ దిగలేదు.
ఆ స్వీషన్ ఏదో ఎడారిలో ఉన్నట్టు
భావించాడు. జట్కలో యింటికి బయలు
చేరాడు. రేగిపోయిన జట్కూ, మసిచారిన
బట్టలూ, పీక్కుపోయిన మొహం తనమీద
తనకే అసహ్యం చేసింది కళ్లు చిమచిమలాడి
పోతూ ముందుకున్నాయి. ఆ పరిస్థితుల్లో
అతనికో భావం వచ్చి గుండె గతుక్కు
మంది. వెంటనే తనలో తాను నవ్వుకు
న్నాడు. ఆ కౌళి రాత్రి ఒంటరిగా బండిలో
ప్రేమించిన పౌరస్థితి కడపారి దర్శనంకోసం
ప్రయాణిస్తూ రక్తం కక్కుకొని, దిక్కు
లేక మరణించిన దేవదాసు జావకం
వచ్చాడు తనూ అలాగే మరణిస్తే ఎంత
బాగుంటుంది. తనంకా ఊహించుకొనే
లోపల గమ్యస్థానం వచ్చి జట్కూ అగిపో
యింది నెమ్మదిగా దిగి ఇంటికి వస్తుంటే
గుమ్మందగిరి పీఠ ఇంత కుంకుమబొట్టు
పెట్టుకొని నిల్చునిఉంది తలొంచుకొని
పలకరించకుండా లోపలికెళ్లి మంచం
కాక్కుని వారిపోయాడు.

నూయంత్రం అయిదింటికి కళ్లు విప్పి
మట్టూ వాతె వగలాన్ని అర్థం చేసికోబానికి
ప్రయత్నించాడు ఆ యింట్లో అందంలేని
భార్య ఉన్నట్టు అతనికి గుర్తొచ్చింది మళ్లీ
ఎన్నో భావాలు అతని మనస్సులో దలంగా
అలముకొన్నాయ్ అందమైన భార్య
ఉంటే ఈ జ్వరం వచ్చిఉండేది గానేనా
అనుకున్నాడు వచ్చినా తన కన్నీటి బిడ్డల
సేవల చేస్తుండో ఊహించుకొంటుండగా
పీఠ వచ్చి కాఫీ కప్పు ముందుకుకట్టే
ఉన్న బల్లమీద పెట్టింది దగ్గరకొచ్చి
సుగుటిమీద చేయివేసి మూసింది అతని
సురుగు అమెకు భగ్గుమని మండిపోతున్నట్టుని
పించింది ఆమె చేతిస్పర్శకూడా నూర్య
నారాయణకు భగ్గుమనిపించింది అందమైన
భార్య చేయిలే వల్లగా ఉండేది ను
కున్నాడు కాఫీ తాగకుండానే ముఖం
తూచి తిప్పేసుకొని వదులొన్నాడు

మన్నాడు ప్రాధున్నే కళ్లు విప్పి మట్టూ
కలయమాకాడు చిన్నతనంలో న దువు
కొన్న యామది ఏవో స్మృతిపథంలో
మెలికాయే. తల్లారి విక్కువిక్కునం

టూన్న కాఫీ కప్పు కనిపించింది. ఎవరో
అన్యాయం చేసినట్టు తోచింది రాత్రి విష
యాలన్నీ లీ అ గా జ్ఞాపక మొస్తున్నయ్
అమ్మ గొంతుకలా ఉంది ఎందుకో నీకున్న
న్నది. ఎందు కేడిచివుంటుంది. ఈ కాఫీ

జ్వరాలి. కాఫీ. రెల్లీవ్వుతుంటే అంత
మెత్తనిది కాబోలు. దేయిమీద దురద
పుట్టింది. ఏదో పొన్నెలాగుంది. చేతిమీద
చాలాతోట్ల ఉన్నాయి గుండెలమీద
మొహంమీదా, అరె. రాత్రికి రాత్రి ఎక్కు

ఆరోగ్యంగా ఉండడంవల్ల
ఆనందంగా వున్నారు

ఓవల్ టిన్

పౌదారణంగా ప్రమాణంమీ నాణ్యత ఆదర్శమైన
లోను నిత్యబోషణ దారినంత కలిగి కుటుంబ పానీయము
చెప్ప ఆరోగ్యమైన కుటుంబాలే ఆనందంగా వుంటాయి. ఆరోగ్యవికీ ముఖ్య
మైన ద్రవ్యములు ఒక్కొక్కప్పుడు మామూలు ఆహారములో లోపించి
వుంటాయని తెలిపిచెప్ప వివేకం గల వారమందీ గృహిణులు, విద్యార్థులు
వసు అదనంగా "ఓవల్ టిన్" గూడ తమ కుటుంబానికి యివ్వాలారు.
కుదికరమైన "ఓవల్ టిన్" వ్యయంచేసిన వలం వార్తరేయదానికి, రాత్రి
పోయిగా విద్రవబ్బడానికి (వెతివారికి ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది. అది,
బందిన బాల్లీ మూర్తి సారము, కుర్తమైన మీగడ ఆవుపాలు. ప్రత్యేకంగా
తయారుచేయబడిన కోకో, యింకను స్వాభావికమైన పొన్నెల్లు, విటమిన్
ములు కలిగిన మిశ్రమము ఇందులో ఇంకను తిరి విలమినులు తేర్చబడి
వని "ఓవల్ టిన్" కొంటే దాం లాభకరము. దీనితో వహనమైనది లేదు.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు : గ్రాహమ్యు ప్రెడింగ్ కంపెనీ
(ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఓవల్ టిన్
ప్రపంచంలో అభిమాన పాత్రమైతే
ఆహార-పానీయము

వికోన్ రేడియోమీద కనిపించు లా. 8 నుండి
8-80 గంట వరకు 'ఓవల్ టిన్' ఎమెయర్
కార్యక్రమం వివరించి (హిందీ-41,72 మీటర్లు)

IV. 444

★ మూ క సా ం ద ర్యం ★

జీంచి ఒచ్చాయీ పొక్కులు. గుండె గతుక్కుమంది. భయం విద్యుచ్ఛక్తితో ఒళ్ళంతా ప్రసరించింది. ఏమిటిది ముకూచికం కాదుగదా ఉండబలలేకపోయాడు. 'అమ్మా' అని కేక వేశాడు. తల్లి వచ్చింది విత్తరమాపులు చూస్తూ. 'ఏం నాయనా. బాగా నిద్దరపట్టిందా' 'ఇవేమిటమ్మా' అన్నాడు. 'ఏదో విషజ్వరం నాయనా. మరేం ఫరవాలేదు. తొందర్లోనే నిమ్మలించి పోతుంది'

'ఇది ముకూచికం కాదు'—దివ్యవీణా నివాదిలో అపశ్రుతు శాలికినట్లుందా స్వరం.

అతని దృష్టి ముందరించింది. ఆ రూముగోడలు గిర్రని వరి భ్రమిస్తున్నయ్యే. అగ్నిపర్యతల చివల్లు పేలి పొగలు కక్కుతున్నట్లునిపించింది. కింద భూమి చీలిపోయి, అగాధాలెర్రడి—తనా అగాధాల్లో మంచంలోపాటు విసిరి వేయబడుతున్నట్లుంది. ఒళ్లు కంపించింది. కళ్లువిప్పి తనఒళ్లు చూసుకొన్నాడు. అనుకోన్నంత భూరంగా ఇంకా కిరీరం మారి పోలేదనుకున్నాడు. ఎఱుబడ్డ కళ్ళల్లోంచి ఇండుపగింజలాంటి నీటిబొట్టు బుటబు రాలిపోయాయి. 'పాపిస్సీదేవుడా! నువ్విచ్చినఅందాన్నే తిరిగి తీసుకొంటున్నా బటయ్యా! ఎండు కింతకోపం. ఏంచేశాను నేనే ఏంచేశాను. నీ కండు కింత నిర్ణయ భగవాన్.' దిండులో తలదాచేసుకొని అవమాన భారంతో ఏడిచాడు.

'అందం భరించలేని అమాయకత ఈ ముకూచికం. ఒళ్ళంతా బీభత్సంగా తయారయిపోతుంది. నువ్వులో ఒళ్ళంతా సందు లేకుండా నింపేస్తుంది. కాళ్ళతోగా నున్నట్టి

రవిటాయెలెట్

అందమును, వచ్చుముకు

హిల్ ఎంబ్లా—

ది న్యూస్ పేపర్ డి.కో., మద్రాసు-22.

ఈమొహం గతుకుగతుకులైపోతుంది ఇనానన్నే అడవి చిరునవ్వుతో చూడడు

సీత వేషమండతో వీస్తూ పక్కన నిలబడింది. బలవంతంగా రెప్పలు మైకెత్తి సీత మొహంలోకి చూశాడు. 'ఎంత అందంగా ఉంది' అత నాళ్ళర్యపోయాడు. 'ఇన్నాళ్ళ వరకూ ఎక్కడ దాగివుందీ అండం. ఎంత జాగ్రత్తగైతే. ఆ పచ్చటి చీరలో ఎలా మెరిసిపోతున్నదో సీత. ఆ కుంకుమబొట్టు కూడా ముఖాని కేదో కళ్ళ ఆపాదిస్తున్నది ఆ పల్లటి ఎఱుటి పెదవులూ, సూర్యకిరణాల్ని ఇంద్రధనుస్సు ఏడురంగులూకీ విరజిమే ఆ కళ్ళూ ఎంతబావున్నాయి. నాడేమి అందం ఇంక నాలుగుకోణాలవరకూ ఉంటుంది. తరువాత నాతోపాటే నశించిపోతుంది. ముకూచికం వచ్చినవాళ్లు సాధారణంగా బ్రతకడ 'అతనికళ్లు చెయ్యిగిలాయి సీత మొహంలోకి నిర్విరామంగా చూస్తున్నాడు అమాయకంగా తన్నుచూసి భయపడిపోతున్నది. అందమైన భార్య అతనికళ్ళముందు సాక్షాత్కరించింది. తన్నుచూచి ఏవగించుకుంది. గజ్జి కుక్కుని తోలేసినట్లు తనని దగ్గరకి రావద్దంటుంది. అద్దంలో తన అందాన్ని చూసి మురిసిపోతున్నది. శవాన్ని చూసినట్లు తన చెవుచూసి పరుగెత్తిపోయింది ఒళ్ళంతా ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డట్లు కదిలిపోయింది చివరకే మిగిలిం దన్నట్లుగా కళ్ళతో ప్రశ్నించాడు సీతను. ఆశించినఅందం తనకు రోరకలేదు సరిగదా తనకు మిగిలిన అందం కూడా అంతరించిపోతున్నది.

ఏదో నరకంలో ఎక్కడా పట్టుదొరక్కూలిపోతున్నాడు. స్వర్గలోకం మణిమయ ద్వారాలు తెరుచుకున్నాయి. సీత బయటికి వచ్చి చెయ్యి విసరింది. ఆ వేళుపట్టుకొని పైకెగబాటుకున్నాడు. సీత సౌందర్యం సహస్రగుణాధికమై ప్రకాశించింది. సీత రెండుచేతులూ చూచి పైకి లాగి దగ్గరకి తీసుకుంది.

స్మృతివశంబోంచి మళ్ళీ విడిచిడి తన ఒళ్లు చూసుకొన్నాడు. పొక్కులలాగే వున్నయ్యే. తన చచ్చిపోవటం నిశం. 'నిన్నయ్యంచేశాను సీతా' అని గొణుట్టన్నాడు. సీత భయపడి లోపలికెళ్ళి అత్తని పంపించింది.

'తిరుపతి వెంకన్న ఎప్పుడూ ఆస్వాదం చేయడు' ఆ తండ్రికి మొక్కుకో నాయనా మళ్ళీయేటికి నీ పాదాలమీది వాలానని" తల్లి విశ్వాసానికి దైవభక్తికి కదిలిపోయాడు లోలోపల ఆ సర్వశక్తిమంతుడైన పరమేశ్వరుడికి సమస్కరించాడు. ముకూచికం పొంగి నట్లే పొంగి తగ్గిపోయింది. తొమ్మిదో తోటాన స్నానం చేయించాడు. ముఖ

మీమా వికృతంగా తయారుకాశేడు. ఎవరూ చూడకుండా అద్దంలో చూసుకున్నాడు. గుండె చాలా తేలికపడ్డది. నిర్మాల్యం తీసి తిరుగా స్వామివలంకరిస్తే ఉండే సాగనూ సౌందర్యమూ అతనిలో గోద రించాయి

మన్నాడు తెలవారుగూమన నాలుగున్నరకీ మెలకువొచ్చి దాహం వేసింది. మరచెంబులోనుంచి నీళ్ళించుకోవోయి పట్టుజారి కింద బడవేశాడు. ఖంఘమని శిల్పమైంది.

సీత భయపడుతూ లోపలకొచ్చి లాంతరు పెద్దది చేసింది ఎలమూలలకు చెదిరిపోయిన కుంకుమబొట్టుతో ఆమె నుదురు అరుణరాగా లలమకొంటూన్న ఉదయాకాశంలా ఉంది

'ఏం బావా ఏం కొవాలి'

సూర్యనారాయణుని స్నేహితుడిమాటల జ్ఞాపకం వచ్చాయి 'మనస్సుకి సౌందర్య మంటుంది అది కలకాలం నిలుస్తుంది'

'ఇంకా బావా గీనా ఏమిటి' అన్నాడు.

'ఏమనమంటాకో చెప్పండియితే'

'అండి అంటే నా ఒళ్లు మండిపోతుంది'

సీత నవ్వింది. మనస్సులో ఉన్న నిర్మలమైన సౌందర్యం పైకి పొంగి పొరలి తనను చూడమన్నట్లుగా ఉందా నవ్వు.

పక్కకు జరిగి కూచోమన్నాడు కాశేపు సంతయించి మంచంపై బైమీద కూర్చొంది. సూర్యనారాయణ తన వేళ్ళూ సీత వేళ్ళూ చూసికొన్నాడు తన వేళ్ళమీద ఇంకా మచ్చలున్నాయి

సీత వేళ్లు తన చేతిలోకి తీసికొని 'ఎంత బావున్నాయో చూడు' అన్నాడు

ఆమె మాటాడలేదు.

'నేనొక ప్రశ్న అడుగుతా జవాబు చెపుతా'

'అడగండి'

'నేనింకా అందంగా ఉన్నావా.'

సీత రెండుచేతులూ మొహం కప్పేసుకొని ఏడిచింది. ఏదోలోకంనుంచి మాట్లాడినట్లుగా అంది.

'మీ కందమైన భార్య రావాలనే కోరుకునేదాన్ని' 'ఛ, ఛా ఏమాటలవి'

చెక్కిచెక్కి ఏడుస్తూన్న సీతని సముదాయించాడు దగ్గరికి లాక్కొని

'నీ కందం లేకపోయినా ఆత్మసౌందర్యముంది. నాకదే చాలు'

ఆశ్చర్యంతో సీత కళ్లు పెద్దవి చేసింది—మనస్సును చూడమన్నట్లుగా. తిరువాతెవరూ చాలానేపటివరకూ మాట్లాడుకోలేదు. భాష వ్యక్తీకరించలేని ఏదో మధురమైన అనుభూతికి పరవసులై ఇద్దరూ మూగవోయినట్లుగా, ఆ దివ్యానుభవం చూటలో ఖరైపోయిందేమోనన్నట్లుగా కూనర్గంగా దిక్కులోకి చూస్తూఉండిపోయారు. ★

ఆయుర్వేదము: ఆహారము

“బాలంతలకు పెట్టే తెలికపిండి అందరికీ ఉపయోగకరమైన ఆహారమవుతుంటా? ఎన్నటికీ కాదు” అంటారు ఆయుర్వేద పరివర్తు మాజీ అధ్యక్షులైన శ్రీ వేదాలతిరుమల రామానుజస్వామి గారు.

“ఆయుర్వేదకాస్త్రరీత్యా ఒకేవిధమైన ఆహారము అందరికీ ఉపయోగపడదు. స్త్రీ పురుషులకు వేరువేరుగా ప్రకృతినిబట్టి, వర్షాన్నిబట్టి, ఆహారము నియమించవలసి ఉంటుంది. స్త్రీలకు ఋతుమతిగా ఉన్నప్పుడు, చూరింతగా ఉన్నప్పుడు బాలంతగా ఉన్నప్పుడు, ఆరోగ్యవతిగా ఉన్నప్పుడు భిన్న భిన్న తత్వములుగల ఆహారము అవసరము. ఈవిధముగానే పురుషులకు బాల్యావస్థలో, యువక తరుణావస్థలో, వృద్ధావస్థలో పదార్థాలు వేరు, వృద్ధాప్యములో వాడవలసిన పదార్థాలు వేరు. తిల పిణ్యాకము (తెలికపిండి) బాలంతల ఆహారము ప్రసరించిన తరువాత కలిగే దోషాల వల్ల ప్రసవ్యవృద్ధి కలుగదు. ఆ దోషమును తెలికపిండి బోగొట్టుతుంది. ఈ పిండియే యావన తరుణావస్థలో ఉన్న పురుషులకు ఆరోగ్యము తెరచి వేడుమును అర్పిస్తుంది. ఇది పసిబిడ్డ తలులకు తగిన ఆహారము గాని ఇతరులకు కాదు. రుచిగొరకు అవ్వడవ్వదు నంటకాలలో వాడుకొన

తగినదిమత్రమే” అంటారు ఆయుర్వేద వైద్యులు.

“వేరుసెనగ ఆవపూతిలో శేరినది. చిక్కడు, తమ్మ (“చెమ్మచక్క బారజేసి మొగ్గ”) పొటలోని చెమ్మ తమ్మ ఒకటే) బటానీలు, చిరుసెనగలు, అంకలు, అలదండలు, మినుములు ఈ జాతిలోవే. వేరు సెనగ మధురరసము కీతపిర్వము అయిన వస్తువు. ఈ పిండి పశువులకు ఉపయోగించ తగినది. వీనివలన మజ్జ అస్థి పెరుగుతాయి.

ఇల్లిందల సరస్వతిదేవి

బాతానుగతామున.....వత్సరమున.....కలిగెదము తుంది. ఇది పురుషులతత్వానికి సరిపడని పదార్థము. వీనివల్ల అవ్వడవ్వదు ప్రాణా పాయముకూడా కలిగే సంభవము ఉన్నది” అన్నారు.

వేరుసెనగపప్పును వేయించి ఉప్పుకారము కలిపిగాని, నానబెట్టి రుద్దినతరువాత వచ్చిన పొటతో పిండివంటచేసిగాని ఉపయోగించి నట్లుంటే దోషములేదు. వీనిని భక్ష్యపదార్థములతో శేరితొగాని నూనెతోగాని తయారుచేసినట్లయితే బబ్బు చేయదు.

వేరుసెనగలను వేయించి వలుగుగా వంచి, సస్యవియ్యము కలిపి తడిసి, ఉప్పుకారము

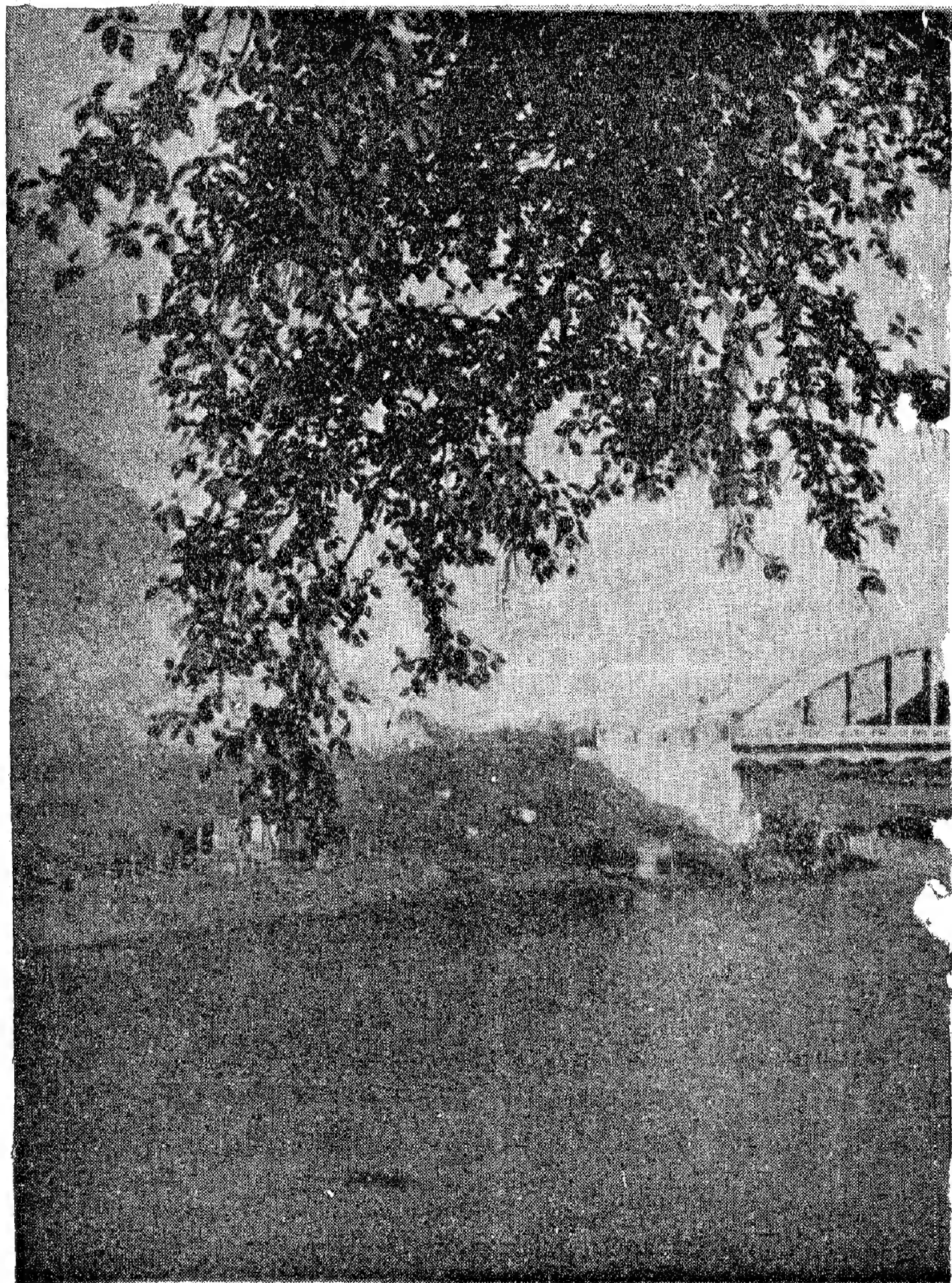
జీలకర్ర తో పిముచేర్చి బట్టలుగాగాని, గారలుగాగాని చేసి ఉపవసించినవాడు భుజించినట్లయితే దేహానికి మంచిది.

వేరుసెనగపిప్పిని ఎరువుగా ఉపయోగించి కాంచించిన పెండకాయలవల్ల మనిషికి పుట్టి.

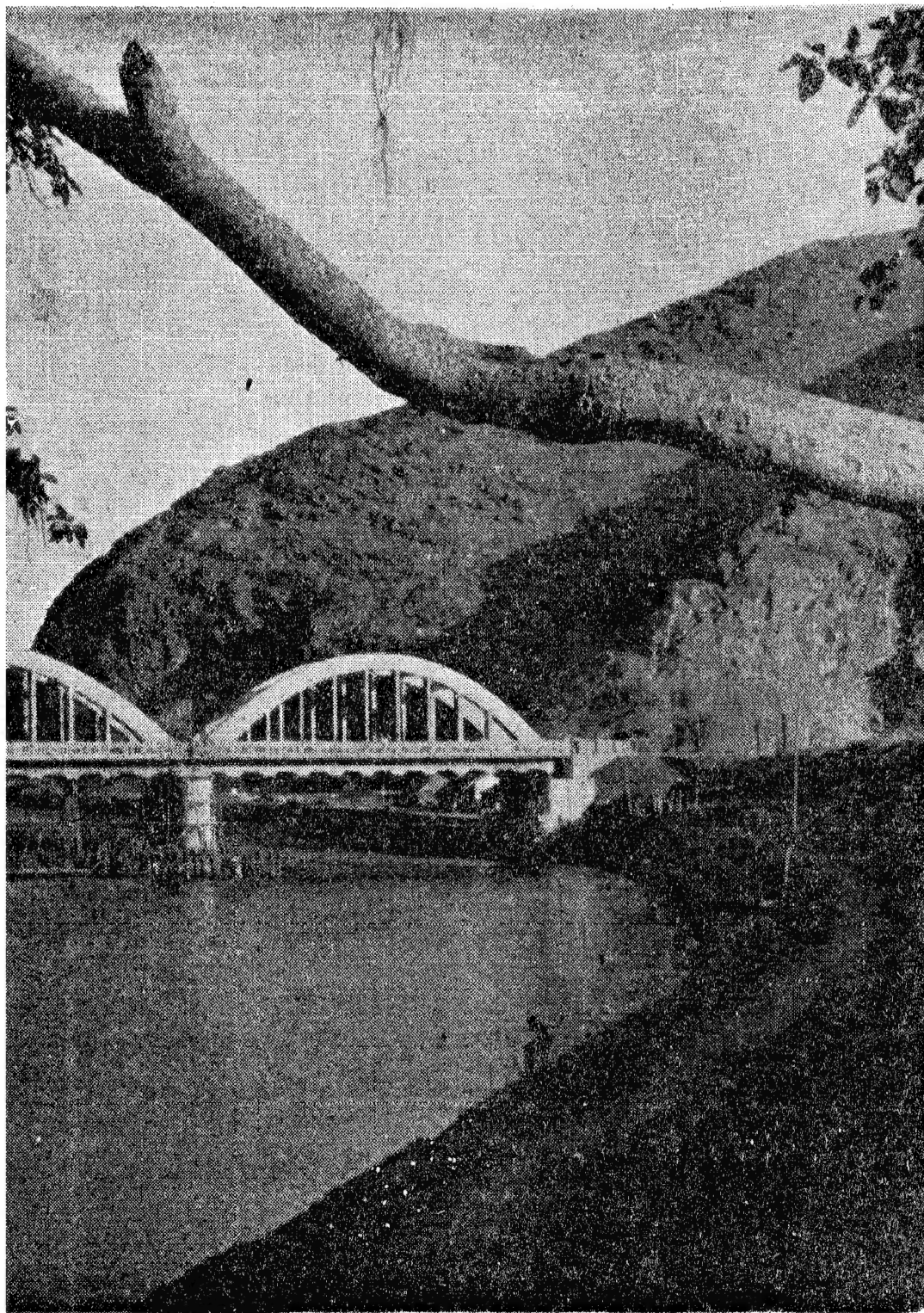
మన ప్రధానాహార భాగ్యమైన వడ్లలో కాకులేయము, పొడికము, కారీ, మహాకారీ, కలమ, మహారాజనము, రాజాదనములు, సోగంధికాలు, మహాసోగంధికాలు, రక్తకారీ, దీర్ఘకాకములు (తోక వడ్లు) బంగారు తీగలు, శ్రేష్ఠమయినవి. వీటిలో కారీ మహాకారీ రకాలను నిజము గాడ అంటారు. మహారాజనాలను సస్య వియ్యము పిళోడి అంటారు. వీటిలో రక్తకారీ శ్రేష్ఠమైనది దాహకమునము చేయగలదీను. మహాకారీ, కలమ, బంగారుతీగలు, సోగంధికములు ఉత్తమశ్రేణికి చెందినవి.

వియ్యము మూడు పర్యాయములు కడిగి వడచేసినవాటిని, ఎనల్లో బోసి వండిన అన్నము కులభముగా శీర్షమవుతుంది. అర్థ ఎళరు (అరెనరు) ఒంటికి బలము. వార్షిక గంజని చారుగా ఉపయోగించుకోవచ్చును.

వియ్యమును పదిహేరు విధములైన ఆహారముగా తయారుచేసుకోవచ్చు. ఈ సోక రక్తము ఇతర భాగాలకు లేదు. అంది (80-వ పేజీ చూడండి)

కృష్ణా పరమహంసావస్థ సంతకం

—ఫోటో : ఉప్పలూరి పెంకటశ్రీనివాసరావు, ఏజయినాడ.

కారక వియ్యము ఆహారధాన్యాలలో ప్రముఖస్థానము వహించినది.

మన ఆహారధాన్యాలలో ఉష్ణవీర్యము కలవి గోధుమలు, కీరవీర్యముకలవీ తక్కువ బలము కలవీ యవలు.

తృణధాన్యాలలో చామలు (క్యామగములు) కొర్రలు తమిదలు చేరుతాయి. ఈ మూటిలో చామలు శ్రేష్ఠము. వరిలో ఉన్న గుణాలు ఇందుమించుగా చామలలో కొర్రలలో ఉన్నాయి.

కందులు, పెసగలు, పెసలు, మినుములు — వీటిలో ఎక్కువ శ్రేష్ఠమయినవి పెసలు. వీటిని పప్పుగా ఉపయోగించటము ఉత్తమము. పెసల తిరువాత కంది, పెసగ, తిరువాత మినుములు శ్రేష్ఠము.

మినుములు స్త్రీలకు పురుషులకు సమ

గుణాత్మకముగా పనికివచ్చు ఆహారధాన్యము.

వీనిని వీలయినంతవరకు వేయించి, పప్పు చేసి, పిండివే ఉపయోగించాలి. (మినపసున్ని) నానబెట్టి ఉపయోగించినట్లయితే పొట్టు కూడా ఉండటము అవసరము. వేయించి విసరినప్పుడు పోగా మిగిలిన పొట్టు నైనా ఉండనివ్వటము మంచిది. పొట్టులేని పప్పు వాడినట్లయితే కత్తప్రసారము సరిగా కాకపోవటము, అశీర్ణము కలగటము, కఫము పెరిగి చేపాము ఊరటము, అనేక ఉదరవ్యాధులు రావటము సంభవిస్తుంది.

నువ్వులలో గడ్డినువ్వులు ప్రధానమైనవి వీటిలో నల్ల నువ్వులు శ్రేష్ఠమయినవి. నువ్వుల నూనె సర్వదేశీయముగాను, పిండి ఏక దేశముగాను ఉపయోగించుకోవాలి. గడ్డి నువ్వులలో నూనె తక్కువ, పిండిని మన

అద్దంలో
మీ రూపం!

మీ చర్మాన్ని మీ రూపాన్ని రక్షించి
కాచుకోమట అవసరం. చర్మాన్ని
కాచుకోమటకు మార్గం ఒకటి అది
బుద్ధిశాలినిగు తొలికలు గ్రహించి
మీ ప్రతిరోజు వాడబడే స్నో వు
"HAZELINE" SNOW" తమ
బుద్ధులైన చర్మానికి ఉపయో
గించుడు. అది చర్మంమీద అగ్ని
చర్మానికి మృదువుతవము. తల్లి
దేవము ముత్యము ప్రకాశిస్తున్నాను

"HAZELINE"
SNOW"
MADE IN INDIA

"హజిలైన్ స్నో" (బ్రెడ్ మర్క్)
ఇదొక వెలకము అందక (అందయ) లిమిటెడ్.

హృదయముగా ఉపయోగించటానికి వీలు
కానిది. మిగతా ధాన్యాలలో నూనెలకు
వనికీవచ్చే ధాన్యజాతులు మరికొన్ని ఆము
దాలు, పిచ్చికుసుమ, కుసుమ, అవిగెలు,
ఆవాలు, నక్కర గింజలు, కొబ్బరి, తాటి
మొదలైన అరవై జాతులు ఉన్నాయి. వీటిలో
వేపకూడా చేరినది.

వ్యాధులలోను, నిరోగతకొరకు ఉపయో
గించేవి ఆముదము నువ్వులనూ నెనూత్రమే.
కుసుమనూనె కుమృపును పుట్టిస్తుంది.

మనము వాడుకొనేవూరలు నాలుగురకము
లయినవి - కాయ, దుంప, అకుకూరలు,
కందములు.

కాయలు: పొట్ల, వీర, కాకర, అడవి
కాకర, గుమ్మడి, సార, బూడిద గుమ్మడి,
దోస, ఏనుగుదోస, బుడమ మొదలైనవి
వీటికి లతావీతానశాకములని పేరు తీగలుపాకి
కానేని రాములులక, (టొమాటో) కర్బూచి
వంకాయలు ఈజాతికి చెందినవే.

వీరవీతానశాకములు: పెండ్ల, వంగ, మిరప,
కొమంచి, మునగ, గోబుచిక్కుడు మొద
లైనవి.

కొమ్మలు, అకులు, కాయలు ఉపయో
గించేవాటిలో మునగ, అవిగె చేరుతాయి.

కందములు మూడురకములు: పత్రకండ్లి
ములు, గుల్మకందములు, పుచ్చగుచ్చములు.
వీటిలో పత్రకందములు కాబేజి లెట్యూస్;
పుచ్చకందము గోబిపువ్వు; గుల్మకందము
పెండలము చేమ, చిలుకడదుంపలు, ఉర్ల
గడ్డ, కంద. దుంపలలో కంద శ్రేష్ఠమైనదీ
గొప్ప శక్తిప్రధానమైనదిను. గాజరగడ్డలు
కూడా ఈజాతిలో చేరినవే ఉల్లిగడ్డలు
అంత శ్రేష్ఠమయినవి కావు.

అకుకూరలు: సరస్వతి పొన్నగంటి,
పులి చింత, చుక్క, గోగు, బచ్చలి,
కొమంచి, చేమతోటకూర, కొయ్యతోట
కూర, పెరుగుతోటకూర. వీటిలో శ్రేష్ఠ
మైనది సరస్వతి మేధావర్తకము. బచ్చలి,
పొన్నగంటి సర్వవ్యాధిహరమూ, ఆరోగ్య
రక్షణమూను చక్రవర్తి అకుకూర సర్వకౌల
ములలో ఉపయోగపడేది. ఎండ బెట్టి
పొడిగా దంచి అన్ని కూరలలోను వాడు
కొనవచ్చు. పురుషులు ఎక్కువగా అకు
కూరలు తినరాదనీ, అవి కౌర్యమును
తగ్గించి సాత్వికమునే పెంచుతాయనీ
వైద్యులు అంటారు కనుక అకుకూరలను
కూతాదులో వాడుకొనవలసి ఉంటుంది.
కాని ఈ నూత్రము గోంగూరకు మాత్రము
వర్తించదు. అకుకూర నిత్యోపయోగములో
ఉండకలినది.

ఆహారపదార్థములలో మూలములు కూడా
చేరినవే. ముగంధిపాల రెండు తెగలు, చిత్త
మూలము, ఎర్రతోటకూర పెరుగుతోట

కూర కొడలు, బచ్చలి దుబ్బులు మూలములలో చేరినవి.

ఫలములు: మామిడి, నిమ్మ, గజనిమ్మ, నారింజ, మాడిఫలము, దబ్బ, కమలా ఫలము, బత్తాయి, వాకుడు (చిన్న, పెద్ద), అత్తిపండు, పాలపండు, చిటిమిటిపండు వెలగ, మారేడు, అరటి, జేమ, నేరేడు, దానిమ్మ మొదలయినవి ఆహారములో చేర్చి తిగింపవి.

ఈ ఫలాలలో నిమ్మ సర్వశుద్ధిరసము, మాడిఫలము సర్వసిద్ధిరసమూ కలవి.

మామిడిపండు వాతహరణము. పచ్చి కొయి కఫకరము, అరటి జేమ బలవర్ధకము, కొని అజీర్ణకరము కనుక జాగ్రత్తగా వాడవలసి ఉంటుంది. అరటిలో కొయి, పూత, పండ్లు దూట అన్నీ ఆహారములో ఉపయోగింపబడజే.

నేరేడు రక్తవర్ధకమూ మారేడు ఆరోగ్యవర్ధకమూను. జేమ శుక్రవర్ధకము. జేమ పండ్లలో గింజలు తక్కువగా ఉన్నవి శ్రేష్ఠము. దీనిలో చక్కెరచేర్చి భుజించటము మంచిది. అంజూర సర్వధాతువర్ధకము. దానిమ్మ పిత్తిహరమూ బలకరమూ అయినది. ఇది సర్వధాతువర్ధకము. రుచిగల ఫలము. దానిమ్మలో తీపిజాతి శ్రేష్ఠము.

ఆహారపదార్థాలలో బియ్యము గోధుమలకు ఎంత ప్రాధాన్యము ఉన్నదో పాలకు కూడా అంత ఉన్నది. ఆవు, బట్టె, గొట్టె, గుట్టము, మేక, ఒంటె, ఎనుగు, గాడిదల పాలుకూడా మానవాహారములో ఉపయోగకరములే.

వీటిలో ఆవుపాలు 10 గుణములు కలవి. బట్టెపాలలో కూడా ఇంచుమించుగా ఆవు పాలలో ఉన్న గుణాలే ఉన్నాయి. కొని అలస్యముగా జీర్ణమవుతాయి. మేకపాలు శ్లేష్మహరము. గాడిదపాలు కఫహరమూ ప్రసూతిరోగహరమూను. ఒంటెపాలు బలకరమైనవి. ఈపాలలో ఉదరరోగములు వారింపబడును. ఎనుగుపాలు బలకరము. గుట్టపాలు వ్యాధిహరము. బాలెంత జమ్మలు ఈపాలలో నివారణ కాగలవు. గొట్టెపాలు దేహాని కంత మంచివి కావు; సవర్ధకమైనవి పాలవలెనే ఈ జంతువుల

కలవరపడుస్త్రీలు!

కుమారి వికలమయవకండి మి ఆరోగ్యం రక్షించు చింతనవరం
మె (పాద) క 3/-
(మెనర) 5/-
(ఎకస్ట్రా మెనర) 8/-
హి సేతి ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs P Deves (P A) Calcutta 40.

ఈ క్రిందిచోట దొరకును

INDO MEDICAL SUPPLIES

9 Vaidyanatha Mudali Street G T. Madras 12.

కుమారి మీనాక్షి వృత్తభంగిమ

యొక్క పెరుగు నెయ్యి వాడతగినవి. వీటిలో ఆవు నెయ్యి ఉత్తమోత్తమమైనది, కరీర ప్రాణాహోషకమూను.

బట్టెపాలవలెనే నెయ్యి కూడా ఆవు నేతి కంటె తక్కువ గుణములు కలది. బలకరమైనదే గాని కఫకరమైనది. మిగతా జంతువుల ఘృతములు వాటి పాలవలెనే వాడతగినవి.

పులి, సింహము, గుడ్డెలుగు ఎనుబోతు మొదలైన మృగములయొక్క పాలు, జాన్ను, పెరుగు, ఘృతము వసమజ్జ వ్యాధులను బట్టి ఉపయోగింపబడినవలసినవి.

తెన్ను మృదదార మొదలైన ఇటు వికృతులు చెరకు వితానములు. తెన్ను, పటిక తెన్ను, పందదార, మొదలైనవి కూడా ఆహారములో ఉపయోగించవలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నది.

పండ్లలో చింత నిమ్మ ప్రతినీత్యోపయోగములుగా ప్రసిద్ధమైనవి, ప్రసిద్ధిగాంచినవిను. ఈ ఆహారోపద్రవ్యాలయందు గర్భిణి శిశు వృద్ధులు వాడతగిన అనేకవస్తువులు ఇంకా వివరముగా తెలియజేయవలసినవి గలవు ఆహారపదార్థాలలోని గుణవిచార మే కాకుండా తత్వవిచారముకూడా చేయవలసి ఉంటుందని ఆయుర్వేదసాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము.

ఆయుర్వేదకాస్త్రోత్పాదకములను ప్రజలకు ఉపయుక్తమౌ నిర్ణయించటానికి, దానిని చౌకగా ప్రజలకుందించటానికి తగిన పరిశోధనలు చేయటము అవసరము. దీనికి ప్రభుత్వసహాయము, ప్రజాదరణ కావలసి ఉన్నది.

ఇప్పుడు! “తుషార్”

రెండింతలు పుష్టికరంగా చేయబడినది!

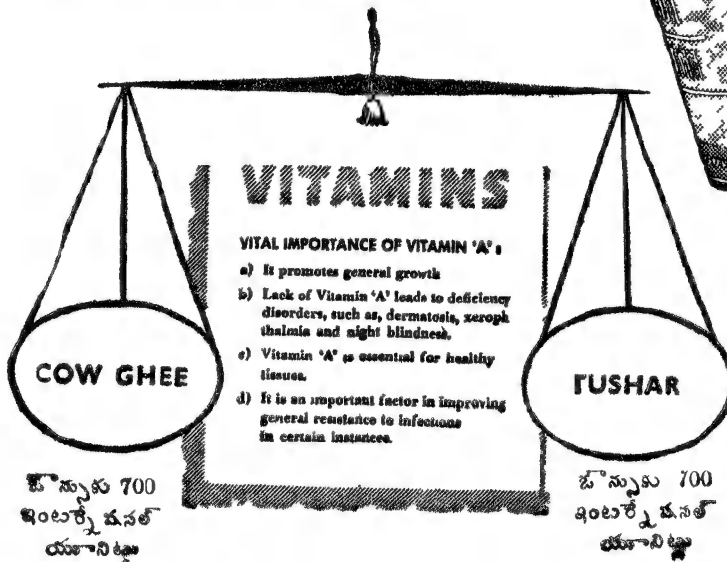
ఇప్పుడు మీకు వచ్చు తుషార్, ఇదివరకటి కంటే రెండింతలకు పైగా విటమిన్ “ఏ” కలిగివుంటున్నది. ఇంతకాకుండా తుషార్ విటమిన్ “ఏ” తో మరింత పుష్టికరంగా చేయబడింది. మీ పైబడిన భోజనములో నిలబడగా యిది నేడు విటమిన్ల కుదార్పణై యున్నది.

శాస్త్రీయ పద్ధతులపై ప్యాక్ చేయబడినది

విటమిన్లు విటమిన్లు భోజనములను నిలువజేయుటకున్నవి.
శాలాకొలను వరకు ఇది కుండుకట్టున్నది.

చీటితో తాకబడలేదు

నీలు చేసిన గాలికోలని దీన్ని లోలో లభింపజేయవచ్చు.
ఇందులో యెల్లీ కలిపి తయారీ జామీ యివ్వబడును.

మరువకండి!

తుషార్ మీ ఆహారమును పుష్టికరముగా చేయును!

వక్షిణ ఇండియాలోని విక్రీణి గొప్ప వనస్పతి ఫ్యాక్టరీలో
భారతీయుల పెట్టుబడితో, భారతీయుల కృషివలన తయారైనది.

మంగళూరు ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, తయారు

ఇ దీ వ్యా పా ర మే!

1

ఫోను

ను రింగింది.
“హలో!”

“అల! ఏమిటి?”

“.....”

“నే నెందుకు?”

“.....”

“తప్పదంటే సరే!”

“.....”

“ఓ.. క్క”

ఫోను కింద పెట్టాను నాకంతా అగమ్య గోచరంగా వుంది చంద్రారావు ఫోను చేశాడు. అతి సోనో పెళ్లి మాపులకు వడు తున్నట్టే నన్ను రమ్మననుంటాడు. మధ్య నే నెందుకూ తప్ప దన్నాడు. నాకు బయలుదేరక తప్పలేదు. వేషం మార్చి పీఠిగా పోతున్న ఆటోరిక్వాని నిలిపి దాని మీద బైతాయించాను.

“ఎక్కడికి, సార్?”

“మెప్పర్స్ చంద్రారావు డి బ్రదర్స్”

చంద్రారావు నా మిత్రులలో ముఖ్యుడు అంగులోనూ మేం కౌన్ మేట్సుం కూడా. ధనవంతుకి కొడుకైనమూలాన అతనిని ముఖ్య స్నేహితుడిగా ఎంచుకున్నవాళ్ళు చాలామంది వుండేవారు నాళ్ళలో అతను ముఖ్య స్నేహితుడిగా ఎంచుకున్నవాడి నేనే!

అసలు మొదటి రోజుల్లో అతను నన్ను నిర్లక్ష్యం చేసేవాడు. ముఖ్యుని, పరనింద నాకు చాతకావు పొగ డైరాయుల్పందర్శి నమ్మి, నాళ్ళ కోరికకి మోసపోయి, ఆర్థికంగా చాలా చిక్కులు పడేవాడు, విద్యార్థి దశలో. చివరి రోజుల్లో నా స్నేహాన్నే పట్టాడు నా కష్టాల్ని కొన్ని టీనింగ్ మనిచి ఆర్థికంగా ఆగుకోవోతుంటే నే చేసిన ప్రతిఘటనే అతనికి నామీదగల సదభిప్రాయాన్ని బల పర్చడానికి తోడ్పడింది.

అంగడి ఎగువే నాకు స్వాగతమిచ్చాడు.

కులాసా కలుపు అయ్యాక: “అసలు పెళ్లి చేసుకోన నేవాడివిగా” అన్నాను, అసలు విషయాన్ని తెలకాలని

“అన్నమాట నిజమే కాని పరిస్థితులు మారాయి” చిన్న గా నవ్వాడు.

ఆ నవ్వులో నా కేవల అనుమానం తోచింది. కాని దాన్ని మొహంమీద చదివ లేకపోయాను

“ఎన్నింటికీ వెళ్ళండి?”

“పదిన్నరకి.”

కాసేపు ఎవరో వ్యాపారంమీద పోతే, నన్ను వంటిగా వాడిలి వెళ్ళాడు.

చంద్రారావు గతి చరిత్ర నా కళ్ళముందు తిరిగింది. తండ్రి గొప్ప వ్యాపారస్తుడే కాని చివరి రోజుల్లో కొంత దెబ్బతిన్నాడు. చంద్రారావు అప్పుడే దిగువుమాని వ్యాపా రాన్ని చేబట్టాడు. అప్పట్నుంచి అతను పట్టింది బంగారపుత్రోంది. అతనికి గొప్ప వ్యాపారస్తుడిని అనతికాలంలో ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు కలిగాయి. చాలా ధన వంతుడయ్యాడు.

కొంతి కృష్ణమూర్తి

కాని పెళ్లిమాత్రం ఇంతవరకూ చేసుకో లేదు కారణం తెలీదు.

కష్టాలున్న వాళ్ళ కష్టాలూ, ధనం వున్న వాళ్ళ కే ధనం రావడం ప్రపంచంలో జరిగే వింతల్లో ఒకటి.

అతను తిరిగి రావడంతో నా ఆలోచ నలు కరిగిపోయాయి

2

అనుకున్న ముహూర్తానికి పెళ్లిమాపు లకి వెళ్ళాం.

పెళ్లిమాపులు ఘనంగా జరిగాయి నాళ్ళ ఏర్పాట్లు నన్ను ఆశ్చర్యదశితుడే చేశాయి. నాళ్ళు లక్షాధికారులే! అందుకని ఏర్పాట్లు చిన్న పెళ్లికి చేసినట్లుగా చేశారు.

చంద్రారావు అంతసేపూ శాలా స్థిర చిత్రంతో నే వున్నాడు.

పెళ్లికూసున్న మాత్రం చూడడానికి అసహ్యం కలిగింది. జీడిరంగును పోలివుంది. ఆకస్మికంగా చూసినవాళ్ళు, ఏ బొగ్గుగని లోనో పనిచేసినచ్చి పొరపాటున మొహం చేతులూ కడుక్కోలేదు గావు ననుకుంటారు. అంత అనాకారిగావుంది.

కాగులో తిరిగి వచ్చేటప్పుడు చంద్రా రావు వెళ్ళాడు. నాళ్ళకి ఒక్కటే మాకు

రట! ఆయన లక్షాధికారి! 20 వేల కట్నం, 100 ఎకరాలు మాగాణి అటుడి కిస్తానన్నాడుట అదీకాక మామ అనంతరం అతనికి ఆస్తిపై సర్వాధికారం లభిస్తుంది - ఈలోపల అసంభవమైన కుమార సంభవ మేదనా జరిగితే వేరేమాట.

“నీకు నీళ్ళ నచ్చిందా?” అన్నాను.

“దానికేం? అదింత ముఖ్యమైన విషయం కాదులే” అని చప్పరించాను.

నే నింకేం మాట్లాడలేకపోయాను.

3

చంద్రారావు పెళ్లి చాలా ఘనంగా జరిగింది అనుకున్న లాంఛనాలన్నీ సత్కరం గానే జరిగాయి

నాళ్ళ దింపతుల ఫోటోలు ప్రతికల్లో పడ్డాయి.

అతని పెళ్లికి వేళేం నలుమూలలనుండి గొప్పవాళ్ళంతా సందేబాలూ, కానుకలూ వంపారు.

చంద్రారావు అతడు అతనికంటే ఎక్స్ రెట్టు ధనవంతులని వొప్పుకోక తప్పదు.

4

అతనికి బావమరిది కలిగాడనే వార్త వ్యాపారంలో అతని గొప్ప కీతువులూ, బంధుత్వరీత్యా గొప్ప చుట్టాలూ అయిన వారికందరికీ అమితమైన ఆనందాన్ని చేకూర్చింది.

ఆ వార్తకు నా మనస్సు కలింఠక పోలేను.

ఓ సెల్లాఫు బోయాక తీరుబడి చేసుకుని అతనింటికీ వెళ్ళాను

చంద్రారావు మామూలుగా మందహాసం చేస్తూ కన్నుదాడు. అతనిలో ఏవిధమైన ఆందోళన గాని కన్నుడలేదు.

పూదరాబాడ స్వేట్టూ, బాంబేవాలూ, బిస్కట్లూ అన్నీ పెట్టి, లిజమని బలవంత పర్చాడు అన్నీ రుచి చూసేటప్పటికే కడుపు నిండినట్లయింది

ఆ మాటా ఈ మాటా అయ్యాక నేనే కదిపాను.

“నీ మామగారికి కొడుకు కలిగాడంటగా”

“అవును”

“నీకు నష్టమేనే, పాపం”

ఇ దీ వ్యా పా ర మే!

"రహస్యం కాదు. కొన్నాళ్ళలో నీకే తెలుస్తుంది."

"నే నేం బాక్స్ ఆఫ్ దీని అకి నేగా నాను భూతి చూపడానికి"

"కాదు!"

"మరి?"

"నిజంగా ఆ అమ్మాయిచేత ఆకర్షింతు బజ్జీ పెళ్ళాడావా?"

"అంతా వుందిలే!"

"నాదగ్గరా రహస్యమేనా?"

5

కొన్నాళ్ళలో నేను ఆ వూరు విడిచాను. (49-వ పేజీ చూడండి)

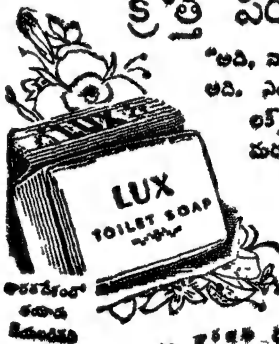
"ఎంత మనోహరమైనది!", అని షీలారామాని చెప్పుచున్నది

"లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బులోని

కొత్త పరిమళము నాకు మిక్కిలి యిష్టము."

"అది, నా ప్రിയమైన సప్రసంగ నాకు తావకంపెట్టువది — అది, ఎంతో ప్రీతికరమైనది, ఎంతో మనోహరమైనది! లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బుయొక్క అద్భుతమైన మెత్తని మరగదాని పరిమళము నాకు మిక్కిలి యిష్టము."

కరీవమంజు బొందర్యముగా ముందుదిగె పెద్ద నైజాబాదా రొదుకుచున్నది.

లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బు

పసి బావాలు

పేండ్ల సాంజీవరావు

చిన్ననాటి నా చేష్టలు
ఎన్నడగిన కథలెన్నో
ముసలి తాత వివరించగ
ముసురుకొన్నదమ్మ సిగ్గు -

పున్నమి పెన్నెల చిలికిన
పెన్నెలరాజుని చూచి
అమ్మా! పెన్నెల రాజును
ఇష్టాయని ఏడ్చానట -

అయ్యవారి వద్ద కెళ్ళి
'అ ఆ'లను దిద్దమంటే
కుక్కపిల్ల నేర్పునులే
చక్కని చదువన్నానట -

నంబరాల సంక్రాంతికి
నరదాగా బావ రాగ
కోతిబావ వచ్చాడని
కోకిలిరించినానట -

పండుగ మరునాడు బావ
ఇంటికి పయనంబుకాగ
ఒక్క జొంగ తుమ్ము తుమ్మి
అక్క మొగము చూచానట -

చిత్రతైల రంగులతో
చిత్ర మొకటి నాన్నగీయ
నాన్నలేని సమయమందు
నల్లరంగు చిలికానట -

అల్లరి చిల్లరి పనులు
అన్ని నేన చేసేటైవి
అన్నతైన చాడీలను
నాన్న కన్నో చెప్పానట -

నాచేష్టలు అన్ని తెలిసి
నాన్న కన్ను లెఱ్ఱచేయ
తాతయ్యను కాగలించి
మిత మొగము వేళానట -

చీమ - కుమ్మరి పురుగు

పల్లెటూళ్ళు
వట్టెముల
జనపదముల,
వనపథముల,
ఇచటచటని
ఎన్ననేల :—
నేల నాల్గు
మూలలందు
చైత్రమాస
చిత్ర శోభ

కొల్లలుగా
వెల్లివిరిసె.
అంత సకల
జంతుకోటి
ఆట పాట
లందు మునిగి
కాలమెల్ల
గడుపసాగె.

చీమ యొకటె
ఈ మహాత్మ

వానికి దూ
రాన నుండె
ఒంటరిగా
ఓపికతో
తిరిగి తిరిగి
తిరిగి గింజ
లేరి ఏరి
చేరవేసె
తిన్నగ తన
కన్నమునకు.

చీమతీరు
సోమరియగు
కుమ్మరి పురు
గొకటి చూచి,
హీహీ యని
ఇకిరించెను:

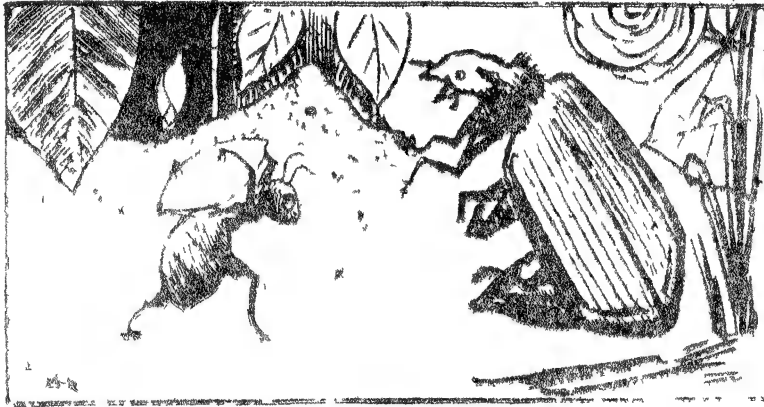
“పెరి చీమ:
పెరి చీమ:

ఈసవ కథలు 5:

నందూరి రామమాహనరావు

అందరు ఆ
నందముతో
వేడుకగా
అడుచుండ
మూపు పైన
మూటలతో
పాటు వదెద
వేటి కిట్లు :
వేర్రి చీమ :
వేర్రి చీమ :"

వర్షముతువు
వచ్చుననెడి
అలోచన
మే లేకను
ఇదుమలిపుడు
పడుచుంటివి.
నేను చూడు
మూ నాడే
కూడ బెట్టు
కొనుట వలన
ఏ కష్టము
లేక యిప్పుడు
ఆనందము
గా నుంటిని.

చీమ జవా
జే మివ్వక
తన పనిపై
తా నేగెను.

వచ్చెనంత
వర్షముతువు.
మండిపోయె
తిండి కరువు.

తిండికొరకు
తిరిగి తిరిగి
కుమ్మరి పురు
గుమ్మరించి,
పొట్ట చేత
పట్టుకొనుచు,
చీమ యింటి
చెంతకేగి,

"మంచి చీమ !
మంచి చీమ !
ఆకలితో
అలమటించు

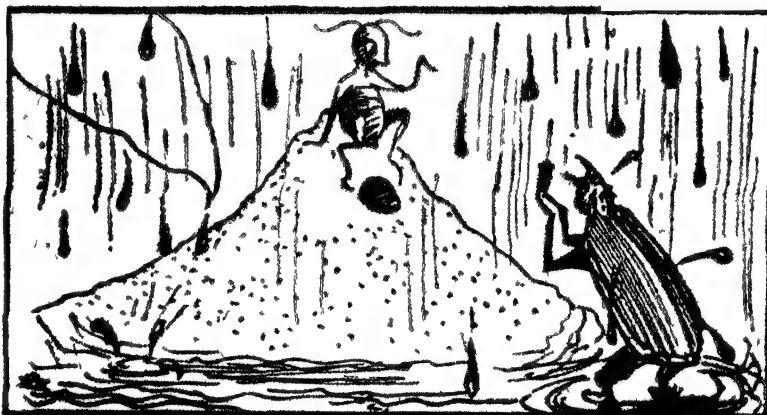
మిత్రునకొక
మెతుకుపెట్టి
కనికరమున
గావుమమ్మ!"
అని ఎంతో
అర్థించెను.

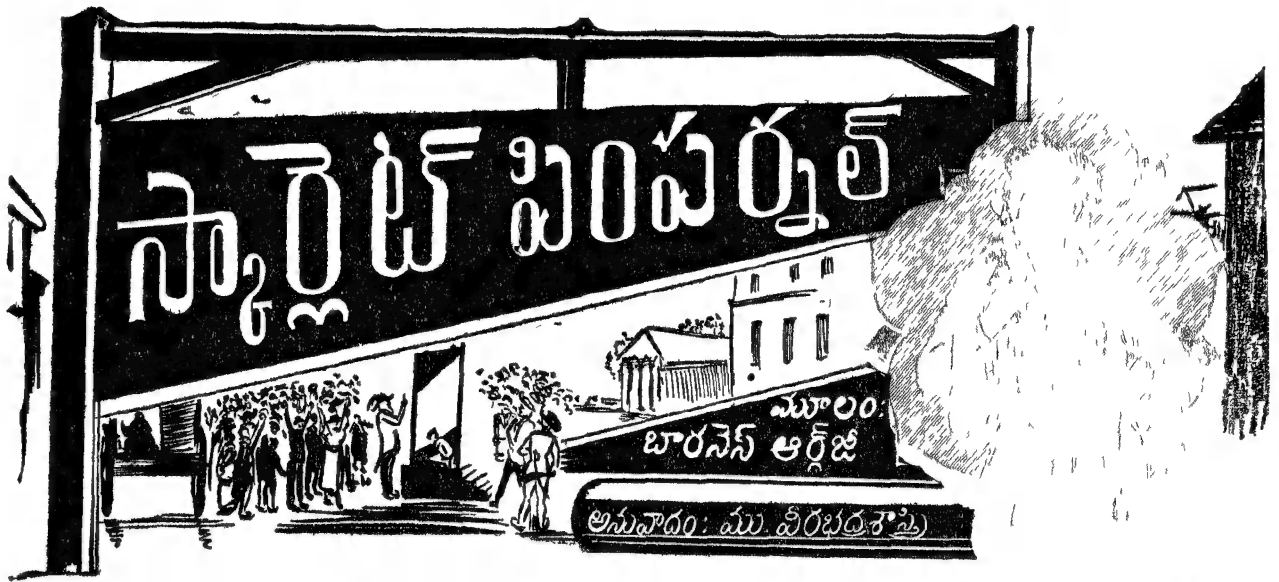
అంత చీమ
అన్న దిట్లు :
"ఆ దినమున
ఆడినట్టి
మూటలన్ని
మరచితివా ?
ఆ రోజున
అందలమున
ఊరేగితి
నీ రోజున
తిరిపెమునకు
తిరుగుచుంటి
వెందులకో
ఎరుగుదువా ?

వసంతముతు
వసంతమని
ఆ దినమున
అనుకొంటివి.

శ్రమకు సమా
నములేదని,
శ్రమజీవుల
శ్రమ ఫలముగ
అంగారము
బింగారై,
రోకమ్మే
నాకమ్మే
నందనమటు
లందగించు
నంచు తెలియు
మయ్య నీవు"

అని తన క
ప్రార్థితమున
కొంత తీసి
కుడువబెట్టె.

10

పావలిన్ కలుపుగా చెప్పిన సమాఖాసంతో మార్గరెట్ కుంగిపోయింది.

“పావలిన్ ! ఏమి జరిగిందో తెలుసుకోవాలని నాకు చాలా ఆదుర్దాగా ఉన్నది. తిన్నగా చెప్పరాదా?” అని ప్రార్థించింది.

“సరిగ్గా పింటిగంటకు భోజనశాలలో నే నొక మూల, నర్ పెస్ ఒకమూల, చెరొకసోఫామీద చేరి హాయిగా నిద్రపోయినాము.”

“అంతేనా? ఎవ్వరూ కానీ లేదా అయితే?”

“ఒక్కడు!”

“అయితే మనము చేసిన ఇంత ప్రయత్నమూ బూడిదలో పోసిన పన్నీలేనా! అంతా వ్యర్థమైపోయిందన్న మాటే?”

“ఆ! అన్నమాట!”

“మరి ఆర్మండ్ మాట...” అని జంకుతూ జంకుతూ అన్నది మార్గరెట్.

“పావలిన్ ఆమెవైపు తీక్షణంగా చూశాడు. “ఆర్మండ్? ఆర్మండును రాజాలాంటి తాడుతో ఉరి తీస్తారు. దేవుడు మేలుచేసి మధ్యలో అది తెగిపోకుండా ఉండాలి కాని!”

మార్గరెట్ నిలువునా వణికిపోయింది. కంట తడి పెట్టింది. “అదేమిమాట పావలిన్? నీకోసం నేను ఎంత అవధిపడ్డాను? నీవు చెప్పినదానిలో ఒక్కముక్క మీరు పోకుండా చేశాను, నాచేతనైన సహాయం శక్తివంచన లేకుండా చేశాను.”

“నీవు ఔయ్యలేదని ఎవడన్నాడు? మార్గరెట్! ఇప్పటికయినా మించిపోయిందేమీలేదు. తెల్లవారితే పింపర్నల్ ప్రాన్సు పోతాడని చెప్పావుగా! చూస్తాను. నీ అదృష్టం బాగుంటే, పింపర్నల్, నేను ప్రాన్సు బయలుదేరటం పడితే, మీ ఆర్మండ్ ప్రాసిన ఉత్తరం నీకు పంపించేస్తాను అక్కడ పింపర్నల్ కు సంకల్పపడే వేళకి నీ అన్న ఇక్కడ నీ కళ్లముందు ఉంటాడు. లేదూ?...”

“ఒకవిధంగా జరిగితే బాగుండు ననిపిస్తున్నది.” అన్నది.

“ఏమిటది?”

“నీవంటి కసాయివాడితో ఆ యమధర్మరాజుకు అవసరం రాకపోతుందా? తెల్లవారే లోగా నిన్ను తీసుకుపోతే బాగుండును.”

పావలిన్ ఆమె మాటలు లక్ష్యపెట్టకుండా, విరసంగా నవ్వాడు “యమధర్మరాజుకు పనికివచ్చే పాటి శక్తిసామర్థ్యాలు నాకు ఉన్నాయంటావు. మంచిదే” అన్నాడు.

మార్గరెట్ ఇక మాట్లాడలేదు. ఎదురుగా కోచి సిద్ధంగా ఉన్నది. గుడ్డాలను బలవంతంగా నిలిపి పట్టుకున్నాడు నర్ పెస్. తలవంచుకొని పెల్లి కోచి యెక్కింది. బయలుదేరుతూఉండగా, బాలిగా పావలిన్ వంక చూసింది, “నన్నేమి చేయమంటావు?” అన్నట్లు బుజాలు ఎగురవేసి, చేతులు నలుపుకొన్నాడు పావలిన్.

11

గుడ్డాలు నురగలు కక్కేటట్లు శోరుగా తోలటం

పెర్సీకి మహానరదా. కోచి లండన్ విధులలోగుండా కూసుకొని పోతున్నది. మార్గరెట్ నర్ పెర్సీ పక్కన కూర్చున్నది. యథాప్రకారం ఇద్దరూ ఒకరినొకరు బలకరించుకోకుండా కూర్చున్నారు.

నర్ పెర్సీ భవనం రిచ్ మండ్ లో ఉన్నది. లండన్ నుండి రిచ్ మండుకు గంట ప్రయాణం. విందులు, నృత్యాలు ఉన్నంతసేపు మాత్రమే నర్ పెర్సీ లండన్ లో ఉంటాడు. అవి ముగిసినతరువాత రాత్రి ఎంత ప్రొద్దుపోయినా నరే, లండన్ నందడికి దూరంగా ఉన్న రిచ్ మండ్ చేరుకోవలసిందే. నర్ పెర్సీలో ఉన్న ఈ సద్గుణానికి ఆ మార్గరెట్ ఎంతో సంతోషిస్తూ ఉంటుంది.

మనక పెన్నెల పెలుగులో ఆమె అతని ముఖం వంక చూసింది. అరమూసిన ఒక కన్ను, వంపుతిరిగిన గడ్డం, ముఖం ఒక ఫార్మర్స్ భాగం మాత్రం కనిపిస్తున్నది. ఆ విధంగా అతనిని చూస్తుంటే మార్గరెట్ కు పెనుకటి రోజులన్నీ గుర్తువచ్చినాయి. ఏరికోరి తా దుర్గదూ వివాహంచేసుకోవటం ఆమె మనస్సులో మెదిలింది. పెర్సీ ఎంతమంచి హృదయం కలవాడు? తానంటే ఎంత ప్రేమగా ఉండేవాడు?

పెర్సీమీద ఆమెకు ప్రేమ ముంచుకువచ్చింది. అతడు మందమతి కాకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండి ఉండేది! పాపం! ఆ తల్లి విచ్చిది కాబట్టికదా ఈ గతి వట్టింది పెర్సీకి!

మావలిన్ తన పీకమీదకు తెచ్చిన వత్తిడివలన హింపర్నల్ ఆచూకీ తీయడానికి తాను చేసిన ప్రయత్నం సంగతి అంతా కనుక చెపితే పెర్సీ ఏమనుకుంటాడు? అతనికి తెలియకుండా, తనలా చేయటం ఎంత తప్పు? అనుకొని వశ్చాత్తాపవడింది.

ఇంతలోనే మార్క్విస్ డి సెంట్ కర్ వృత్తాంతం ఆమె మనసులో మెదిలింది. అనాలోచితంగా తొందరపడి నోరుజారినందువలన ఒక కుటుంబంలోని యావత్తు మంది చావుకు తాను కారణంకావటం, ఆ పాపం తన నెత్తికి చుట్టుకోవటం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ అలాగే స్కాల్డ్స్ హింపర్నల్ కు ద్రోహంచేసి, ఆ పాపానికి ఒడిగట్టింది.

మార్క్విస్ డి సెంట్ కర్ వృత్తాంతం విన్నప్పటి నుండి, పెర్సీ ఆమెను అసహ్యించుకోవటం మొదలు పెట్టాడు. వీలయినంతవరకు దూరదూరంగా తప్పించు

కొని తిరుగుతున్నాడు. ఎంత మందమతి అయినా పెర్సీది జాలిగుండె. ఇతరులకు వచ్చిన కష్టం తనదిగా భావించుకుంటాడు. హింపర్నల్ ను మావలిన్ కు పట్టి ఇవ్వటానికి తాను తోడ్పడిన సంగతి తెలిస్తే, మళ్ళీ తనముఖం చూస్తాడా?

నర్ పెర్సీ భవనం పక్కనే వాగున్నది. మూడుపక్కల వండ్లతోటలున్నాయి. రాజభవనం కూడా అంతవైభవంగా ఉండడేమో ననిపిస్తుంటుంది.

కోచి వంతెనమీదుగా వాగుదాటింది. తోటల మధ్య ఉన్న బాటపెంబడి ఆవరణలోకి ప్రవేశించింది. భవనముందు ఉన్న పోర్టికోలో ఆగింది. ద్వారానికి ఎదురుగా ఒక్క అంగుళమైన ముందుపెనుకలు లేకుండా కోచి నిలిచాడు నర్ పెర్సీ.

కోచి ఆగగానే పెర్సీముందు, దూకి మార్గరెట్ దిగటానికి చెయ్యి అందించాడు. యజమానిరాకకోసం ఎదురుచూస్తున్న పరిచారకులు సంభ్రమంతో నమిసింది చేతులు కట్టుకు నిలబడ్డారు. ఎవరు చేయవలసిన పని వారికి చెప్పాడు పెర్సీ.

మార్గరెట్ మనసు ఇంకా అద్భుతశక్తిగానే ఉన్నది. అందుచేత ఆమెకు పెంటనే లోపలికి పోబుద్ధి కాలేదు. పోర్టికో దాటి తానుపయోగించే గదుల ముందు ఉన్న వచ్చికపట్టుమీదికి వెళ్లింది. ఏదో దీర్ఘంగా యోజనచేస్తూ నిలబడింది.

దూరంగా ఉన్న వాగు నీరు జలజలమని చేస్తున్న ధ్వని నన్నగా వినిపిస్తున్నది. తోటలో ఆకు రాలినా నవ్వడి వినిపిస్తున్నది. కోచిగుడ్డాలను విప్పి పరిచారకులు భాయములకు తీసుకువెళ్లారు. మార్గరెట్ అలాగే నిలబడి, మునుపటికిమల్లే మనశ్శాంతి, సౌఖ్యమూ ఈ జన్మలో మళ్ళీ కలుగుతాయా అనుకున్నది. కొంత సేపటికి ఆలోచనలలోనుండి తెప్పరిల్లుకొని మార్గరెట్ తన పడకగదికి బయలుదేరింది.

పోర్టికో అవతల ప్రక్కమెట్లమీద ఇంతలో అడుగుల నవ్వడి వినిపించింది. ఆమె తలఎత్తి చూసింది. నర్ పెర్సీకూడా ఎందుచేతనో ఇంకా నిద్రపోలేదు. దుస్తులైనా మార్చుకోకుండా, పెన్నెలలో అటుఇటు తిరిగి వస్తున్నాడు. పెర్సీ మార్గరెట్ ను చూడలేదు. పొడుగాటి తన శాటిన్ కోటుజేబులలో చేతులు పెట్టుకొని, పై మెట్టుమీద ఒకకాలుపెట్టి, అటుతిరిగి నిలబడ్డాడు.

స్కూల్ టీచర్ వింపర్ల

మార్గరెట్ అతనిని నిలుస్తూ దగ్గరకు పోయి నిలబడింది.

“కెన్నెల ఎంత బాగుందో చూశావా?” అని అడిగింది. “అవును” అంటూ పెర్సీ లోపలికి పోవటానికి సిద్ధపడ్డాడు.

“పెర్సీ! ఇంత బాగున్న కెన్నెలలో ఇలాగే కొంతసేపు కూర్చోని కులాసాగా కాలంగడపాలనిపించటంలేదా?” అంటూ ఆమె అతనిని అడిగింది. పెర్సీ కొంచెం తటవటాయించాడు.

“పెర్సీ! నేనంటే నీకు ఇంతకోపం అగవ్యం పించుకు?” అని బ్రతిమాలుకుంటున్నట్లు అడిగింది.

ఏమాత్రం తొణకకుండా “కోపం ఏముంది మార్గరెట్?” అన్నాడు పెర్సీ. కాని ముళ్ళమీద నిలబడ్డట్లు ఉన్నాడు.

“ఇలాంటి కబుర్లతో నన్ను మరిపించాలని చూడకు. ఇదివరకుమల్లే నీవు నన్ను ప్రేమతో చూస్తున్నావా?”

“చాలా తమాషాగా మాట్లాడుతున్నా వేమిటి ఇవ్వాళ్ళ? ఏం జరిగింది?” అన్నాడు పెర్సీ. “నేనే దీని కంటా కారణమైనట్లు మాట్లాడుతున్నావే! నిజానికి నేనేం చేశాను? నీవు ఛీ అని నన్ను విదిలిస్తున్నావేంటి తిరగలేదు. అంతేనా నేను చేసిన తప్పు?”

వణకుతున్న కంఠంతో మార్గరెట్ ఇలా అన్నది. “నేనే? నిన్ను ఛీ అని విదిలించానా? ఎప్పుడు.”

“నేను కొంచెం మందమృతిని. జ్ఞాపకశక్తి నాకు తక్కువ. అందువలన నేను పొరపాలుపడుతున్నా నేమో. పెద్దవది! ఇంత బతుకుబతికి ఇదికూడా మరిచి పోయిఉంటానా? ఆనాడు మన వివాహమయిననాడు, ఇంకా యిరవైనాలుగు గంటలైనా కాకముందే ఫారిన్ లో మార్క్విస్ డిసెంట్ కర్ ను సకుటుంబంగా గిలట్రెన్ కు పంపించారు అవునా? దానికంతటికీ కారణం సర్ పెర్సీగారి సతీమణి అసలవారూ ఏరూ అందరూ అనుకుంటూ ఉండగా పెద్దవది నా చెవిని బడింది. నేను నీ దగ్గరకు వచ్చి, ఏమిటిది? నేను విన్నది నిజమేనా? అని అడిగాను. అప్పుడు నీవేమిచేశావు? గుర్తుందా?”

“అవును. వారూ ఏరూ చెప్పినమాటలలో ఉన్నంత నమ్మకం నీకు నామీద లేదు.”

“ఇది బాగుంది. నమ్మకమేమిటి? జరిగినదేమిటో నీవు అడిగినా చెప్పకపోతివి. అందరూ చెప్పకుంటున్నది విని, అక్కడికీ నమ్మకం కుదరకనేగదా నిన్ను అడిగాను!”

“పోనీ! అప్పుడేదో తొందరలో చిరాకులో అలా విదిలించేశానే అనుకో. అంతమాత్రాన మన బ్రతుకులు ఇలా పెళ్ళిపోవలసిందేనా? నీకు నేను, నాకు నీవు దూరమైపోవలసిందేనా?”

ఆర్మండ్ అంటే నాకు ఎంత ప్రాణమో నీకు తెలుసు. అటువంటి ఆర్మండ్ ను మార్క్విస్ ప్రాణాలు కడబట్టేదాకా చావ చిత్తకగొట్టించాడు. ఆర్మండ్ చేసిన మహాపరాధమేమిటో తెలుసునా? ఆ ప్రభువు కూతురువంక కన్న త్రిమాడటం. అంతే దానితో నాకు వచ్చు మండిపోయింది. ఏమయినాసరే చెబుకీ చెబు తీయాలనుకున్నాను. ఆ తరువాత ఎప్పుడో ఒక అవకాశం దొరికింది. ఫారిన్ లోఉన్న విప్లవ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా, మార్క్విస్ డిసెంట్ కర్ ఆస్తియా ప్రభుత్వంతో చేయికలిపి రహస్యంగా కుట్రలు పన్నుతున్నాడని నాకు తెలిసింది.

ఇంతవని జరుగుతుందని నేను అనుకోలేదు. తెలిసికంటే, నేను ఎవ్వరికీ చెప్పేదానినే కాను. ప్రక్కవారిలో మాట్లాడుతూ ఒకనాడు నేను మాట వరసకి ఈ విషయం నోరుజారాను. వారు ఇదొక పెద్ద రాజకీయపు వ్యవహారం చేశారు. వ్యవహారం నా చేయిదాటిపోయిందని తెలుసుకున్నాను. నే నొక గొప్ప దేశ సేవకురాలినని ప్రజలు జేజేలు కొట్టారు కాని నేనో కుమిలి కుమిలి ఏడ్చాను.

కొదరు నేను కరినాత్మురాలినని దుర్మార్గు, రాలినని దూషించారు. నీవుకూడ ఆఖరుకు, నన్ను అర్థం చేసుకోకుండా, వారితో కలిశావు. ఆ ఉక్రోశంలో ఏమి చేస్తున్నానో కూడా తెలియకుండా నిన్ను విదిలించేసి, మాటలన్నాను. ఇదే నా తప్పు. ఈ నేరం తుమించరానిదే నంటావా పెర్సీ?”

మార్గరెట్ వెలిబుచ్చిన ఆవేదనతో పెర్సీ మనసు కరిగింది. కాని బయటపడలేదు.

“అవునుగాని, ఇప్పు డిదంతా ఎందుకు జయటకు వచ్చింది. నీవు ఎలాగైనా అదొకరీతిగా ఉన్నావు ఎందుచేత?” అని ప్రశ్నించాడు పెర్సీ.

అనుకోకుండా పెద్ద తనపై సానుభూతి
జూరటంబలన మార్గరెక్కకు దుఃఖం లగలేదు. రాదూ?!"
పెక్కతూ "నేను చాలా చిక్కులలో పడ్డాను"
అన్నది.

"అలా ఇదికాకపోతే, అదేమిటా? కాదు?"
"అంత దిగుగలంతే ఎలా పెద్ద అర్జుండంటే
నాకు ఎంత ప్రాణమో, నీకు అంతకదా! అర్జుండ్"

డాల్టా ఇప్పడు అదనపు ఆహారవిలు వను కలిగియున్నది!

విటమిన్ 'ఎ' ఒక్కొక్క టౌమ్సుకు

700 అంతర్జాతీయ యూనిట్లకు హెచ్చింపబడినది

డాల్టా గుర్తుగల చినస్కెరోచి విటమిన్ 'ఎ' ఒక్కొక్క టౌమ్సుకు 700 అంతర్జాతీయ యూనిట్లకు హెచ్చింపబడినది. ఇట్లు డాల్టాలోని విటమిన్ 'ఎ' రెట్టింపుకన్న అధికంగా హెచ్చింపబడి, అవు వెయ్యి లోని విటమిన్ 'ఎ'తో వమానమైనదిగా చేయుచున్నది అది మీము పంథోవ ముతో ప్రకటించుచున్నాము. ఇది మీ కుటుంబానికి ఎంత లాభకరమో యోచించండి. వహజంగా డాల్టా వనస్పతి ఖర్చును తగ్గించునది, శుద్ధమైనది మరియు ఆరోగ్యకరమైనది అనిన్ని; అది సురక్షితమైనది కూడ. ఎందుకనగా అది తయారుచేయ

బయనన్నది చేతితో తాకడము మరియు ఇతరాలు వీలై డబ్బాలో చింపబడున అవిన్ని శుభ్రముగా క్లియరు చేయవలసి ఉన్నది. డాల్టా, రోగదకన్న రెట్టింపుకు మించిన విటమిన్ 'ఎ'ను కలిగియున్నది. అవగా మీ కన్నులను మరియు చర్మమును ఆరోగ్యముగా మంచుటకు మరియు శరీరవృద్ధిని వృద్ధిచేయుటకు, రోగదకన్న మొక్కువ విటమిన్ 'ఎ' డాల్టా, దృఢమైన ఎముకలను మరియు గట్టి వస్తువులను కలిగించుటకు మీకు అవసరమగు విటమిన్ 'డి' వికూర కలిగి యున్నది అవికూర జ్ఞాపకముంచుకొనండి. అవును. మీరు డాల్టాతో కుటుంబమునకు ఆహారమును సంపదనప్పుడు—మీరు వాటి నుంచి ఆహారమును ఇచ్చుచున్నారు.

డాల్టా గుర్తుగల వనస్పతి

వంటచేయుటకు మంచిదే కాకుండా — శక్తిని ఇచ్చేటటువంటిది కూడ

HVM 249-X52 TL

స్కార్లట్ పింఛర్న్

ఇప్పుడు మహాప్రమాదంలో పడ్డాడు. తెలివి తక్కువగా, ఆలోచించకుండా అతడు నర్ ఆండ్రూకు వ్రాసిన ఒక ఉత్తరం మావలిన్ చేతికి చిక్కింది. పెర్సీ! ఆర్మండ్ మీద చేశాడోహంసేరం మోపుతారు. ఇవ్వాలో, రేఫో వట్టుకొని అరెస్ట్ చేస్తారు. ఉరి తీస్తారు." అంటూ మార్గరెట్ వీడుతు మొడలు పెట్టింది.

ఈ సంగతి వినిగానే పెర్సీ ఒక ఊహనలు కల వరపడ్డాడు. కాని మెంటనే నర్డుకొని, "బాగుంది, విల్లవం కథా కమామిషు చాలాదాకా వచ్చిందన్న మాట. నివృత ఆశ్రయం ఇచ్చిన కట్టేనే నామయా పాలు లేకుండా చేస్తుంది. ఆ సామెతకు దిగింది విల్లవం. పెధవది!" అన్నాడు కటువుగా, వ్యంగ్యంగా.

"ఆర్మండును రక్షించటానికి ఏదయి నా ఉపాయం చూడవా పెర్సీ?"

"చూడకేం. అన్నట్లు మావలిన్ ఉన్నాడుగా. అతను ఎంత చెప్తే అంత ఆ విల్లవ ప్రభుత్వం. అతనిని నీవు బాగా ఎరుగుదువుగా? చెప్పిచూస్తే..."

"చెప్పాను. కాని అతడు నాకు ఇంకో కంఠ వత్తిడి తెచ్చిపెట్టాడు..." అని ఊరుకున్నది మార్గరెట్. ఆ తరువాత విషయం పెర్సీతో చెప్పటానికి ఆమెకు మెలకువవచ్చి కనులు తెరిచి చూచేసరికి,

ఆమెకు ముఖం చెల్లలేదు. పెర్సీకూడా అదేమిటో చెప్పమని పట్టుపట్టలేదు.

"నరేలే! ఆర్మండుకు మరేమీ భయంలేదు. దాని విషయమేమిటో నేను చూస్తానుగా! పెధవది! ఇంత బతుకు బతికి ఈమాత్రం చెయ్యలేనా?" అంటూ పెర్సీ ఆమెను భవనంలోకి సాగనంపాడు.

మార్గరెట్ లోపలికి వచ్చి అద్దం చూసుకున్నది. చెక్కిళ్ళమీద కన్నీరు చారికలు కట్టింది. పెర్సీ ఇచ్చిన ఆనరాతో ఆమెమనస్సు కాస్త కలక తీరింది. ఇన్నాళ్ళ తరువాత భర్తతో మనసు విప్పి మాట్లాడటంవలన భారం తీరి తేలికన పడింది.

గదికిటికీలు తెరిచిపెట్టి, మార్గరెట్ ప్రక్కమీదికి చేరింది. చల్లటి గాలికి ముంగురులు కదిలి నుదుటిమీద ఆడుతున్నాయి. కిటికీలోనుండి లోపల ప్రక్కమీదకు వెన్నెల వెలుగు పడుతున్నది. మార్గరెట్ కు నిద్రపట్టింది. నిద్రలో ఆమె దేవకన్యకలాగా మెరిసిపోయింది.

12

మార్గరెట్ కు మంచి నిద్ర వట్టింది. మళ్ళీ ఆమెకు మెలకువవచ్చి కనులు తెరిచి చూచేసరికి,

కేళంపై కేళ సాంద్ర్యాన్ని
కాపాడు కొవడము.

కేళవర్ధని

ఉదయ శ్రీ
ఉపయోగించు
టచే చుండును
పోగొట్టి దీని

మంతా ప్రకౌశవంతముగా ఉండును. పసిరసంనుంచి వాడి జీవితముంతా కేళసాంద్ర్యం బొందింది. యింక తలలో దురద పుట్టదు. కేళం రాలదు. అకాలంలో నెరియుటమాన్పి, కేళములకు ఆరోగ్యం చేకూర్చుండి

కేళవర్ధనితో కేళములను వృద్ధిచెయ్యండి

కేళకు రతన. సువాసనకు పొంపూ వాడండి

కేళవర్ధని ఆ 14, పొంపూ ఆ 14, పోష్టేజీ అదనం అన్నిచోట్లా లభించును.

కేళవర్ధని ప్రాదప్త్య. కోయంబిత్తూరు.

నేషనల్ వేయిల్ ఫర్యవేన్ (నడరకా) లిమిటెడ్ ఇకింగ్ హంపేట్, బెంగళ ౫౦ 2

ఇప్పుడే వెలువడింది :
కథాసాగరం - 12
రావూరి భరద్వాజ కథలు
120 పేజీలు : రూపాయి
దేశికవితా మండలి, విజయవాడ-2.

శ్రీ వత్స వారి
స్మైల్ డెక్స్
దురదలకు, పుండ్లకు, చర్మవ్యాధులకు
దివ్యాంజనము.

శ్రీ మదాంధ్ర
మహాభారతము
ఉద్యోగపర్యము
వెల రూ. 1-0-0
ఆంధ్రగ్రంథమాల, మదరాసు.

తెల్లవారింది. ఇంతలో ఆమెకు గదిబయట అడుగుల
రవ్వడి వినిపించింది. ఎవరో గది తలుపులదాకా
వచ్చి, తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఎవరైఉంటారా అను
కుంటూ మార్గరెట్ తలుపువద్దకు వెళ్లి తీసింది.
ఎవ్వరూ కనిపించలేదు.

తలుపుదగ్గర క్రింద ఒక కాగితంమాత్రం వడి
ఉన్నది. వంగి తీయబోయింది కాని ధైర్యం చాల
లేదు. ఆ కాగితంతీస్తే, అందులో ఏమి ఉంటుందో
అనుకుని కీడు శంకించింది చివరకు ఎలాగో ధైర్యం
తెచ్చుకొని తీసి చూసింది. అది పెర్సీ వ్రాసిన
ఉత్తరం. పెర్సీని తాను కొద్దిగంటల ముందే కలుసు
కున్నది. అప్పుడు చెప్పటానికి లేని సంగతులు ఇంతలో
ఏమి ఉంటాయి అని విస్తుపోతూ, చదివింది.

“చాలా జరూరు పని ఒకటి తగలటంచేత అను
కోకుండా ఉత్తరమండలానికి బయలుదేరవలసి
వచ్చింది నిద్రపోతున్నావుకదా లేపటం ఎందుకని
ఈ ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను. వచ్చే బుధవారంనాడు
నీవు ఏర్పాటుచేసిన విందుకు అందుకోవటం పడదు.
మరేమీ అనుకోకు.”

పెర్సీ బ్లాకస్.

సర్ పెర్సీకి ఉత్తరమండలంలో కొంచెము
భూమి పుట్ర ఉన్నది. అప్పుడప్పుడు ఎప్పుడయినా
అక్కడికి వెళ్ళటం, ఒక వారం పదిరోజులపాటు ఉండి
రావటం పరిపాటిగా ఉన్నదే. కొత్త ఏమీ లేదు.
కాని ప్రత్యేకంగా ఈనాడు, తనకు అన్నీ చిక్కులే
వస్తున్నరోజున, ప్రతిదీ ప్రాణాంతకమైన సమస్యగా
పరిణమిస్తున్నరోజున, తనను విడిచిపెట్టి, తన కళ్ళ
ఎదుట లేకుండా సర్ పెర్సీ పోవటం ఆమెకు బాత్రిగా
ఇష్టంలేకపోయింది. అయినా ఇంత హడావిడిగా పరు
గత్తుకు పోవలసిన అవసరం ఏమిటో ఆమెకు బోధపడ
లేదు. సంగతి ఏమిటో తెలుసుకుందామనే ఉద్దే
శ్యంతో ఆమె పోర్సికోవద్దకు పరుగత్తుకుపోయింది.

అక్కడ రెండు గుఱ్ఱాలు జీనువేసి, సిద్ధంగా
ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి ‘సుల్తాన్’ - పెర్సీకి
అత్యంత ప్రിയమైనది.

గుఱ్ఱపుస్వారికి అనువైన దుస్తులతో సర్ పెర్సీ
అక్కడికి వచ్చాడు.

“పెర్సీ! ఈ ప్రయాణమేమిటి?” అని అడిగింది
మార్గరెట్.

“ఐష్వానుగదూ! ఉత్తరమండలానికి.”

“అంత అవసరమా?”

“చాలా! పెద్దపది! వెళ్ళక తప్పదు.”

“మళ్ళీ రావటం ఎప్పుడు? నాలుగైదు రోజు
లలో...”

“ఏమో, చెప్పలేను. ఇంకా ఎక్కువే పట్ట
వచ్చు.” అంటూ పెర్సీ బయలుదేరటానికి తొందర
పడ్డాడు. మార్గరెట్ అనవసరంగా ఆపి, బాగుచేస్తూ
న్నందుకు ముఖంలో చిరాకు కనబరిచాడు.

“పెర్సీ! నీప్రయాణం ఇవాళే ఎందుకు
వచ్చింది? చెప్పవూ? ఆమాత్రం తెలుసుకునే హక్కు
నాకు లేదా? ఉత్తరానికి నీవు వెళ్ళటం లేదని నాకు
తెలుసు. అక్కడినుంచి రమ్మని ఉత్తరాలుగాని, మనిషి
గాని రానేలేదు.”

“ఇదుగో మార్గరెట్! నేను పనిలేకుండా
పోవటంలేదు. ఆర్మండ్ కోసం పోతున్నాను. ఆర్మండ్
సంగతి కనుక్కోవాలికదా మరి.”

“అవును. కాని నీవు తొందరపడి ఏమీ అభూ
యిత్యం చెయ్యవుకదా!”

“చెయ్యను. నాకు తెలిసినవారు కొందరు
ఉన్నారు. వారిని కలుసుకుంటే తేలికగా పని అవు
తుంది. ఆలస్యం అయిపోతున్నది. పోయిరానా?”

పెర్సీ గబగబవెళ్ళి సుల్తాన్ ను అధిరోహిం
చాడు. రెండవ గుఱ్ఱంమీద వెనుక పరిచారకుడు
బయలుదేరాడు. గేటుదాటి రోడ్డు ఎక్కించారు.

యజమాని మనస్సులో ఉన్న తొందరను గమ
నించి, సుల్తాన్ వాయువేగంతో పోసాగింది. రోడ్డు
మలుపు తిరిగి ఆశ్వికులు మార్గరెట్ దృష్టిపథంనుండి
మాయమైనారు.

మార్గరెట్ మనస్సు పూర్తిగా స్థిమితపడింది.
దీనితో అన్ని చిక్కులు పరిష్కారమైనట్లే భావించింది.
ఆర్మండును కాపాడటానికి పెర్సీ పూనుకున్నాడుకాబట్టి
భయంలేదు. ఇక షావలిన్ పాపం ఒంటిగంటకు భోజన
కాలకు చేరి ఎంత కాపలాకాసినాపింపర్నల్ రానే
లేదు. కనుక పింపర్నల్ షావలిన్ వలలో పడడు.

పెర్సీ అంటే ఆమెకు భయభక్తులు, గౌరవాభి
మానాలు ఇనుమడించినాయి. పెర్సీని తలచుకొంటూ
మార్గరెట్ మళ్ళీ వెళ్ళి పడుకున్నది. కమ్మగా నిద్ర
పోయింది

(ఇంకా వుంది)

గాజుల వేరం

ఆంధ్రదేశంలో ప్రకృతి సౌందర్యానికి - పాడిపంటలకు - నిలయమని ప్రఖ్యాతిగాంచి, గోదావరి ముఖాన్ని ఆనుకునివున్న నీమలో - ముంగండ అగ్రహారము అని ఒక గ్రామం వుంది.

ఆ గ్రామం పుట్టి యిప్పటికి నుమారు ఐదువందల సంవత్సరాల క్రితం అని పెద్దలు చెబుతారు. అటువంటి పురాతన గ్రామంలో రెండువందల సంవత్సరాల క్రితం ఆయన!

ఒక విచిత్రగాథ జరిగిందని చెబుతారు.

వేదపండితులైన శాస్త్రీ గారోకరు ఆ అగ్రహారంలో వుంటూం జేవారు. వీరిని ఆ రోజులలో

నవాలు చేయగలిగినవారు ఎవరూ లేరనే చెబుతారు. అటు వేదంలో, యిటు మంత్రశాస్త్రంలో గొప్ప పండితుడుగా పేరు గడించుకున్నారు ఆయన!

రోజూ ఉదయం లేచింది మొదలు విద్యార్థులకు శాస్త్ర పాఠాలు చెప్పతూ, దేవిపూజలు చేసుకుంటూ - న్యవసాయం ప్రధాన వృత్తిగా వుంటుండేవారు.

ఇలా వుండగా ఒకరోజున ఒక విచిత్ర సంఘటన జరిగింది.

ఉదయాన్నే లేచి తోటపనులు చక్క-పెట్టుకుని, రామఘట్టంలో జపం చేసుకుని- తిన్నా-పదకొండు గంటలకు ఇంటికి వచ్చేవారు శాస్త్రులుగారు. ఇంటికి వచ్చి దేవికి పూజచేసి, వైవేద్యం పెట్టుకుంటే కాని భోజనం చేయరు. ఒకనాడు అలాగే దేవిమందిరంలోకి వెళ్ళి దేవిపూజ చేసుకుంటూ కూర్చున్నారు.

ఇంతలో వాడుకగా వచ్చి పిల్లలకు గాజులువేసే గాజుల సెట్టి వచ్చాడు. శాస్త్రులుగారి భార్య పిల్లల్ని పిలిచి - నలుగురికీ చేతులకి గాజులు తొడిగించి - “అయ్యగారు పూజలో వున్నారు, అరుగుమీద కూర్చో - వచ్చి డబ్బు యిస్తారు”- అని చెప్పి తను లోనికి వెళ్ళిపోయింది.

శాస్త్రీగారు కొంతసేపటికి జపం ముగించుకుని, అరుగుమీద కాచుకు కూర్చున్న గాజుల సెట్టివద్దకు వచ్చి “వమయ్యా! గాజులు వేసినందుకు ఎంత సొమ్ము అయిందేమిటి?” అని అడిగారు.

అంతట గాజుల సెట్టి నోటితో లెక్కకట్టుకుని “బాబూ! చేతికి రెండణాలు చొప్పున - ఒక

బిందీ

ఫోటో : పి. సీతారాం, మద్రాసు

“పసిడివిజ్ఞానం”

మూలం :

అనువాదం :

సీమచంద్

అక్కిరాజు వెంకటజనార్దన

శ్రీశ్రీ ఇంట్లో ఒక చెట్టుమీద
ఒక పిచ్చుక ఉండిపోయింది
కేకవో, వాడి చెట్లను, శ్యామా
మొగపిచ్చుక, ఆడపిచ్చుక అచ్చ
టికి వస్తూపోతూ వుండటం అతి
శ్రద్ధతో తిట్లకించేవారు ఆ పసి
వృద్ధయ్యల్లో ఏవేవో ఎంత విచిత్ర
ప్రశ్నలు ఉద్భవించేవి. గుండ్లు
ఎంత పెద్దగా వుంటాయి, ఏ
రంగులో వుంటాయి, ఎన్ని

వుంటాయి, ఏమి తింటాయి, వాటి
లోంచి పిల్లలు ఏవిధంగా పుట్టుకొ
స్తాయి, పిల్లలకు రెక్కలు ఎలా
వస్తాయి, గూడు ఏవిధంగా
వుంటుంది?

కాని ఈ ప్రశ్నలకు సమాధాన
మిచ్చేవాళ్లేవరు అమ్మ అస్తమాన
మూ ఏదోఒకపనిలో నిమగ్నురాలై
వుంటుంది నాన్నకు చదువు
కోడల్ని వ్రాసుకోవడంనుంచి విరా
మమే లభించదు పిల్లలు వాళ్ళలో

వాళ్ళే ప్రశ్నలు సమాధానాలు
చెప్పకుని సంత్సృష్టి నొందేవారు
పిచ్చుక గుడ్లను చూస్తూనికి
వాళ్ళు తహతహలాడి పోతున్నారు.
“ఈవాటికి పిల్లలు పుట్టేవుంటాయి”
అని వాళ్ళు అనుకున్నారు పిల్లల
ఆహార సమస్య వాళ్ళను కలవర
పెట్టింది పిచ్చుక ఇన్ని పిల్లల
కడుపు నిండేట్టుగా గింజలు ఎచ్చటి
నుంచి తేకలుగుతుంది వాపం!

రూపాయి-నాలుగణాలయిందండి” -
అన్నాడుట!

అసలే మిట్టమధ్యాహ్నం
ఇంకా భోజనమయినా చేయలేదు
శాస్త్రీగారు. మంచి నీరసంగా
వుండే సమయం!!

గాజులసెట్టి “చెతికి రెండణాల
చొప్పన మొత్తం ఒక రూపాయ,
నాలుగణాలయిందండి”-దని అసగానే
ఫర్రున కోపం వచ్చింది

“అరే! నాకు వున్న పిల్లలు నలు
గురు. పుట్టినవాళ్ళు నలుగురే!
అటువంటిది - నలుగురకూ - ఎని
మిది చేతులకూ - ఎనిమిది రెళ్ళు
పదహారణాలు - అంటే ఒక
రూపాయికదా అవాలి” అనుకుని
గాజులసెట్టి తననే మోసంచేయలేద
సెట్టినందుకు కోపంగా కేకలువేయ
సాగాడు శాస్త్రీలుగారు

ఈ కేకలకు బెదరిపోతూ -

“అయ్యా! మీకు నలుగురు పిల్లలు
కలిగారో, ఐదుగురు కలిగారో దేవు
నికి తెలియాలి సత్యప్రమాణ
పూర్తిగా నేను ఐదుగురు అమ్మా
యిలకు గాజులు వేశాను - అంత
కన్న నన్ను ఏం చెయ్యమం
టారు!”-అని వాపోయాడు ఆగాజుల
సెట్టి!

అయినా సమ్మడం ఎలాగ? తన
నలుగురు పిల్లలూ గాజులు
వేయించుకుంటే - ఐదుగురు అంటే -
ఎలా సహించేది? అని తర్కింతు
కుంటూ తిన్నగా దేవమందిరం
వద్దకు వెళ్లారు శాస్త్రీలుగారు!

“అమ్మా దేవీ! నాకు నలుగురు
పిల్లలు అని నీకు తెలియదా? ఇరవై
ఈ మిట్టమధ్యాహ్నం అయిదు
గురికి గాజులు వేశానని అబద్ధం
అడిగోలేవెప్పున్నా దేమిటి తల్లీ!”
అంటూ అడిగారట

అంతే! ఆ వెంటనే - మంచి
రంలోని విగ్రహం గాజుల చేతులు
గలగలలాడిస్తూ - “నీ కుమార్తెలకు
గాజులు వేయించినప్పుడు నాకు
వేయించలేదు - నన్ను విడిచిపు
చ్చారు! నేనే వచ్చి ఐదవకూతు
రుగా గాజులు తొడిగించుకుని
వెళ్ళాను! అందుకు గాజులసెట్టికి
ఐదుగురు పిల్లలకూ లెక్కకట్టి సాము
యివ్వవలసిందే” - అని పలికిండట
దేని! ఆ మాటలకు ఆశ్చర్యచకితు
లయిపోయారు శాస్త్రీగారు!

మహానందంతో గాజులసెట్టి
వద్దకు వచ్చి - “తండ్రీ! నాకు నలు
గురు పిల్లలు కాదు, ఐదుగురు
పిల్లలే! నువ్వు పుణ్యతృష్ణుడవు” -
అని గాజులసెట్టిని వేమకొని, ఇతోధి
కంగా సాముయిచ్చి గౌరవించారు
శాస్త్రీలుగారు! ★

“అన్నయ్యా, ఎన్ని పిల్లలున్నాయో” క్రిందినుంచి శ్యామా అడిగింది.

“మూడు గుడ్లన్నాయి, ఇంకా పిల్లలు కాలేదు”

“నాకు చూపన్నయ్యా, ఎంత పెద్దవో చూస్తా”

“వుండూ, మొదట కొంచెం గుడ్డ పట్టుకొరా, అన్నీ పుల్లలే పాం. గుచ్చుకుంటున్నాయేమో”

శ్యామా పరుగెత్తుతూ వెళ్ళి ధోవతిని చీపి గుడ్డ ముక్క తెచ్చింది. కేశవ్ నాలుగైదు మడలలు వేసి పరుపు సిద్ధంచేశాడు. పుల్లలమీద పర్చి మూడు గుడ్లనూ పెట్టాడు.

“అన్నయ్యా నాకు చూపించు” శ్యామా మళ్ళీ అడిగింది

“వుండూ, తట్ట తెచ్చియ్యి ఎండ వస్తుంది అడ్డంగా కట్టాలిగా”

శ్యామా తట్ట అందిస్తూ, “అన్నయ్యా, ఇప్పుడన్నా దిగిరా నేను చూస్తా” అన్నది.

కేశవ్ తట్టను ఒక కొమ్ముకు వేల్చాడకట్టి “పోయి నీళ్ల చిప్ప తీసుకురా, నేను దిగాక చూద్దావుగాని” అన్నాడు.

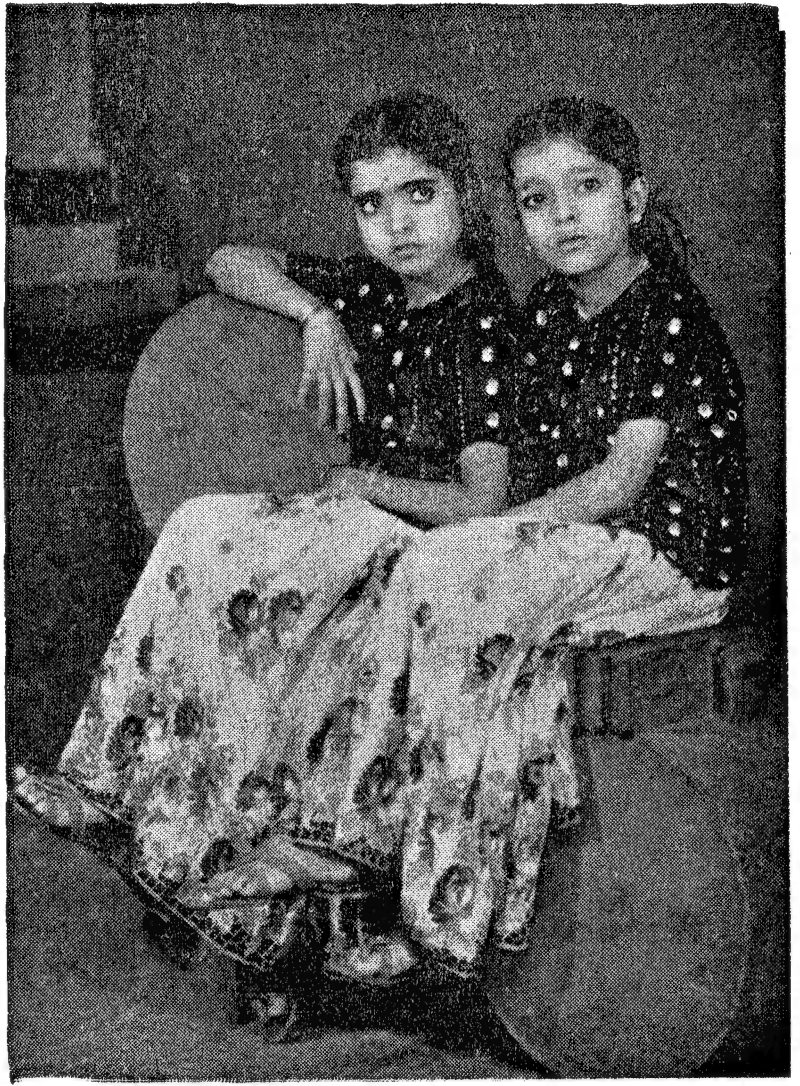
శ్యామా నీటి చిప్పను, బియ్యాన్ని అందించింది. కేశవ్ రెండు వస్తువులనూ అమర్చి మెల్లగా కిందికి దిగాడు

“ఇక నన్నెక్కించు” గుడ్లను చూడాలన్న ఆశ్రంతో అంది శ్యామా.

“వద్దు, నువ్వు క్రింద పడ్డావ్” భయపెట్టాడు కేశవ్

“నేనేం పడలే, నువ్వు స్థూలు గట్టిగా పట్టుకో”

“నువ్వు వడిపోతే అమ్మ నా

నృత్యం నేర్చిన ఆంధ్రా సిస్టర్స్.

ఒళ్లు వచ్చడి చేస్తుంది. అయినా ఇప్పుడు నువ్వెక్కి ఏం చేస్తావ్ చెప్పి, గుడ్లు పోయిగా వడుకున్నాయి, పిల్లలు పెట్టాక మనమే పెంచుతాంగా” అంటూ కేశవ్ చెల్లెల్ని బుజ్జగించసాగాడు.

పిచ్చుకలు మాటిమాటికి గూటి వద్దకు వచ్చి కూర్చోకుండానే ఎగిరి పోతున్నాయి ‘మనం వుండటంవల్ల అవి భయపడి వాలడంలేదు’ అనుకున్నారు. కేశవ్ స్థూలును పట్టుకొని గదిలోకి వెళ్లి పోయాడు.

“నాకు గుడ్లను చూపలేదుకదా అమ్మకు చెప్తాలే” ఉప్పొంగివచ్చే దుఃఖంతో అంది శ్యామా

“అమ్మకు చెప్పావా దెబ్బలు తప్పువు మొదలే చెప్పేస్తున్నా” వార్నింగ్ ఇచ్చాడు కేశవ్.

ఇంతలో గది తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. “ఎండలో ఏం చేస్తున్నావ్రా, మధ్యాహ్నం బయటికి రావద్దని చెప్పలా, గొళ్లిం ఎవరు తీశారు” అంటూ నిద్రకళ్ళి ను తుడుచుకుంటూ తల్లి ప్రత్యక్షమైంది.

★ పనిదివిజ్ఞానం ★

తలుపుగొల్లం కేశవ్ తీశాడు. కాని శ్యామా మాట్లాడలేదు. చెప్పే అన్న చితగొడతాడని బాగా తెలుసు. అదిగాక తానూ ఈ సేరంతో భాగస్వామీ కాబట్టి అలా మానం వహించివుంటుంది. తల్లి ఇద్దరికీ చెరో రెంపకాయ ఒడ్డించి గదిలో పడుకోబెట్టి తాను ఒక ప్రక్కకు ఒరిగింది. అప్పటికి సమయం రెండు గంటలే అయింది బయట వడగాడ్పులు మహాప్రళయంగా వీస్తున్నాయి. పిల్లలిద్దరికీ కన్ను మలిగింది.

నాలుగు గంటలకు శ్యామాకు మెలకువ వచ్చింది. గొల్లెం తీసే వుంది. శ్యామా పరుగెత్తుతూ చెట్టు వద్ద కెళ్ళింది. గూటివైపుకు దృష్టిని ప్రసరించింది అచ్చట తట్ట జాడ లేదు. సేలవైపుకు దృష్టిని మళ్ళించింది ఒకదూకులో గదిలోకి వచ్చి పడింది. “అన్నయ్యా గుడ్లు కింద పడ్డాయి, పిల్లలు ఎగిరిపోయినట్లున్నాయి” అని అరిచింది. కేశవ్ చాలా అందోళన కెందాడు. పరుగెత్తుకొచ్చి చూశాడు. మూడు గుడ్లూ ముక్కలు చెక్కలై సేల

మీద పడివున్నాయి నీళ్ళతో పెట్టిన పెంకు కూడా ఆచేరువలోనే పగిలి పడివుంది. వాడి వాలకం మారిపోయింది. ఒళ్ళు ముచ్చేమటలు పోసింది.

“అన్నయ్యా, పిల్లలు ఎచ్చటికి ఎగిరిపోయాయ్” శ్యామా అంది.

“గుడ్లు పగిలాయిగా” గద్గద స్వరంతో అన్నాడు కేశవ్.

“అవును పిల్ల, లెక్కడికి పోయాయ్”

“నీ తల్లికి, కన్పించడంలే, గుడ్లు పగిలిపోయి చొన కారుతుంటేను. ఇవే నాలుగు రోజులవుతే పిల్లలుగా మారుతాయ్”

“ఎండలో ఏం చేస్తున్నారా” తల్లి కేకేసింది.

“అమ్మా పిచ్చుక గుడ్లు పగిలి పోయాయ్” అన్నది శ్యామా.

“ముట్టుకున్నారా ఏమిటి భడవలు” తల్లి పగిలిపడివున్న గుడ్లను చూసి కోప్పడింది.

శ్యామాకు ఇప్పుడు అన్నయ్య మీద కొంచెమైనా కనికరం కలుగలేదు. గుడ్లను అంచుకుపెట్టాడేమో అందుకే కిందపడ్డాయి. చేసిన తప్పి

దానికి తప్పకుండా శిక్షపడి తీరాల్సిందే అనుకుంది.

“అమ్మా, అన్నయ్య గుడ్లను ముట్టుకున్నాడే” అన్నది.

తల్లి అడిగింది కేశవ్ నోరు కదపలేదు.

“అనలు నువ్వక్కడికి ఎలా ఎక్కావ్” తల్లి గద్దించింది.

“పీటమీద స్థాయి పెట్టుకొని ఎక్కాడే” శ్యామా చెప్పింది.

“స్థాల్ను పెట్టుకొని నువ్వు నిల్చున్నావుగా” అన్నాడు కేశవ్

“నువ్వే పెట్టుకోమన్నావుగా” శ్యామా అన్నది.

“ఏడ్వలేకపోయావ్, ఇన్నేల్లోచ్చాయి, మనం తాకితే గుడ్లు చెడిపోతాయి, పిచ్చుకలు వాటిని పొదగవన్న జ్ఞానమన్నా లేదాయ్”

“అయితే పిచ్చుకలే గుడ్లను పడేశాయా” భయపడ్డా అడిగింది శ్యామా తల్లిని.

“మరేం చేస్తాయి?”

“నేనేం చేయలేదే మత్తగా వుండటానికి గుడ్లతో పరువు చేసి గుడ్లను పడుకోబెట్టాను అంతే” ఉన్నాంగివచ్చే గుఱుంతో అన్నాడు కేశవ్

తల్లికి నవ్వొచ్చింది.

కేశవ్ తన తప్పిదానికి చాలా కాలంవరకు విచారించాడు. గుడ్లను సంరక్షిస్తున్నాననే గర్వంతో వాటిని సర్వనాశనం చేశాడు ఈ సంఘటన జ్ఞాపకొచ్చినప్పుడల్లా విచారపడేవాడు కేశవ్. నాడు మొదలు ఆ పిచ్చుకల జంట మళ్ళీ అచ్చట కానరాలేదు. ★

సిద్ధముగా ఉన్నది టామ్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర

అనువాదం :

నండూరి రామమోహనరావు

వెల రు 2-0-0

తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రగ్రంథమాల - మద్రాసు 1.

విజ్ఞానవిధులు

"డాక్టర్"

మనవాళ్ళ నమ్మకాలు

నిజమా? అని సరసాపురంనించి పి. వి. జె కృష్ణారావుగారట అడుగుతున్నారు. నిజమా అబద్ధమా అని అడగడముకంటే, 'మనవారి నమ్మకాలకు ఆధారమేమిటి' అని తిర్కించడము మేలనిపిస్తుంది.

కార్తీకపౌర్ణమినాడు తెలుగుతల్లిలందరూ ఉపవాసముండి చల్లని చందనాన్ని తమలపాకుమీద చంద్రుడిలాగ గుండంగా దిద్ది పూజచేస్తారు. వారి నమ్మక మేమిటి? చల్లని చంద్రుడు వారి కడుపు చలవను—

—అంటే సంతానపు భద్రతను—కాపాడతాడనీ. రథసప్తమినాడు నూర్యుని రథాలు మట్టతాయని నా నుడి నూర్యుడికి పరమాన్నం నైవేద్యం పెట్టి పూజచేస్తారు ఉదయమే అర్చనావాచనముకనక అర్చన—జలేడు—పత్రము నెత్తిమీద పెట్టుకొని స్నానముచేస్తారు.

గ్రహాంశములూ నూర్య చంద్రులు మొరితో కనబడతారు కనక గర్భిణీ స్త్రీలు ఆ బింబాల్ని చూస్తే బిడ్డలూ మొరితోనే పుట్టుదురని నమ్ముతారు.

సుమంశీ, పుష్కహస్తుడైన విద్యాధి, నీళ్ళకొబిడి వంటివి కుభ్రపదాలు, కొరదగి నవీ కనక పిరు ఎదురుగా వస్తే సుభిక్షమనమని నమ్ముతారు.

మృతశరీరాలను గృహ, వాయు, జలచరములు భక్షిస్తాయి కనక మరణించినవారి ప్రేతములా మూడింటిద్వారానూ భక్షిస్తాయని నమ్ముతారు.

దీపము చీకటిని పోద్రోవనట్లే చీకటివలె భయంకరములైన దయాల్లలను కూడా పోద్రోలుతుందని నమ్ముతారు.

సంతకృతపు తొలిదినము ఎలాగదుపుతే అలాగే తక్కినదినాలూ గడుస్తాయంటారు.

రాజా - పేద

వెల రూ 2-0-0

తపాల ఖచ్చిత శిక్షణ.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

మద్రాసు-1.

పంచభూతాత్మకమైన ప్రపంచానికి ఎండ, వాన, శీతు, ఆవేశించినట్లే మన శరీరాలకీకూడా పితృ, కఫ, వాతములు ఆవేశిస్తాయి అని నమ్ముతారు.

లంచములిచ్చి మానవునివలెనే మొక్కుబడులులిచ్చి (!) దేవుడుకూడా మేలుచేస్తాడని నమ్ముతారు.

జనులలో తారతమ్యమున్నట్లే దేవతలలో తారతమ్యమున్నాయనీ, మనలాగే దేవతలకూడా భార్యబిడ్డలతో జీవితము గడుపుతున్నారనీ నమ్ముతారు.

మనవారి నమ్మకాలు ఎన్నో పోలికనిబట్టి మాత్రమే పుట్టినవని చెప్పడానికి ఈ ఉదాహరణలు చాలనుకుంటాను.

పోలికలనుబట్టి రెండుపదార్థాలు ఒకటే అనడానికి పిలువేగు పోలికలన్న వస్తువుల గుణాలు వేరుగా కూడా ఉండవచ్చు. ముత్యపుచిప్పలో చిండి ఉండదు. బంగారంలో గంధం ఉండదు.

అయినప్పటికీ ఈ 'పోలిక' అనేదే మన వారి నమ్మకాల్ని నేటికీనడుపుతోంది. ఈ పోలికల్ని మనపూర్వులు శాస్త్రాలలో ఇమిడ్చేకారు. స్వరాలు ఏడు, కులపర్యతాలు ఏడు, వారాలు ఏడు. మరి పీటికి సంబంధము లేకపోవడమేమి? అని సంబంధము కలిపేకారు పీటివెనకనే నేదాలూ, రుచులూ, రంగులూ అన్నీ దూరిపోయాయి ఈ విపరీత శాంధవ్యములోనికి.

కార్యకారణాల సంబంధముండనక్కరలేగు మనవారి నమ్మకాలకి మోడ్రెన్ చెబుమీది ఉంటుంది కనక తీతువుపట్ల ఎక్కడుంటే అది మోడ్రెన్ పోతుందిట. స్వకానాలో ఉంటుంది గద్ద, అది ఇంటిమీద వాలితే ఆయిల్తో ఎవరికో కాలము మూడుతుండటం. కాకి ప్రేతస్థానముకదా మరి కాకి వాలితే తప్పలేదేమో? మనము బయలుదేరిన వెళ్ళి మన కార్యనిధికి సంబంధమేమిటి? గ్రహాల స్థానాలకి మన జీవితాలకి సంబంధమేమిటి? రాసులన్నీ తిరుగుతూనే వుంటాయిగదా, వాటికి ఫలమేమిటి? తిరిగేకాలలో ఉన్న గ్రహానికి ఫలమేమిటి?

ఈ నమ్మకాలకి ఒకతాడూ పొంగరమూలేవు. నోరు ఉన్నవాడినే రాజ్యము, ఎవ్వరుకీ వాటిలోకాళ్ళో. నేమోనా!

ఇడి - వ్యాపారమే!

(34-వ పేజీ రెవల్యూషన్)

చాలా రోజులవరకు చంద్రారావు విషయం తెలిలేదు.

ఒకనాడెవరో మా పూరి మహాకాయ కలిస్తే అతని క్షేమం కనుక్కున్నాను.

ఇప్పుడు అతను భార్యను వదిలేశాడుట. ఆవిడ పుట్టింట్లోనే వుంటోందిట! వాళ్ళకు ఏవో దావాలు అతని నడుస్తున్నాయిట! నా కదంతా అగమ్యగోచరమనిపించింది.

చంద్రారావుఅంటే కిట్టినవాళ్ళు ఎందరో వున్నారు అవన్నీ వాళ్ళో కల్పించిన విషయాలేమో ననుకున్నాను.

ఎంత రెటించి అగినా ఆ మహాకాయ అసలు కారణం నాకు చెప్పలేకపోయాడు.

నా ఆశ్చర్యం ఎక్కువైంది. మా పూరు వల్లే రోజురోజుం నిరీక్షించసాగాను.

6

మా పూరు విల్పించ రెండుగంటల్లోపతే చంద్రారావుని కలిశాను.

అతను యథాప్రకారముగానే కుప్పడ్డాడు.

విషయమంతా అడిగాను

"నీకు ఆశ్చర్యం కలిగించిందా?"

"కాక?"

"ఎలే అసలు విషయం విను. నీ కేవీల వింటే అనిపించదు"

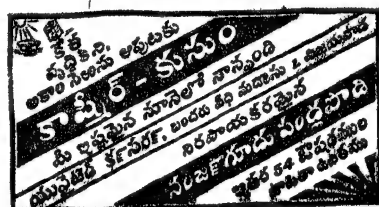
"అసలు నే నెప్పుడు పెళ్లి చేసుకోదానికి ఎందుకు అంగీకరించాననుకున్నావు? పార్లమెంటులో ఒక బిల్లు పాస్తోంది, దాన్ని ఆధారంగా నా వ్యాపారాన్ని వృద్ధిచేసుకో దలచుకున్నాను

"వాళ్ళ ఆస్తిని నే నెప్పుడూ ఆకించలేదు వాళ్ళు బిచ్చికింగా ఇచ్చే కట్నం తీసుకున్నాను. అంతులో నేనేమీ చేత సారాలు చెయ్యనిది ను వ్యాగమనించే వుంటావు.

"ఇంక రెండో విషయం ధనవంతులైన భార్యలుండి, భర్తలు విడాకులు తీసుకుంటే, భార్యలే భర్తలకు మనవత్తి ఇవ్వాలి వస్తుంది - ఆ బిల్లు ప్రకారం. ఆ బిల్లు ననుసరించి దావాచేసి దాన్ని కూడా పొందాను" అన్నాడు విజయగర్వంతో మెరుస్తున్న కళ్ళతో చూస్తూ.

నేను ఆశ్చర్యంలో మునిగాను! 'ఇడి వ్యాపారమే!' అనుకుంటూ.

★

వికల్ ప్రాజెక్టుస్ వారి 'కన్యాదానం'లో జానకి, చంద్రకళ.

పండిట్ నెహ్రూగారిచి "పిన్నవే ఆఫ్ ఇండియా" గ్రంథాన్ని చిత్రీకరించడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. ప్రఖ్యాతి దివ్యకుడు బిమల్ కాయ్ దీరిని నిర్మించడానికి పండిట్ అనుమతించారట. బిమల్ కాయ్ "నవ కాన్" పూర్తికాగానే పరి ప్రాచుర్యం గలది తెలుస్తోంది. ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించడంలో కౌవలన సహాయం అంతా పన్ను గలది పండిట్ నెహ్రూ బిమల్ కాయ్ కి కాగాననిచూపుట. ఈ సందర్భంలో భారత ప్రభుత్వ సమాచారశాఖలో నిర్వహించుటలు జరుగుతున్నవని తెలుస్తుంది.

బొంబాయి హిందీతార ఈ మిక్కిలినే యుక్తనియాలో జరుగుతున్న ఇంటర్నేషనల్ ఫిమిటర్ కన్వెన్షన్ లో పాల్గొన

డానికి వెళ్లింది. కన్వెన్షన్ అంతరం మిక్కిలినే యుక్తనియాలో కొన్ని కేటాయింపులు అమలుపరచబడుతుంది.

కాయ్ బాబాభిక్షులకు నందివార. కాయ్ బాబా భిక్షు దర్శితకు సంబంధించి త్రివేణి రివర్స్ నాగు భిక్షుగారిని చిత్రంలో బాబా భిక్షుని పేరుపొందిన వందల కన్నే బాబాభాగ్య భిక్షులు. కాయ్ భిక్షు దర్శితకు భిక్షుగారిని నిర్మించుటలు ఈ చిత్రానికి బాగ్యభిక్షు, బాబా సదానంద, గుర్గా భోజ్, లలితానాథ్ మొదలైన బాబా భిక్షుల నేను చిత్రనిర్మాణంలో భోజ్ భిక్షుకు ఉన్నాయి. ఈ చిత్రం పొంది, మంత్రి, భౌమలో నిర్మించబడుతుంది.

చలనచిత్రపరిశ్రమలో మూడుతరాల వ్యక్తులు పాల్గొంటున్న పుష్పరాజ్

కళూర్ కుటుంబంలో ఇటీవల చిన్నకల్లోలం జరుగుచున్నది. పుష్పరాజ్ కుటుంబంలో రాజ్ కళూర్ తరువాతివాడైన షుమీ కళూర్ ప్రసిద్ధి నాట్యతార గీతాబాలినీ వివాహం చేసుకోడానికి పట్టు బట్టాడు. ఇందుకు తల్లిదండ్రులు అన్నా అంగీకరించక వానందులో అనుకున్న వివాహం భగ్నమైంది. షుమీ కళూర్ ఈ తరవాది ప్రాంతాలు పంపించి నెహ్రూదానికి వల్ల భార్యనాడు.

సంగీత ప్రధానమైన చిత్రం "పిగ్ గా" బాక్సాఫోను పిగ్ గావించి బొంబాయిలో ఇప్పుడు సంగీత చిత్రాలు తీసుగా విడుదలవుతున్నాయి. సత్య నెహ్రూగారిలో విడుదలైన "నాన్ స్క్రీన్", "పిగ్ గా", "హామ్ హీ హీ బాబా బాబా" "విభు" "విముక్తా", "పూర్వా గుప్తా" సంగీత, నాట్య ప్రధాన చిత్రాలే. ప్రజామంత్రివారి నటించిన కర్నాట్ చిత్రం "యాన్ స్క్రీన్" నృత్యం, సంగీతం దిక్కిగా వున్నాయి. "పిగ్ గా" లో ముగుటలు నృత్యం అంతగా రానివలేదు. యస్. కె. బిమూ విర్

‘సర్దార్’లో బీనారాయ్.

వి. ఆర్. కర్నాడ్ 'యాస్మిన్'లోన రక్తి
వైజయంతీమాల,

కర్ణాటకం ఆరింజియా సిక్వర్స్ నిర్మించిన
చిత్రం "సిథారా"లో కూడా వైజయంతీ
మాల స్వత్యం బాగానే వుంది.

సినిమా వార్తలు

లలితా ఫీల్మ్స్ లిమిటెడ్ అనే కొత్త
సంస్థ ఒకటి "చరణదాసి" అనే చిత్రాన్ని
తెలుగులో నిర్మిస్తున్నది. చిత్ర నిర్మాత
జానికి వాహినీ స్టూడియోలో జూన్ 10 వ
తేదీని శ్రీ వి. నాగిరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం
జరిపారు. శ్రీ యస్. వి. రంగారావుగారు
కౌత్ చేశారు. ఈ చిత్రంలో వాహినీ డు
అనే కొత్త యువకుని నిర్మాతలు ప్రవేశ
పెడుతున్నారు.

"చరణదాసి" నిర్మాత శ్రీ శంకరరెడ్డి.
కథకులు శ్రీ సదాశివబ్రహ్మం. దర్శకులు
శ్రీ తాతినేని ప్రకాశరావు. వాహినీ స్టూడి
యోలో 15 వ తేదీని షూటింగ్ ప్రారంభ
మైనదట. డిస్ట్రిబ్యూటర్లు బసంత్ పిక్చర్స్
లిమిటెడ్, విజయవాడ.

శ్రీమతి భానుమతి కుమారుని

ఉ ప న య నం

భరణి స్టూడియో యజమానులు శ్రీ పి.
ఎస్. రామకృష్ణ, శ్రీమతి భానుమతిగార్లు
ఈ నెల 9 వ తేదీని ఉదయం తిమి కుమారుడు
చి|| భరణి ఉపనయనం త్యాగరాయ
నగర్ లోని స్వగృహంలో వైభవంగా జరి
పించారు. మద్రాసు సినిమా రంగంలోని
ప్రముఖులు, పురప్రముఖులు ఉత్సవానికి
హాజరయ్యారు. ఆనాటి సాయంత్రం భరణి
స్టూడియోలో విందు, కాయ, సుబ్బలక్ష్మిల
సృష్టి ప్రదర్శనం జరిగాయి.

శ్రీమతి జానకి

నూతన గృహప్రవేశం

సినితార శ్రీమతి జానకి, శ్రీ శ్రీనివాస
రావులు త్యాగరాయనగరు, గిరికోడ్ ఎక్స్
ప్రెస్సులో తాము నిర్మించుకున్న నూతన
భవనంలో ఈ నెల 11 వ తేదీని ప్రవేశం
చారు. ఉదయం జరిగిన కాప్రాక్ కార్యక్రమానికిన్నీ,
సాయంత్రం జరిగిన తేనెటి
విందునకున్నూ సినీ పరిశ్రమకు సంబంధించిన
పిన్నా పెద్దలు, ఇతర ప్రముఖులు,
పత్రికా రచయితలూ వలు పురు విచ్చేసి
జానకీ శ్రీనివాసులను ఆశీర్వదించారు. శ్రీ
"పర్యత నేని" రచించిన "వదిలింపులు"
పద్యాలు చదివినిపించబడ్డాయి.

* * * *

బాలబాలికల కోసం రాజ్ కళ్యాణ్
తీస్తున్న "అబ్ దిల్లీ దూర్ నహీ" అనే
హిందీ చిత్రంలో మాస్టర్ రోమీ, శేఖీ
చాండ్ నటిస్తారు. అఖ్తర్ మిర్జా కథ

ప్రాధుత్వాదు. దీనికి వత్తుతుంది అఖ్తర్
నహర్.

* * * *

హోమోజర్ లో జనగహోతున్న పారిశ్రామి
కోత్సవానికి గాను జర్మన్ నిర్మాతలు కొం
దిగు తియబోతున్న కాన్ఫ్యూమెంటరీలో భిక్తా
నంగాల్ ప్రాజెక్టు దృశ్యాలను చూపిస్తారు.
ఈ దృశ్యాలను హోం జెయ్యడానికి
జర్మన్ కెమెరామన్ గంథర్ వండర్
మాన్ భారతదేశం వచ్చాడు. భిక్తా
నంగాల్ వంటి ప్రాజెక్టుల సహాయంతో
ఎంత పారిశ్రామికభివృద్ధిని సాధించ
వచ్చునో చూపించడం అతడి లక్ష్యం.

* * * *

అతి స్వల్పకాలంలో బెంగాలీ సినిమా
లో అగ్రస్థానం ఆందుకున్న తార సుచిత్రా
నేన్ బెమల్ రాయ్ చిత్రం "దేవ దాస్"
లో నటించడానికి గాను బొంబాయి వచ్చి
నది. ఆమె రాకతో బొంబాయి సినిమా
రంగంలో చలనం బయలుదేరింది. బారువా
చిత్రం "శేవదాస్" తో భారతదేశమంత
టినీ ఆకర్షించిన బెంగాలీ తార జమునలాగే
ఈమెకూడా బొంబాయి తారలందరినీ
మించకలదని కొందరు భావిస్తున్నారు.
సుచిత్రానేన్ సహజ సౌందర్యవతి కావ
డమే కాక ఆమెకు సహజ నటనా కళిలం,
అద్భుతమైన ప్రతిభ ఉన్నాయిట. ఆమె
త్వరలోనే తన భర్త తోడ్పాటుతో కల
కత్తలో స్వయంగా చిత్ర నిర్మాణంకూడా
ప్రారంభించడానికి కృషిచేస్తున్నది.

ఇంతవరకూ ఆమె నటించిన 15 బెంగాలీ
చిత్రాలలో విజయం సాధించని చిత్రం
ఒక్కటి లేదట. కలకత్తాలో ఆమెను
బెంగాలీ సినిమా రంగానికి రాణిగా పరిగణి
స్తున్నారు.

* * * *

1954 లో భారతదేశంలో మొత్తం 279
భారతీయ చిత్రాలు, 289 విదేశీ చిత్రాలూ
నెస్సార్ సర్టిఫికేట్ పొంది ప్రదర్శింపబడి
నాయని బొంబాయిలో ఫీల్డ్ నెస్సార్
సెంట్రల్ బోర్డు ప్రకటించింది. 1954 లో
భారతీయ చిత్రాలలో సర్టిఫికేట్ నిరాక
రింపబడిన చిత్రం ఒక్కటికూడా లేదట.
విదేశీయ చిత్రాలలో మాత్రం మొత్తం 88
చిత్రాలకు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వబడలేదు.
(1951లో 5, 1952లో 18, 1953లో 21,
విదేశీ చిత్రాలకు సర్టిఫికేట్లు నిరాకరించబడి
నాయి.)

1954 లో సర్టిఫికేట్ నిరాకరించబడిన
88 విదేశీ చిత్రాలలోనూ 31 ఆమెరికా
నుంచి వచ్చినవి, రెండు బ్రిటన్ నుంచి,
రెండు రష్యానుంచి, రెండు చీనానుంచి,
ఒకటి ఫ్రాన్స్ నుంచి వచ్చినవి.

మొత్తం 279 భారతీయ చిత్రాలలోనూ
భావలవారిగా- 120 హిందీ, 48 బెంగాలీ,
40 తమిళం, 27 తెలుగు, 18 మరాఠీ, 10
కన్నడం, 8 మళయాళం, 3 ఇంగ్లీషు,

పంజాబి, 1 అన్నామ, 1 ఓరియా చిత్రాలున్నాయి.

* * * *

చెన్నపట్నం నుంచి తెలంగాణ తిరిగి తరలు బొంబాయి హిందీ సినిమారంగం ప్రవేశించాలని చెప్పిన యత్నాలు అంతగా ఫలించినట్లు కనబడడం గాని, ఇటీవల బొంబాయి హిందీ తరలు మాత్రం చెన్నపట్నం తిరిగి

వస్తున్నారు. గత వారం చెన్నపట్నం నూడియోలో సగ్గిస్, రాజకపూర్, గీనారాయ్, నిలిప్ కపూర్, జే బానండ్, కల్పవాకార్, విజయలక్ష్మి, కుమార్, అన్వర్ హసేన్, జేవిడ్, భగవాన్, నిమి మొదలైన వారి రాకపోకలతో మన సినిమారంగంలో అందరూ చూడాబడిగా కనబడుతున్నారు. ★

ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలు “వది నె గారి గాజులు”

“వది నె గారి గాజులు” చిత్రం చూశాను. చిత్రం మొదటి నుంచి చివరిదాకా బాగానే సాగిందని చెప్పాలి. వాసుగా నటించిన గర్భ నటన ప్రశంసనీయంగా ఉన్నప్పటికీ అతినిచేత పెద్ద పెద్ద వాక్యములు చెప్పించటం సమంజసంగా లేదు. చిన్న క్రౌంసు చదువుకొనేవాను తల్లి ప్రేమను గురించి చెప్పే మాటలు పెద్ద ఫక్కిలో నడిచినయ్యే. ఈ సమయములో కవి, దర్శకులు ప్రక్కన

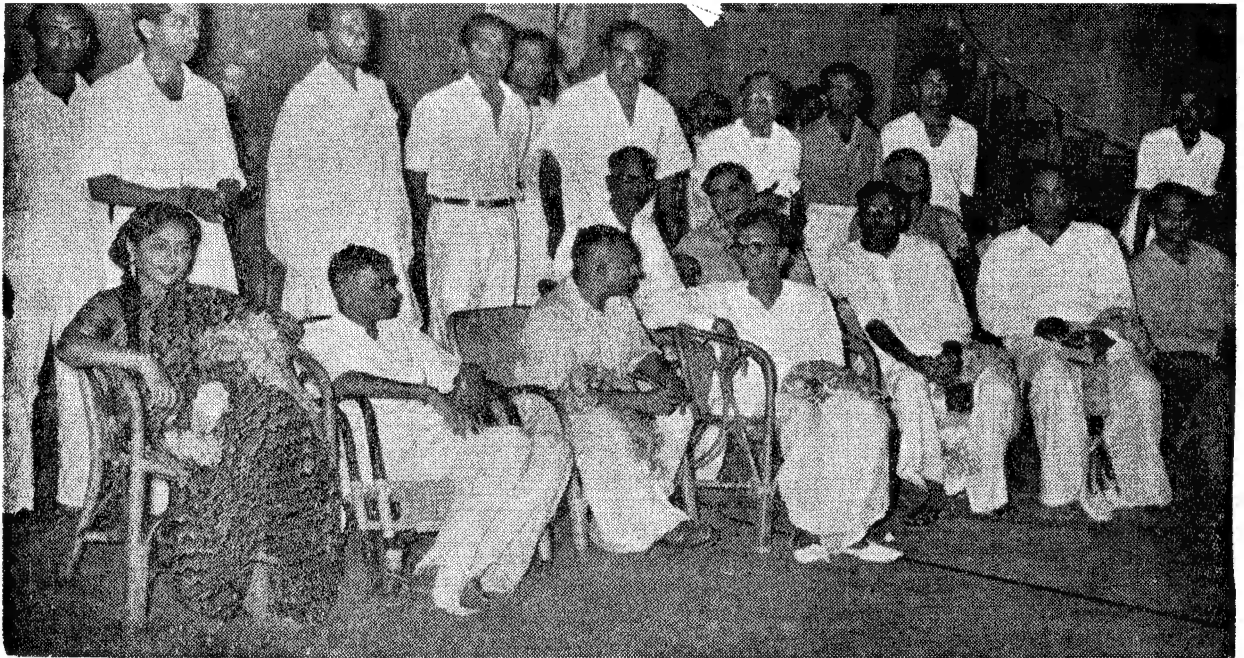
నిలబడి పాతం ఒప్పు జెప్పించినట్లుగా ఉంది గాని సహజంగా ఏమాత్రమూ లేదు. ఇటువంటిలోపాలే అక్కడక్కడా కనిపిస్తున్నయ్యే. ‘వది నె’ చనిపోయినపుడు ఆమె తల్లి దండ్రులు చూడటానికి వచ్చినట్లు కనబడదు. కూతురు మరణావస్థలో ఉండే తల్లిదండ్రులు రాకుండా ఏవిధంగా ఉన్నారో తెలియదు. ఎన్ని లోపాలున్నప్పటికీ కొన్ని దృశ్యాలు మరపురాకుండా

‘సఖి’ చిత్రంలో మధుబాల, అశిక్.

నౌవద్ నిర్మించిన
“ఉరన్ ఖటోలా”లో నిమ్మా.

లలితా ఫిల్థర్ని (పారంభోత్సవం)లో పాల్గొన్నవారు : జానకి, శంకరరెడ్డి (బ్రాద్యూసర్), సదాశివబ్రహ్మం (కళకుల), ప్రసాద్, నాగిరెడ్డి, రంగారావు, బాపినిడు, చక్రపాణి, రేలంగి, సుబ్బారావు, వెంకట్రావు, రామినిడు, బలరామయ్య, రాయ్, ప్రకాశరావు (డైరెక్టర్), శర్మ (ఆర్ట్ డైరెక్టర్), కృష్ణారావు, పిర్రాజుగార్లు. లలితా ఫిల్థర్నివారు 'చరణదాసి' నిర్మించబోతున్నారు.

లలితా ఫిల్థర్నివారు 'చరణదాసి'లో ప్రవేశపెడుతున్న బాపినిడు.

ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలు

మనలో నాటుకోనిపోయేవి వున్నవి. అటు వంటివాటిలోకి వచ్చేజీ వాసు మొదలు తన వదిసని చూడటానికి వచ్చే దృశ్యం; తరువాత వదిస మరదులు మాటలు తేరుండా ఒకరికొకరు సహాయం చెసుకోవటం. పాటలంత ప్రశంసనీయంగా తేకపోయినప్పటికీ మొదలు వాసు పాడిన "వరుడికి తగిన వధు వండి మరది కోరిన వదినండి" అన్న పాట బాగుంది.

నటనటులలో 'వదిస'గా నటించిన శ్రీమతి అంజలిదేవిని ప్రశంసించక తప్పదు. ఆమె వేషము, వేషమునకు తగిన భావ, భావకి తగిన ఆమె నటన పాత్రకి వగైరెప్పటికీ గృహ లక్ష్మికి తగిపోయింది. ఒకసారి కనబడినా ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బ నవ్వించాడు మాడ్లరు నాశ్వరరావు.

అసలీ చిత్రంలో శ్రీమతి ఇందిరాచార్య అనవసరం. ఎన్ని లోపాలున్నప్పటికీ చిత్రం మొత్తం విసుగనిపించలేదు.

దానది శారద—గుంటూరు.

ఇది రసాత్మకమైన ఉత్తమ చిత్రం. వివిధ మన సత్వములు గల వ్యక్తులను చక్కగా చిత్రించినారు. పటుత్వము గల కథావస్తువును వరుసలవల ప్రతిపాత్ర సజీవంగా కనిపిస్తుంది. రజనీకాంత్ గారు ప్రతిసన్నివేశము ఉత్తేజకరంగా చిత్రీకరించగలిగినారు. అన్నిరకముల ప్రేక్షకులను ఉత్సాహపరుచిన కొన్ని సంఘటనలు టీకీషియన్స్ యొక్క ప్రత్యేకకృషికి నిదర్శనములు.

ఈ చిత్రమును "హైలెట్సు" సమావధి ప్రేక్షకునికి సహితము ఆలోచనలు రేకెత్తిస్తాయి. పినికెట్టిగారి మాటలు చమత్కారంతో రసవంతముగ వున్నవి. పాటలు కొన్ని బాగున్నా, మరి కొన్ని పాతలితములను జ్ఞాపకంచేస్తూ రాణించలేదు. నటీనటులందరూ పాత్రోచిత్రముగ కడు సమర్థతతో నటించినారు. మాస్టర్ వర్మ, అంజలిదేవి, అమర్ నాథ్ నటన ప్రత్యేక ప్రశంసార్హముగ వున్నది. మాతృశ్రీ స్వరూపమే తెలియని అభిగ్యునిగ నటించిన వర్మ తన భావాలను స్వాభావికముగ ఆకర్షణీయముగ ప్రకటించగలిగాడు. ఇతనినటనకు ముగ్ధుడగాని ప్రేక్షకుడవగుడు.

యల్. వి. కృష్ణారెడ్డి,
—నెల్లూర్.

కథలో మంచి నీతి, పటుత్వము వున్నవి. పాటలు శ్రీమదానందకరంగాలేవు చిన్నతనంలో వాసుగా నటించిన బాలనటుడు ప్రతి ప్రేక్షకుని హృదయం ఆకరించాడు. అమరనాథ్, నలం అంజలిదేవి అత్యుత్తమంగా నటించారు. హాస్యం శ్రుతిమించకుండా సరిమాడ్లలోనే వుంచి చిత్రం రసవత్తరంగా తయారుచేశారు.

గో. సు. కా. పంత్,
—గుంటూరు.

గోకుల్ పిక్చర్స్ వారి 'వదిస' గారి గాజులు' చిత్రం మరాఠీ చిత్రానికి అనుకరణకు ధైర్య చక్రని చిత్రమే అని చెప్పాలి.

బ్రహ్మాండ ప్రాచీన చరిత్రను ప్రచురించుచున్న వారు, పి. పుల్లయ్య, ఎ. నాగేశ్వర రావు, గోగి శని కృష్ణారావు, ఎస్. వి. ఎస్. రామారావు, స్టేట్ సర్క్యులర్.

చిత్రాని కంటే చదువరాడ నటన నన్ను తెచ్చింది. అంజలి, జనునలు జూదా బాగా నటించారు. భుంట్లూ సంగీతం కర్తవ్యం కావే వుంది. సాహిత్య వ్యవస్థ తెండు పాటలు చాలా బాగున్నాయి. రజనీకాంత్ జర్నల్ క్లబ్ మొదటి ప్రయత్న మునిసిన తేను. చిత్రం మొత్తానికి బాగా నచ్చు చేసుకుంటుంది తలవనచ్చు.

ఎస్. వి. అర్. కె. అచార్య,
—బందరు.

* * *
రజనీకాంత్ జర్నల్ క్లబ్ లో తయారయిన ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులచే చక్కటి చిత్ర మని పించుతుంది.

అప్పు గా అమర్ నాథ్ తన స్వంత నటన తనకుకొని అత్యుత్తమంగా నటించారు. చిట్టా భూమిగా చాయా, జనున బాగా నటించారు. పద్మావతిరాయణిగా నటించిన బాలా బాగుంది. నటనగా అంజలిదేవి భూరిగా తన పాత్రలో లీనమయి ప్రశంస వీయంగా నటించింది. కొన్ని కొన్ని సన్నివేశాలలో ఈమె అద్భుతంగా నటించి చిత్రానికి శంకాపాసింది. బాగుగా నర్తన

నటన ప్రశంసనీయంగా వుంది. ఇతనికి మంచి భవిష్యత్తు ఉందని చెప్పవచ్చు.

కొన్ని కొన్ని సన్నివేశాలలో పి. సి. కె. కలం బాగా నడిచింది. అనికట్ల పాటలలో కొన్ని ఏమీ రానివ్వలేకపోయాలు. “వరు నికితనా నకువండి” “నీ అణురాగమే” అను రెండు పాటలు బాగా బాగున్నాయి.

ఎస్. వి. రామారావు,
—ప్రభాకరావు.

* * *
కథ అంత రమ్యముగా లేకపోయినా, ప్రేక్షకులకు, యా చిత్రము విజయ శ్రీంధిక చాలావరకు అవలంబమునే చేశార్యులను. ఈ చిత్రంలో కొత్త పాత్రలు ఏమీ కొనసాగలేకపోయినా, అక్కడక్కడా, కొన్ని సన్నివేశములు బాగుండకపోయినా, చిత్రం బాగా నేర్పందని చెప్పాలి. అనికట్లవారి పాటలకంటే, పి. సి. కె. వారి మాటలే, బాగున్నాయి.

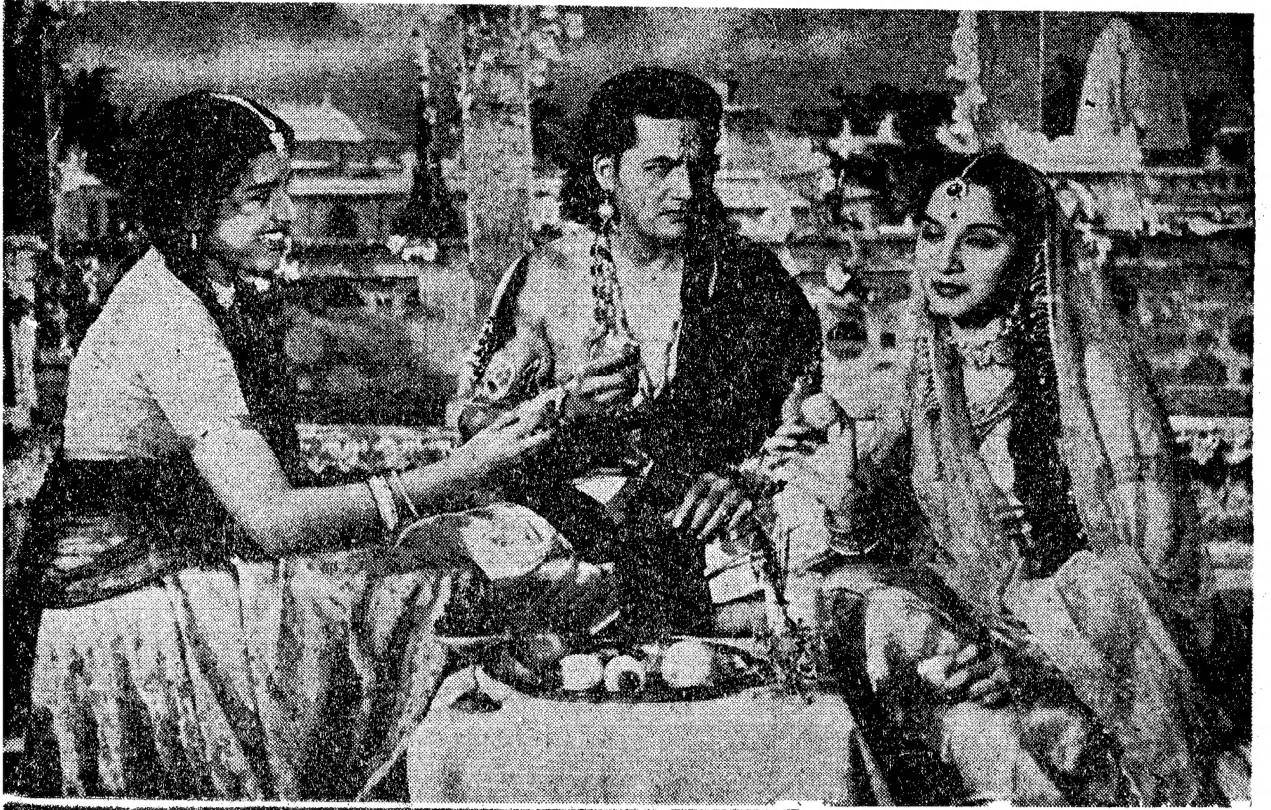
నటీనటుల్లో అంజలి, చలం, అమర్ నాథ్ తమ తమ పాత్రలను బాగుగా అర్థము చేసుకుని, నటించారు. కుటుంబరావు, చాయాదేవి, సంగీతము కొంతవరకు తగ్గి పో బాగుంటేది. ఈ నట్టి, కరుణారసముతో

మాడుతుని ప్రేక్షకుల హృదయాలను, కోరిగించే సన్నివేశములుగల, యా చిత్రమును చూచిన ప్రతి ప్రేక్షకువరకు బాగుగానే వుండనివివుంటుంది. ఈ చిత్రంలోని, పాటలు బాగా బాగుంటే, చిత్రం యింకా ఎంతో మనోరంజకముగా నుండేది.

నట్లే నేనుగోపాలరావు,
—కామరాజు.

* * *
చిత్రం అంత గొప్పగాలేదు. పాటలు మాటున బాగున్నాయి. అంజలిదేవి బాగా నటించింది. చలం, యంతవరకు నటించిన చిత్రాలలోకన్నా ఈ చిత్రంలో బాగా బానించాడు. దర్శకత్వంలో కొన్ని లోపాలున్నాయి. కథకు అనవసరమైన పాత్రలు కొన్ని చిత్రంలో ప్రవేశ పెట్టినారు. (ఉదా: క్లబ్ మొదటి సుందరీబాయిగారి పాత్రను చిత్రంలో ఎప్పించడం అనవసరం) కథ ముగింపు ఏమాత్రం బాగాలేదు. కథను విశదాంతముగా ముగింతుటలో తగినంత అర్థములేదు.

పి. వెంకటసుబ్బారావు,
—బందరు.

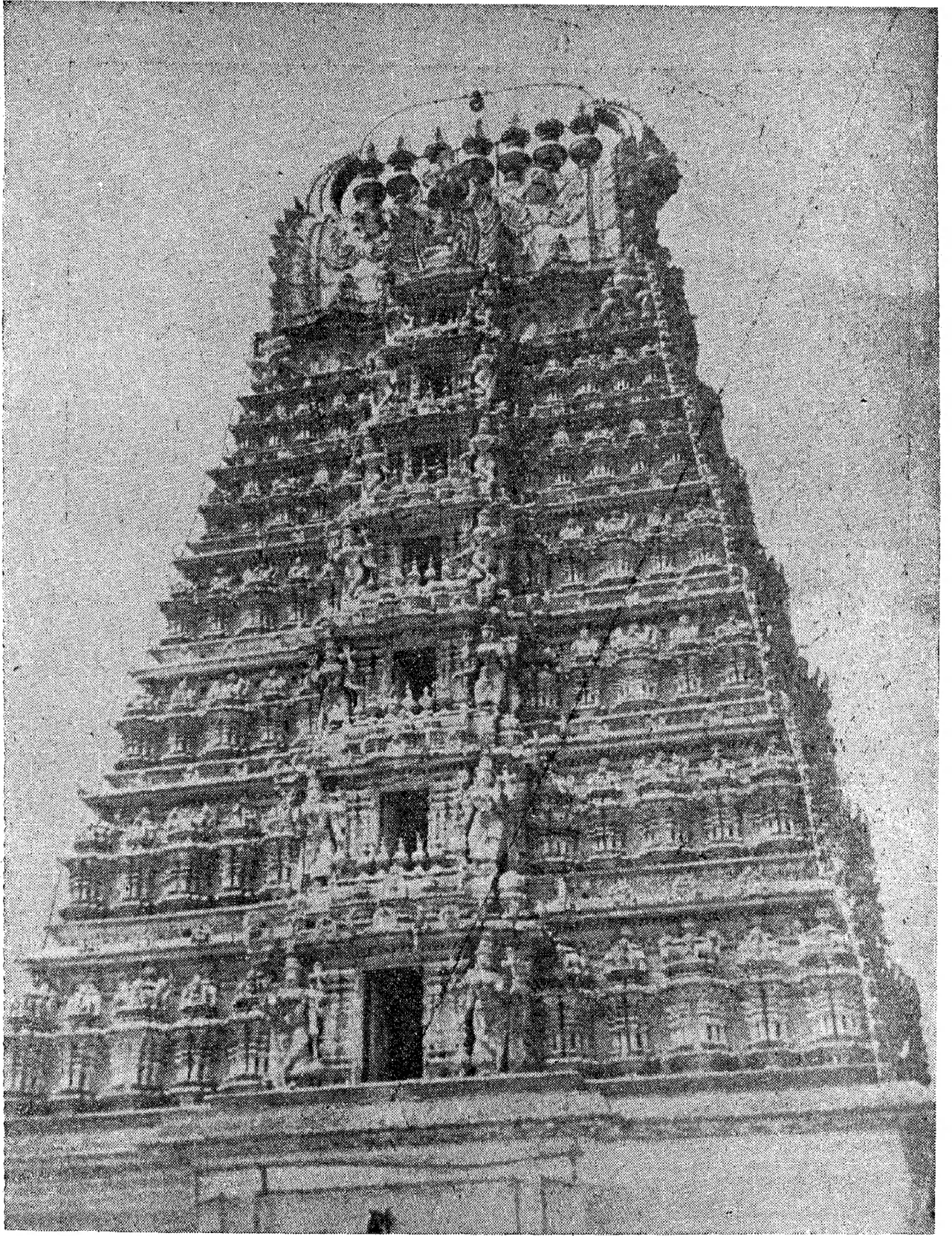

“హర్ హర్ భక్తి” చిత్రంలో
శుభ ఖటవేక్, ఇందిరా.

హృద్ నిర్మించిన “ఉరన్
ఖటలా”లో నిమ్మా.

Printed and Published for
Nageswara Rao Estates Ltd., by
S. Radha Krishna at The
Andhra Patrika Press,
5&7, Thambu Chetty St., Madras-1.
Editor: S. Sambhu Prasad.

కంచి, కైలాసనాథ దేవాలయ శిల్పం

ఫోటో : ఎస్. వెంకటకృష్ణన్ — మద్రాసు.

ఆమె ప్రకాశవంతమైన తెల్ల చీరలు ఆమె స్నేహితులు మెచ్చుకొనునట్లు చేసినవి

నిత్యమూ మా
యజమానురాలు
ధరించు బట్టలకు
అంత తెల్లదనము

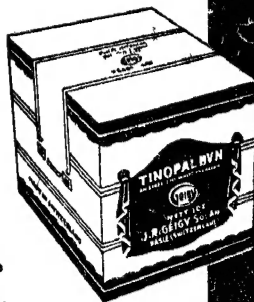
ఎట్లు వచ్చినదో ఆమె స్నేహితులు
అందరి రహస్యము ఆమెను అడిగేవరకూ
తెలుసుకొనలేక పోయిరి.

తన తెల్లబట్టలకో
(నూచి ఆజ్ఞ పట్టుచి)
ఎల్లప్పుడూ
టినోపాల్ వాడి

అంత తెల్లదనము పొందుచున్నట్లు వారికి
తెలిపెను. టినోపాల్ వాడిన బట్టలుతెల్లగా
మెరియుటచే స్పష్టముగా తెలియును.

టినోపాల్ యొక్క విశేష
తెల్లదనము 3, 4, సార్లు
ఉత్తికేవరకు నిలుచును.
అందుచే దీనిని తరుచు వాడ
నవునరములేదు. పైగా టీ
స్పూనులో నాలుగోవంతు మా
త్రపు టినోపాల్ ఒక బాల్బీడు
బట్టలను తెలుపుచేయును.

టినోపాల్

Veigy

బట్టలను అన్నిటికంటె మిక్కిలి తెల్లగా
చేయును

అమర్లపేటెడ్ కెమికల్స్ ఆండ్ డైస్టెంస్ కం పి
పి 965 బొంబాయి